PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 60 lir

Leto XXIII. Št. 227 (6811)

TRST, torek, 26. septembra 1967

DELOVNA VEČERJA PRI TAJNIKU OZN

Na pobudo U Tanta posvetovanje štirih velikih o Vietnamu

Izjave japonskega zunanjega ministra - Demonstracije sajgonskih študentov proti ameriškemu vmešavanju

NEW YORK, 25. — Glavni tajnik Združenih narodov U Tant je v pogovoru s časnikarji izjavil, da bo stanje v Vietnamu še dolgo časa zelo resno. Izjavil je tudi, da ni bil nikakor presenečen nad sporočilom o velikem povečanju sovjetske pomoči Severnemu Vietnamu. U Tant se je v soboto pogovarjal z Gromikom, potem ko je ta sporočil britanskemu zunanjemu ministru Brownu, da je Sovjetska zveza še vedno mnenja, da Združeni narodi niso pristojni za reševanje vietnamskega spora, temveč je za to pristojna edinole ženevska konferenca. Za njeno sklicanje pa je potrebno, da ZDA predvsem ustavijo bombardiranje Severnega Vietnama.

Zaradi tega vlada vedno večje zanimanje za jutrišnjo «delovno večerjo», na katero je U Tant povabil Deana Ruska, Gromika, Browna in de Murvilla. Verjetno bo skušal U Tant prepričati svoje povabljence, naj bi iskali način za ponovno sklicanje ženevske konference. Baje je italijanski zunanji minister Fanfani v svojih pogovorih v Kanadi in Washingtonu predlagal, naj bi varnostni svet pozval sopredsednika ženevske konference, naj konferenco ponovno skličeta. U Tant bo verjetno skušal predvsem poudariti, da posredovanje OZN nedvomno lahko mnogo prispeva k iskanju rešitve.

Ameriški državni tajnik Dean Rusk je bil nocoj na večerji s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom. Podnevi se je sestal z izraleskim zunanjim ministrom Ebanom. Predstavnik ameriškega državnega departmaja je izjavil, da ZDA upajo, da bo sovjetska vlada prispevala k iskanju miru v Vietnamu, dodal pa je, da Washington «ne vidi nobene važne spremembe v nedavnih političnih izjavah severnovietnamskih voditeljev».

To je predstavnik državnega departmaja izjavil v zvezi z ugotovitvami, da nedavne izjave severnovietnamskega ministrskega predsednika in voditeljev južnovietnamske narodnoosvobodilne fronte odpirajo možnosti miru.

V poučenih krogih pravijo, da sta Dean Rusk in Brown, ki sta se pogovarjala približno tri ure, ugotovila, da so sedaj majhne možnosti za bližnji mir v Vietnamu. Bolj optimistična sta, kar se tiče možnosti sporazuma o prepovedi širjenja jedrskega orožja. Pogovarjala sta se tudi o Srednjem vzhodu, o Južni Arabiji in o nedavnih dogodkih na Kitajskem in v Hong Kongu.

Brown se je pozneje sestal z danskim, s tunizijskim in z jordanskim zunanjim ministrom.

De Murville pa je po pogovoru z U Tantom obiskal predsednika skupščine Manesca. Zatem pa je povabil na kosilo zunanje ministre Madžarske, Bolgarije, Jugoslavije in pomočnika romunskega zunanjega ministra.

V Sajgonu je včeraj okoli šeststo južnovietnamskih univerzitetnih študentov sodelovalo v protestnem pohodu po sajgonskih ulicah. Zahtevali so mir, konec bombardiranja na severu in so obsodili nedavne volitve. Pri demonstracijah je sodeloval tudi en ameriški študent; ni bilo incidentov.

Se prej so se študentje udeležili javnega zborovanja, na katerem so odobrili resolucijo, ki zahteva takojšnji konec sovražnosti in umik ameriških čet v določenem času. Na zborovanju je sodeloval tudi bivši civilni predsedniški kandidat Truong Dinh Dzu.

Objavili so tudi pismo, ki so ga poslali predsedniku Johnsonu in v katerem zahtevajo konec ameriškega vmešavanja v vietnamske zadeve, konec bombardiranja in sovražnosti ter gospodarsko pomoč brez političnih pogojev. Podobno pismo so poslali glavnemu tajniku OZN U Tantu.

V Tokiu je japonski zunanji minister Miki izjavil, da v pogovoru z ameriškimi voditelji ni mogel najti načina za rešitev v Vietnamu, kajti Hanoj hoče brezpogojno ustavitev na severu, Washington pa hoče «jamstva za mirovne pogovore», če se to bombardiranje ustavi. Minister je dodal, da zaradi tega ni mogel zbrati predstavnikov teh držav okoli konferenčne mize. Vendar pa bo Japonska nadaljevala napore, da prispeva k rešitvi. Dalje je izjavil, da se je o zadevi posvetoval s predstavniki številnih držav ob začetku zasedanja skupščine OZN. Japonska bo prevzela predsedstvo varnostnega sveta v oktobru in tedaj bo lahko imela važno vlogo.

Ameriška liberalna organizacija «Americans for democratic action» (ADA) je objavila izjavo, v kateri poudarja, da ni vezana na nobeno politično stranko in da bo pri prihodnjih predsedniških volitvah podprla «vsakogar, ki bo kazal boljšo možnost rešitve vietnamskega spora». Organizacija ima 55 tisoč članov, med katerimi je tudi podpredsednik Humphrey. Organizacija je prepričana, da je predsednik Johnson sedaj popustil pritisku vojakov in konservativcev v zvezi z Vietnamom.

ABIDŽAN, 25. — Vlada Slonokoščene obale je izpustila gvinejske državljane, ki so bili zaprti v Abidžanu. Med temi sta bila tudi gvinejski zunanji minister in gvinejski stalni delegat v OZN. Aretirali so ju pred nekaj meseci kot povračilo, ker so v Gvineji zaprli visokega funkcionarja iz Slonokoščene obale in posadko ribiškega čolna iz te države. Pred dnevi je Seku Ture sporočil, da so aretirane izpustili. Ko so v Slonokoščeni obali dobili potrdilo o tem, so izpustili pridržane talce.

Komunisti in golisti napredovali pri volitvah v Franciji

PARIZ, 25. — Notranje ministrstvo je javilo zvečer skoraj popolne rezultate nedeljskih pokrajinskih volitev v Franciji. V nedeljo so bili izvoljeni 1104 svetovalci, takole razdeljeni: komunisti 96, skrajna levica 11, zveza levice 289, drugi levičarji 127, golisti 123, neodvisni republikanci 71, zmerni 164, demokratični center 116, skrajna desnica 7, krajevna akcija 100.

V primerjavi s prejšnjimi rezultati in upoštevajoč, da je treba dodeliti pri ponovitvi volitev še 600 sedežev, so komunisti napredovali, golisti pa nekoliko manj, medtem ko so centristi in zveza levice obdržali svoje položaje.

Kar se tiče razdelitve glasov, je statistika notranjega ministrstva naslednja: vpisanih volivcev 14 milijonov 750.499; volitev se je udeležilo 8.456.392 (57,33 odstotka); veljavnih glasov je bilo 8.221.673. Komunisti so dobili 2.166.956 glasov (26,36 odstotka) za 1664 kandidatov; zveza levice je dobila 1 milijonov 771.813 (21,55 odstotka) za 1.092 kandidatov; golisti 1.194.693 (14,53 odstotka) za 522 kandidatov.

V nedeljo se bodo volitve ponovile povsod, kjer ni nobeden od kandidatov dobil večine.

DVA MRTVA, DVAJSET RANJENIH

Divji beg in streljanje po milanskih ulicah

Banditi so oropali banko, nato pa divje streljali proti pešcem in drugim avtomobilom med zasledovanjem, ki je trajalo dobro uro - Prijeli so enega bandita

MILAN, 25. — Štirje banditi so v divjem begu po opravljenem ropu banke streljali na desno in levo proti policistom pa tudi proti pešcem in šoferjem drugih avtomobilov. Rezultat je grozoten: dve osebi ubiti, pet se jih bori s smrtjo s pridržano prognozo (med njimi petletni otrok), skupno pa je 20 ranjenih. Divji lov po milanskih ulicah je trajal dobro uro in se je za sedaj končal tako, da so prijeli enega izmed krvoločnih banditov.

Vse se je pričelo ob 15.35, ko se je pred agencijo št. 11 «Banco di Napoli», ki ima sedež v Ul. Zandonai, ustavil plav avto «1100» s štirimi moškimi. Eden je ostal za krmilom in pustil prižgan motor, ostali pa so izstopili. Nenadoma je eden izmed njih stopil za strażarja, izvlekel revolver, ga udaril po glavi in do nezavesti pobil.

Ostala dva tolovaja pa sta mirno vstopila v banko, kot da se nič ni zgodilo. Ko pa sta bila v banki, sta si potegnila robce na obraz, izvlekla samokres in ukazala vsem, naj dvignejo roke in se postavijo k zidu. V tem trenutku je bilo v banki pet uslužbencev in kakih deset klientov. Blagajnik je bil prisiljen izročiti denar: 9 milijonov 660 tisoč lir v bankovcih in preko milijon v čekih, ki so ga banditi spravili v veliko plavo torbo.

Bandita sta odšla iz banke in se skupaj s pajdašema, ki je strazil nezavestnega agenta, vsedla v avtomobil in odpeljala.

V banki so takoj telefonirali policiji, ki je izvedla nov načrt proti ropom, ki predvideva, da se avtomobili izmenjujejo v lovu za banditi in da skušajo na raznih križiščih presekati pot po že v naprej narejenem načrtu. Načrt je povsem uspel, vendar s tragičnimi posledicami, ker nihče ni mogel pričakovati, da bodo banditi pričeli streljati iz brzostrelk in samokresov. Banditi so se pripeljali vse do predmestja, ko so jih policijski avtomobili zasledili. Banditi so pričeli streljati proti policistom pa tudi proti drugim ljudem. Tu je padla prva žrtev 43-letni šofer tovornjaka Virgilio Oddone, ki ga je zadel izstrelek na njegovem avtomobilu.

Banditi so bili prisiljeni obrniti se in so vozili v širokem loku okrog milanskega velesejma. Takrat je okrog njih krožilo že dvajset policijskih avtomobilov. Čim so banditi videli policijski avto, so pričeli divje streljati s pištolami in brzostrelkami. Vendar so ogenj usmerjali tudi proti šoferjem, ki so se ustavljali pred semaforji in ki so tako zavirali njih avtomobil v divjem begu. Tako so na Trgu Stuparich ubili 35-letnega Francesca De Rosa, ki je peljal v svojem avtu «600» očeta, ki pa je bil le lažje ranjen. Očividci pravijo, da je pri vsakem rafalu padel kak pešec.

Po policijskih vesteh so agentje ohranili mirno kri in so izredno oprezno streljali, tako da je lahko zvečer načelnik letečega oddelka dr. Reale izjavil, da ni nobeden izmed ubitih ali ranjenih bil zadet iz policijskega orožja. (Sodna preiskava bo nedvomno ugotovila točnost, ali morda tudi netočnost, te trditve, saj je mogoče nesporno ugotoviti, iz katerega orožja je bilo izstreljeno neko zrno.) Dr. Reale pravi, da so skušali priti čim bliže, da bi lahko streljali proti banditom z gotovostjo, ko ne bi bilo v bližini pešcev.

Zato so policisti uporabili orožje šele ko se jim je posrečilo blokirati bežeči avtomobil. Banditi so dvakrat prekrožili Ul. Sempione, nato pa so zapeljali proti Ul. Procaccini. Tu jim je prekrižal pot avto «fiat 600», ki je bil sicer policijski, vendar brez oznak, za njim pa je pripeljala «pantera». Brigadir D'Ambrosio je izstrelil proti banditom ves šaržer iz svoje pištole in enega bandita ranil v roko. Ponovno pa so banditi divje streljali iz brzostrelk in padel je hudo ranjen podčastnik Siffredi.

Eden izmed štirih banditov je takrat zakričal: «Vsi ven, dobimo se na avtobusni postaji.» Nato so se razpršili v splošni zmešnjavi pomešali z mimoidočimi in izginili.

Samo 32-letni Adriano Rovoretto ni imel sreče. Bežal je s torbo polno denarja, v katero je dal tudi svojo brzostrelko. Pešci so ga videli in pokazali policistom: Usmeril se je proti velesejmu in se je verjetno mislil tam skriti. Na Trgu 6. februarja pa so ga našli, prišlo je še do krajšega streljanja, tokrat k sreči brez žrtev, nakar se je ranjeni bandit predal.

Na kvesturi je bandit izjavil, da je vozil avtomobil in da je imel torej obe roki zasedeni z volanom in da ni streljal. Policisti pa so mnenja, da je prav vneto uporabljal svojo brzostrelko. Prepričani so namreč, da je on s svojimi pajdaši bil član tolpe, ki je v začetku letošnjega leta vdrla v Turinu v banko, kjer so ubili zdravnika Gaiottina. Banditi so od takrat dobro vedeli, da jih čaka dosmrtna ječa, če jih policija prime. Zato se tudi niso pomišljali in so divje streljali med dramatičnim begom.

V Milanu so mobilizirane vse policijske sile za obsežen lov za preostalimi tremi ubežniki. Policija je mnenja, da niso mogli zapustiti mesta, ker so takoj pričele delovati patrulje na vseh vhodih v mesto, na vlakih, avtobusnih postajah in podobno. Policija ni nič povedala o ostalih treh, vendar pa se meni, da dobro ve, za katere bandite gre, saj morajo biti že stari policijski znanci. Kaj malo je tudi verjetno, da bi jim pomagalo milansko kriminalno podzemlje.

Milanska kvestura je zvečer sporočila podatke o drugih dveh čezdevnih roparjih. Eden je 35-letni Pietro Cavaliero iz Turina, drugi pa 29-letni Santo Notarnicola iz Genove. Četrti ropar pa je baje 18-letni mladenič, ki se je nedavno pridružil tej tolpi Ugotovili so tudi, da so vsi štirje odpotovali davi ob desetih iz Turina in so prispeli kmalu popoldne z avtobusom v Milan.

Proslava 24. obletnice prvega sabora v Pazinu

PAZIN, 25. — S slovesno sejo občinske skupščine in občinskega komiteja zveze komunistov se je danes v Pazinu končala dvodnevna proslava 24. obletnice sklicanja prvega istrskega sabora, v katerem je bil potrjen sklep o priključitvi Istre Jugoslaviji, in istočasno se praznuje tudi proslava 30-letnice zveze komunistov Hrvaške in prihoda Tita na čelo KP Jugoslavije. Na današnji slovesni seji so bili zastopniki centralnega komiteja ZKJ, centralnega sveta ZK Hrvaške, zastopniki istrskih komun, preživeli člani pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Istro in drugi družbeni in politični delavci. Na seji je bilo podano poročilo o pomenu sklepa prvega istrskega sabora pred 24 leti in dodeljene nagrade 25. september šestim zaslužnim meščanom pazinske komune. Ustanovili so tudi fond za obnovo Motovuna in izvolili upravni odbor akcijskega odbora za obnovo tega zgodovinskega mesta v Istri.

Tito sprejel Bigija

BEOGRAD, 25. — Predsednik republike maršal Tito je sprejel danes v Belem dvoru državnega tajnika za zunanje zadeve in politične posle republike San Marino prof. Federica Bigija in se zadržal z njim v prijateljskem razgovoru. Ob tej priložnosti je Bigi izročil predsedniku Titu poslanico kapetana-regenta in najvišje odlikovanje republike San Marino. Popoldne je državni tajnik Bigi v spremstvu vršilca dolžnosti državnega tajnika za zunanje zadeve Miše Pavičević obiskal Novi Sad, kjer si je ogledal razstavo in sejem lova in robolova.

Film o potopitvi rušilca «Zagreb»

SPLIT, 25. — V nekaj dneh se bo v Splitu začelo snemanje dolgometražnega umetniškega filma o junaški smrti oficirjev jugoslovanske mornarice Milana Spasića in Sergeja Mašere, ki sta 17. aprila 1941 v Kotorskem zalivu potopila rušilec «Zagreb», da ne bi padel v roke Italijanom. Oba oficirja sta pri tem junaško umrla. Herojska usoda Mašere in Spasića je navdihnila znanega jugoslovanskega književnika Meša Selimovića, da je napisal scenarij, ki ga bosta realizirala skupno sarajevski «Studio film» in neka producentska skupina iz Pariza.

LJUBLJANA, 25. — Na vabilo izvršnega sveta Slovenije bo jutri prispel na dvodnevni uraden obisk v Sloveniji državni poglavar Štajerske Jozef Krainer v spremstvu namestnika dr. Alfreda Schahra.

PRVI URADNI POGOVORI

Saragat prispel na obisk v Avstralijo

Danes bodo podpisali novo konvencijo o izseljencih

CANBERRA, 25. — Predsednik Saragat je prispel ob 15.10 po krajevnem času na letališče Fairbain, kjer so ga pozdravili najvišji predstavniki avstralskih oblasti. Svečanost je bila že ob stopnicah k letalu, kjer se je s Saragatom rokoval najprej generalni guverner lord Casey,. nato pa ministrski predsednik Harold Holt, zunanji minister Hasluck in predsednik senata Mac Mullin. Prisoten je bil tudi predstavnik opozicije Whitlam.

Na letališču je bilo tudi nad dva tisoč italijanskih izseljencev, ki so pozdravili predsednika republike.

Po svečanosti se je Saragat odpeljal v hotel, kjer je bil prvi razgovor med predsednikoma, kateremu sta prisostvovala tudi zunanja ministra. Razgovor je bil predvsem vljudnostnega značaja, čeprav so se dotaknili tudi nekaterih perečih mednarodnih vprašanj.

Jutri se bosta sestala zunanji minister Fanfani in avstralski zunanji minister Hasluck, ki bosta obravnavala predvsem dvostranska vprašanja. V prvi vrsti gre za ureditev položaja okrog pol milijona italijanskih izseljencev, za kar je še pred prihodom Saragata prispel v Avstralijo podtajnik zunanjega ministrstva Oliva, ki se ukvarja z izseljeniškimi vprašanji.

Dopoldne se bo Saragat sestal s predstavniki italijanskih izseljencev, popoldne pa bodo podpisali protokol, s katerim bodo uredili položaj izseljencev. Predvsem gre za priznanje strokovnih kvalifikacij, za olajšave pri poklicanju družinskih članov in za ureditev penzijskega zavarovanja.

Kongres o astronavtiki v Beogradu

BEOGRAD, 25. — V Beogradu se je danes pod pokroviteljstvom predsednika republike pričel 18. kongres mednarodne astronavtske zveze, na katerem bodo znanstveniki in strokovnjaki za vesoljska raziskovanja iz okrog 30 držav podali okrog 350 poročil. Udeleženci, ki so se pred začetkom dela z enominutnim molkom spomnili prvih žrtev vesolja, ameriških vesoljcev Greessona, Whiteja, Chaffera in sovjetskega vesoljca Komarova, je v imenu predsednika republike pozdravil in zaželel uspehe v delu član zveznega izvršnega sveta Toma Granfil. Po pozdravnih besedah predsednika jugoslovanskega astronavtskega in raketnega društva prof. Angeliča in predsednika mednarodne astronavtske zveze prof. dr. Luigija Napolitana, ki je nakazal glavne naloge kongresa, je sovjetski akademik Sedov v obširnem poročilu prikazal rezultate desetletnega raziskovanja vesolja. Sedov je kot glavne bodoče naloge omenil rešitev vprašanja vrnitve na Zemljo, vprašanje mehkega pristajanja na drugih planetih in ustvarjanje možnosti za daljše bivanje človeka v vesolju. Po besedah sovjetskega znanstvenika, izrečenih včeraj na konferenci ob odprtju razstave «Kozmos miru», je vprašanju vrnitve z Lune teoretično že rešeno. Za praktično rešitev tega vprašanja pa bo potrebno predhodno rešiti številne druge probleme. Po mnenju ameriškega znanstvenika Pickeringa, čigar poročilo je na kongresu prebral njegov sodelavec James, se praktično izkoriščanje vesolja in vesoljske znanosti šele pričenja. Program ameriškega raziskovanja na tem področju je trenutno usmerjen na rešitev treh vprašanj: ali je življenje na drugih planetih; kakšen je izvor in kakšna zgodovina vesolja ter kakšen je izvor in kakšna zgodovina sončnega sistema. V zvezi s tem se pripravlja polet ladje «Voyager», ki bo okrog leta 1968 preverila površino Marsa. Iste nosilne rakete bodo uporabili za raziskovanje drugih planetov. Po mnenju predsednika mednarodne astronavtske akademije prof. Starka Trapera se lahko pričakuje, da bo v prihodnjih petih ali desetih letih na Luni deloval mednarodni laboratorij, ki ga bodo skupno zgradili in izstrelili.

Kongres je popoldne nadaljeval delo v komisijah, ki so med drugim razpravljale o uporabi vesoljske tehnike, o posameznih načrtih, ki se pripravljajo, posebno v laboratorijih o vesolju, v zvezi s tem so razpravljali o znanstveno tehničnem programu za izdelavo in izstrelitev takega laboratorija.

Nov spopad ob Sueškem prekopu

KAIRO, 25. — Vojaško poveljstvo je javilo, da je bil danes nov spopad ob Sueškem prekopu, in sicer 19 kilometrov južno od Ismailije. Streljanje je trajalo eno uro in en četrt. Streljati so začeli Izraelci. Na egiptovski strani ni bilo izgub. V Tel Avivu pa pravijo, da so začeli streljati na egiptovski strani ter da so uporabljali tudi minomete. Streljanje je prenehalo na posredovanje opazovalcev OZN.

Kairski list «Al Ahram» poroča, da je voditelj opazovalcev OZN general Bull poslal U Tantu pismo, v katerem predlaga nekatere ukrepe za okrepitev dejavnosti opazovalcev OZN. Danes je general Bull prišel v Jeruzalem, kjer se je sestal s predstavniki izraelske vlade.

V Novem Delhiju je Indira Gandi sprejela danes Naserjevega posebnega svetovalca Favzija. Izročil ji je Naserjevo poslanico, s katero jo vabi, naj se prihodnji mesec med potovanjem v vzhodno Evropo ustavi v Kairu. Favzi in Gandi sta govorila predvsem o Srednjem vzhodu. Sporazumela sta se, da se bodo zunanja ministra ZAR in Jugoslavije ter indijski minister za obrambo sestali prihodnji teden v New Yorku, da se pogovorijo o morebitni skupni akciji v zvezi s Srednjim vzhodom.

Sporazum v Adenu

ADEN, 25. — Dve glavni osvobodilni organizaciji v Adenu, Flosy in FLN sta se sporazumeli o ustanovitvi koalicijske vlade v Južni Arabiji. Sporazum določa, da bosta organizaciji ustavili medsebojne sovražnosti v vsej Južni Arabiji jutri ob štirih zjutraj. Kakor je znano, sta se ti dve organizaciji do sedaj borili ne samo proti Angležem, temveč tudi med seboj. Začeli bodo posvetovanja in se bodo v ta namen sestali 3. oktobra, da se sporazumejo o začasni koalicijski vladi in o začasni ustavi. Posredovanja bodo pod okriljem arabske zveze. Kakor je znano, bo Velika Britanija razglasila 9. januarja prihodnjega leta neodvisnost Adena in bližnjih ozemelj, ki sestavljajo Južnoarabska federacijo.

HERCEGNOVI, 25. — V organizaciji inštituta komunistične partije Italije za društvene vede «Antonio Gramsci» iz Rima in inštituta društvenih ved iz Beograda, se je danes v zveznem jedrskem središču v Hercegnovem pričelo mednarodno srečanje na temo «Dinamika društvenih sprememb v socialistični družbi in problemi humanizma». Na sestanku sodeluje okrog 40 sociologov in filozofov iz Italije, Sovjetske zveze, Madžarske, Poljske, DR Nemčije, Češkoslovaške, Anglije in Jugoslavije.

KONGRES, POSVEČEN SODSTVU V ITALIJI

V sedanji poslovni dobi ne bodo spremenili zakonikov o postopku

Škandal z nakupom zemljišča v Neaplju - Predlogi Bosca za rešitev krize zavarovalnih ustanov - Napovedana stavka pekov

RIM, 25. — V Benetkah se je danes začel deveti kongres sodstva ob navzočnosti ministra za sodstvo Realeja, ki je v svojem govoru izjavil, da ne bo mogoče v sedanji poslovni dobi parlamenta sprejeti reforme zakonika o kazenskem in civilnem postopku.

Kongres obravnava tematiko »krize sodstva», o čemer je govoril predsednik odv. Arturo Sorgato, ki je dejal, da gre predvsem za izredno počasnost, ki je v nasprotju z modernim razvojem družbe. Minister Reale pa je kasneje obrazložil, da gre pri reformi zakonikov za obsežno delo, ki mora biti ustrezno napravljeno, pri čemer pa je možnost, da bo parlament sprejel tudi bistvene popravke. Vendar pa ni odvisno vse samo od zakonikov, temveč je treba uvesti tudi organizacijske ukrepe, saj je osnovno vprašanje krize sodstva prav v izredni počasnosti.

Poslanska zbornica je danes nadaljevala razpravo o zakonu o volitvah v deželah, v katero sta posegla dva poslanca desne opozicije. Minister za notranje zadeve Taviani je odgovoril južnotirolskemu senatorju Saxlu o porušenju koče «Monza». Senator pravi, da so uradno sporočili, da so kočo porušili teroristi, prebivalci sosednjih krajev pa govore, da je šlo za naravno nesrečo. Minister je navedel vrsto dejstev, ki povsem nedvoumno dokazujejo, da so kočo minirali teroristi konec maja. Nato je tudi povedal, da so sedaj prijeli nekega avstrijskega državljana, ki je povedal ime enega izmed atentatorjev.

Sodnik desete sekcije preiskovalnega sodišča je izdal ukaz za sodni postopek proti 21 osebam, ki so v Neaplju vpletene v umazane kupčije pri kupoprodaji obsežnega zemljišča. Med njimi je tudi bivši demokristjanski župan Clemente, predsednik INCIS, ravnatelj neapeljskega tehničnega urada in druge znane osebnosti. Obtožbe se nanašajo na korupcijo, prevare iz zasebne interese pri uradnih aktih.

Celotni primer je prišel na dan aprila 1962, ko je svetovalec Locoralo vložil vprašanje o kupoprodaji 137 tisoč kvadratnih metrov obsežnega zemljišča, ki ga je regulacijski načrt označeval za kmetijsko in je prepovedal graditev. To zemljišče je kupila nalašč v ta namen ustanovljena družba za 126 milijonov lir, ko pa je odv. Clemente podpisal gradbeno dovolitev, so ga prodali INCIS za 838 milijonov lir. Bivši župan je v zvezi s temi obtožbami tožil list «Unità», češ da navaja splošne obtožbe, in da je vpleten samo posredno. Pri vsej zadevi gre namreč tudi za kaj čuden postopek, ko je zemljevid mesta dobil v tehničnem uradu za določena področja drugačno barvo kot je to z zakonom določeno in kot so na ta način tudi določena razni gradbeni okoliši. Na tak način se je kmetijsko področje spremenilo v zazidavno.

Sestali so se predstavniki treh sindikalnih organizacij, ki so obravnavali vprašanja socialnega zavarovanja tudi v zvezi s sporom med zavarovalnimi ustanovami in bolnišnicami. Spor sedaj stopa v drugo fazo, ko bo morala vlada do konca prihodnjega meseca ukrepati, da se uredi naravnost nezaslišani primanjkljaj zavarovalnih ustanov in predvsem s tem povezano kritično stanje vseh bolnišnic.

Po raznih vesteh je minister za delo in socialno skrbstvo Bosco že izdelal zakonski predlog, ki predvideva med drugim štiri ukrepe: 1. neposreden nakup zdravil zavarovalnih ustanov pri industrijcih; 2. zavarovanci bodo morali plačati 10-odstotni prispevek za zdravila, ki bodo označena za nenujna; 3. iz seznama zdravil bodo črtali vrsto zdravil, ki nimajo neposrednega zdravilnega učinka; 4. združiti nameravajo celotni sistem pobiranja prispevkov, da bi se zmanjšali stroški.

Vesti o teh načrtih so logično takoj vzbudile polemike in je združenje lekarnarjev je zlasti napadlo prvi predvideni ukrep, češ da na tak način ne bi nič prihranili, ker bi morale zavarovalne ustanove ustvariti lastni razpredeni sistem razdeljevanja zdravil in bi se zato samo ukvarjale z zadevami, za katere niso usposobljene.

V sredo, 11. oktobra bo vsedržavna stavka pekov, ki so jo proglasile vse tri sindikalne organizacije. Peki zahtevajo obnovitev delovne pogodbe, ki je zapadla že pred desetimi leti.

Ajub Kan v Moskvi

MOSKVA, 25. — Pakistanski predsednik Ajub Kan je prišel danes na sedemdnevni obisk v Moskvo. Na letališču sta ga sprejela predsednik vrhovnega sovjeta Podgorni in predsednik vlade Kosigin. Že danes so se začeli politični pogovori med Ajubom Kanom, Podgornim in Kosiginom. Predsednik sovjetske vlade je v svoji zdravici na večerji izjavil, da pomenijo predlogi hanojske vlade in program narodnoosvobodilne fronte podlago za rešitev spora. Dodal je, da Sovjetska zveza pomaga vietnamskemu ljudstvu in mu bo še pomagala, dokler ne bo prenehal ameriški napad. Pobijal je ameriške trditve, da se ZDA trudijo najti sporazumno rešitev v Vietnamu.

Glede Srednjega vzhoda je Kosigin izjavil, da se je Sovjetska zveza postavila na stran arabskih držav in podpira njihove napore za likvidacijo posledic izraelskega napada.

V zvezi s taškentskim sporazumom je Kosigin izrekel prepričanje, da se bodo odnosi med Pakistanom in Indijo lahko normalizirali brez zunanjega vmešavanja v skladu z interesi Indije, Pakistana in miru v Aziji.

Skupščina OZN

NEW YORK, 25. — Med današnjo splošno razpravo v glavni skupščini OZN je govoril ministrski predsednik države Lesoto v južni Afriki. Govoril je o delikatnem zemljepisnem položaju Lesota in o gospodarskih težavah. Zavzemal se je za uvedbo dialoga med zunanjim svetom in južnoafriško vlado, da bi to prisilili, naj opusti svojo rasno politiko. Dejal je, da je po njegovem mnenju edini način borbe proti «apertheidu» uporabljanje postopnih in mirnih metod.

Na pobudo vlade ZAR so danes razdelili v varnostnem svetu dokument, ki našteva vrsto izraelskih kršitev premirja.

Resolucije OAD

WASHINGTON, 25. — Na posvetovalnem zasedanju zunanjih ministrov organizacije ameriških držav so odobrili resolucijo, ki obsoja kubanski režim «prevratne dejavnosti in vmešavanja v notranje zadeve nekaterih držav Latinske Amerike».

Še prej so odobrili resolucijo, ki priporoča, naj se «kubanska zadeva» predloži Združenim narodom. Mehika se je pri glasovanju obeh resolucij vzdržala. Ta država je edina latinskoameriška država, ki ima diplomatske odnose s Kubo. Nekatere druge države pa so se vzdržale pri glasovanju o nekaterih členih resolucije.

Poleg tega so odobrili izjavo, ki jo je predlagala Mehika, in ki poudarja, da se bodo države organizacije afriške enotnosti trudile za socialni in gospodarski napredek «ne glede na prevratne poskuse proti njihovim ustanovam».

PO BRODOLOMU BLIZU DURBANA

Rešeni vsi mornarji ladje «Trebinje»

Ladja se je potopila, ker je na njej nastal požar

BEOGRAD, 25. — Jugoslovanska trgovska mornarica je izgubila eno svojih najmodernejših linijskih ladij »Trebinje», ki je plula okrog Afrike na Daljni vzhod. Na ladji je okrog 285 milj vzhodno od afriškega pristanišča Durban izbruhnil požar, ki jo je uničil. Vse člane posadke (skupno 40) je rešila holandska ladja «Schiekerk», katere prvi častnik je pri reševanju posadke izgubil življenje. Po brzojavki, ki jo je Jugolinija na Reki prejela od kapitana «Trebinja» Sapiča, je na ladji «Trebinje» v soboto popoldne nastala v strojnici okvara, zaradi katere se je po ladji razlilo tekoče gorivo in se vnelo. Ker je bilo nemogoče lokalizirati požar, ki se je naglo širil, je posadka na kapitanovo povelje zapustila ladjo. Posadko, ki je preživela noč na razburkanem morju v dveh gumijastih čolnih, je v nedeljo zjutraj rešila holandska ladja, ki je na pozive SOS prva prišla na kraj nesreče. Po zadnjih vesteh bo holandska ladja izkrcala jugoslovanske mornarje že danes zvečer v Durbanu. Jugolinija je dala svojemu agentu v Durbanu nalogo, da poskrbi vse potrebno za sprejem posadke in njihovo čimprejšnjo vrnitev v domovino.

Ladja «Trebinje» je bila zgrajena leta 1960 v ladjedelnici «Tretji maj» na Reki, opremljena je bila z motorji CRDA. Ladja je bila na redni plovbi na Japonsko s tovorom okrog 8.200 ton, v glavnem železa in bombaža.

Štiri osebe zgorele v avtomobilu

ZADAR, 25. — Štiri osebe, katerih identitete še niso ugotovili, so danes zjutraj zgorele v svojem avtomobilu fiat 600 na jadranski magistrali blizu Jadranova pri trčenju njihovega avtomobila z avtobusom iz Zadra. Ogenj je popolnoma uničil mali avto, ki ima ogulinsko registracijo. Med potniki avtobusa je bila laže ranjena samo spremljevalka.

Popoldne pa je nedaleč od Tuzle na nekem ovinku zletel s ceste avtobus avtobusnega podjetja iz Lukavca s 60 potniki. Pri nesreči je bilo ranjenih 40 potnikov, od katerih so jih 26 pridržali v bolnišnici.

DAKA, 25. — Ob delti reke Ganges je čoln, v katerem je bilo dvesto oseb, zadel ob majhno Čer in se prevrnil. Utonilo je 150 oseb. Nesreča se je dogodila v petek zvečer južno od Dake, toda sporočilo o tem so dobili v prestolnici šele danes. Do sedaj niso našli nobenega trupla, ker je reka na tem mestu zelo deroča. Vendar pa do sedaj niso še dobili uradnega potrdila o nesreči.

Po treh mesecih sta se vrnila iz Alžira v London britanska pilota David Taylor in Trevor Copleston, ki sta vodila letalo, s katerim je potoval Combe, ko so ga ugrabili Na levi je Taylor z materjo, na desni pa Copleston z ženo in štirimi otroki

Vreme včeraj: najvišja temperatura 22,9, najnižja 16,8, ob 19. uri 21,1 stopinje, zračni tlak 1021.9 stanoviten, vlaga 81 odst., nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 22 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 26. septembra
Justa
Sonce vzide ob 5.56 in zatone ob 17,57. Dolžina dneva 12.01. Luna vzide ob 21.45 in zatone ob 13,30.
Jutri, SREDA, 27. septembra
Damijan

PODTAJNIK ZAGARI ZAKLJUČIL TRIDNEVNO ZASEDANJE

Poudarjena vloga Italije in Trsta pri odnosih EGS - vzhodne dežele

Štirje tržaški strokovnjaki so z raznih strani osvetlili vlogo tržaškega emporija in dežele pri navezovanju gospodarskega sodelovanja

Z govorom podtajnika na ministrstvu za zunanje zadeve M. Zagarija se je v nedeljo na tržaški univerzi zaključilo tridnevno zasedanje o odnosih med Evropsko gospodarsko skupnostjo in vzhodnoevropskimi državami. Podtajnik je v svoji intervenciji poudaril, da je treba med EGS in vzhodnimi državami čim prej odpraviti prakso bilateralnih sporazumov (teh je danes okoli 40), ter jo nadomestiti s sistemom multilateralnih odnosov, poleg tega pa je nujno razširiti skupnost na Veliko Britanijo in na skandinavske demokracije. Italija mora v tem okviru napeti vse sile, da bo ponovno stopila v vodstvo šesterice v odnosih z vzhodom, kakor je bila pred leti, preden so jo na tem področju prehitele druge države, med temi zlasti Francija. Trst pa ima pri tem točno določeno nalogo, da postane žarišče zunanje politike italijanske vlade, ki si prizadeva za splošen mir in sodelovanje v svetu.

Program zadnjega dneva zasedanja je obsegal nastop štirih tržaških strokovnjakov, in sicer je prvi stopil na govorniški oder prof. Elio Apih, ki je prikazal zgodovinski razvoj emporialnega poslanstva našega področja v širšem okviru gospodarskega dogajanja v srednji Evropi. Sledil je prof. Giorgio Bazo s tržaške univerze, ki je razložil gledišče tukajšnjih študijskih in poslovnih krogov o vplivih, ki jih utegne imeti pospešeno sodelovanje z vzhodom na gospodarski razvoj dežele Furlanije - Julijske krajine. Predstavnik trgovinske zbornice dr. Giuliano Gabrielli je nato podal krajši pregled tehničnih naprav tržaškega pristanišča ter prometnih zvez, ki pridejo v poštev pri intenzifikaciji poslovanja z zaledjem in še posebno z deželami v vzhodni Evropi, nato pa je deželni odbornik za načrtovanje Nereo Stopper orisal tiste točke pravkar predloženega petletnega gospodarskega načrta, za deželo Furlanijo - Julijsko krajino, kjer je govora o povezavah tukajšnjega gospodarstva z ekonomijo evropske skupnosti in sosednjih držav, predvsem Jugoslavije in Avstrije in z državami, ki ležijo globlje v jugovzhodnem tržaškem zaledju.

Sledila je razprava, v katero je prvi posegel predstavnik praškega instituta za mednarodno gospodarsko politiko dr. Tauber, ki je na kritične besede nekega strokovnjaka, češ da bi bilo treba razviti dialog ne toliko med EGS in posameznimi vzhodnoevropskimi državami, temveč prej med EGS in Svetom za vzajemno pomoč kot celoto, razložil bistvene karakteristike sveta in neodvisnost njegovih članic pri navezovanju gospodarskih odnosov z državami v zahodni Evropi ali kjer koli na svetu. Predstavnik glavnega tajništva Evropskega federalističnega gibanja dr. Favaretto, je poudaril potrebo, naj bi tržaški krogi formulirali eno samo konkretno rešitev za uveljavitev našega področja v EGS in pripravili vlado do tega, da bi njeni predstavniki v trenutku, ko bo v Bruslju tekla razprava o združitvi treh evropskih skupnosti postavili zahtevo po priznanju tudi Trstu takšnih olajšav, kakršne so dosegle za nekatera posamezna področja na svojih državnih ozemljih leta 1957 v Rimu Francija, Zahodna Nemčija in Nizozemska. Deželni svetovalec Bacicchi je v krajšem govoru poudaril nesmiselnost razmišljanj o tako širokopoteznih načrtih, dokler se je treba na področju Furlanije - Julijske krajine boriti z vsakdanjimi težavami, ki jih predstavljajo na primer vojaške služnosti, ki zadržujejo razvoj kar v 147 občinah dežele.

Dr. Tositti je naglasil potrebo, naj bi se vodilni organi v prihodnje prizadevali najprej za to, da bi na področju naše dežele ustvarili takšne pogoje, da bi zadržali doma strokovno izšolane ljudi, ki se še vedno v veliki večini izseljujejo v Lombardijo, Piemont in v tujino, sicer bo naše področje v trenutku, ko bo treba res zagrabiti za delo brez primerno pripravljenih ljudi. (S tem je govornik posredno odgovoril tudi na argumentacije prof. Di Cocca, ki je med sobotno razpravo med drugim zagovarjal stališče, da naj se mladi tržaški strokovnjaki kar «razpršijo» v svet, če ne najdejo primerne zaposlitve doma. Zaradi pozne ure so nekateri strokovnjaki, ki so nameravali prispevati k razpravi, svoje intervencije, v kolikor so jih imeli napisane, oddali predsedniku organizacijskega odbora, ki bo pozneje poskrbel za objavo aktov zasedanja.

Delo deželnih komisij

Včeraj popoldne se je sestala prva deželna stalna komisija, ki je skupno z osmimi svetovalci drugih komisij nadaljevala z razpravo o zakonskem osnutku za izredno finansiranje gospodarskih dejavnosti in višjega šolstva. Diskusije so se udeležili svetovalci Morpurgo, Pellegrini, Trauner in Virgolini. Komisija se bo ponovno sestala v petek, ko bo na razne pripombe kot poročevalec odgovoril svetovalec Del Gobbo. Na nekatere pripombe je včeraj odgovoril odbornik Tripani, ki je pripomnil, da spada omenjeni zakonski osnutek v okvir politike za gospodarski in socialni razvoj naše dežele. V okviru deželnega načrtovanja bodo sicer določene prednosti za razne dejavnosti in ukrepe, je dejal odbornik Tripani, omenjeni zakonski osnutek pa določa ukrepe in prispevke za nujne zahteve, ki jih ni moč odlagati. Tako bodo ukrepi za industrijske infrastrukture, za razvoj turizma, za javna dela in šolstvo ustvarili najboljše pogoje za uresničitev gospodarskega načrta.

Včeraj se je ponovno sestal tudi stalni posvetovalni odbor za deželno načrtovanje, ki je nadaljeval razpravo o osnutku načrta za gospodarski in socialni razvoj naše dežele. Diskusije so se med drugim udeležili rektor tržaške univerze prof. Origone, ki je omenil zlasti probleme univerzitetnega šolanja ter šolskih gradenj; dr. Scorzon je omenil beg z zemlje in poudaril, da je eden izmed glavnih pogojev za dvig kmetijstva odstranitev prevelike razlike med tem sektorjem in drugimi sektorji. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

NA POBUDO TRŽAŠKEGA CENTRA ZA DOKUMENTACIJO

Priprave za ustanovitev centra za proučevanje jugovzhodne Evrope

Center se bo na znanstveni ravni bavil s proučevanjem gospodarskih, socialnih in jezikovnih značilnosti tega področja

Na pobudo Tržaškega centra za dokumentacijo bodo v našem mestu ustanovili poseben študijski center, ki se bo na strogo znanstveni ravni bavil s proučevanjem gospodarskih, socialnih in jezikovnih karakteristik držav južnovzhodne Evrope. V ta namen so pred kratkim v krogih blizu tržaške univerze sestavili pripravljalni odbor, v katerem so zastopani predstavniki inštituta za gospodarstvo pri ekonomski fakulteti prof. G. Bazo, pov. prof. za sociologijo prof. F. De Marchi, asistent na inštitutu za blagoznanstvo dr. D. Lokar, dr. V. Vremec ter asistent na inštitutu za delovno pravo dr. M. Zanetti. Študijski center, ki bo začel delovati prihodnje leto, naj bi predstavljal stalen center za «srečanja in menjavo» izkušenj z jugovzhodno Evropo, ter naj bi pripomogel k širšemu sodelovanju ter postopni, socialni, gospodarski, kulturni in civilni integraciji med narodi. Pripravljalni odbor namerava povabiti k sodelovanju javne in zasebne ustanove, kakor tudi posamezne strokovnjake in znanstvenike, ki se strinjajo s tem načrtom in ki so pripravljeni doprinesti svoj delež k omenjenim prizadevanjem. Potreba po ustanovitvi «Centra za proučevanje Podonavja» je že delj časa močno občutena v tržaških znanstvenih krogih, naglašajo njegovi pobudniki, zamisel o ustanovitvi institucije pa je dokončno dozorela med nedavnim predavanjem o odnosih med EGS in vzhodnoevropskimi državami.

Danes seja deželnega sveta

Danes dopoldne se bo ponovno sestal deželni svet, ki bo po odgovorih odbornikov na vprašanja nekaterih svetovalcev začel razpravljati o zakonskem osnutku glede ukrepov za razvoj žlahtnih kultur. Obrazložitev zakonskega osnutka bo podal svetovalec De Biasio. Kakor smo že poročali, je omenjeni zakonski osnutek nekakšno dopolnilo ukrepov v okviru Zelenega načrta in določa prispevke dežele za ureditev novih vinogradov in sadovnjakov ter za razvoj vrtnarstva in cvetličarstva, kakor tudi za strokovno izpopolnjevanje kmetov in strokovnjakov.

Trčenje avtov zaradi izsiljevanja prednosti

Zaradi izsiljevanja prednosti je danes ponoči okrog ene ure na vogalu Ul. Milano in Trento prišlo do trčenja dveh avtov. Navzdol po Ul. Milano je 28-letni Claudio Schak iz Ul. Hermet 2-1 šofiral svoj fiat 500 TS 55324, po Ul. Trento proti Korzu pa je z avtom volkswagen HH-DK-663 (D) privozil 30-letni brazilski državljan Frederico Schwanke Neto iz Hamburga, Heynstrasse 33. Slednji je v zadnjem trenutku zapazil tržaški avto, toda ni se mogel izogniti trčenju. Sunek je bil tako močan, da se je fiat 500 zaobrnil okrog svoje osi, nemški avto pa je zapeljal na pločnik in treščil še v parkirani avto bianchina TS 97193. Pri nesreči se je laže ranil po lasišču samo Schank. Pospremili so ga v bližnjo postajo RK, kjer so mu dali prvo pomoč in ga nato odslovili s prognozo okrevanja od 6 do 8 dni. Škoda na vseh treh avtomobilih je velika.

Vpisovanje v tečaje nemškega jezika

Pri Nemškem kulturnem inštitutu v Ul. Coroneo 17 je v teku vpisovanje v tečaje nemškega jezika za odrasle in otroke. Obstajajo štirje tečaji po dve lekciji na teden in tečaji po 4 ure tedensko (100 minut dvakrat na teden). Profesorji, katerim so zaupani tečaji, imajo že dolgoletne didaktične izkušnje in so specializirani za poučevanje nemščine za italijanske slušatelje.

V PONEDELJEK ZAČETEK POUKA NA VSEH ŠOLAH

Danes zadnji maturitetni izpiti v jesenskem roku

Na učiteljišču v jesenskem roku izdelalo samo 50 odst. dijakov - Danes so na vrsti še izpiti na trgovski akademiji

Na učiteljišču so se te dni zaključili zrelostni izpiti v jesenskem roku in so bili že objavljeni izidi. Kakor smo že poročali, so v poletnem roku opravili zrelostne izpite na učiteljišču 4 dijaki, 8 jih je imelo popravne izpite, 5 pa jih je padlo. V jesenskem roku so opravili zrelostne izpite 4 dijaki, 4 pa so padli. Tako je letos na učiteljišču opravilo zrelostne izpite skupno 8 dijakov s Tržaškega in Goriškega, 9 pa jih je padlo in bodo morali ponovno polagati zrelostne izpite prihodnje leto.

V jesenskem roku so opravili zrelostne izpite na učiteljišču: *Sonja Božič, Pavel Morelj, Ingrid Nikolavčič* in *Adela Quinzi*.

Na trgovski akademiji se bodo končali zrelostni izpiti danes, na klasičnem in znanstvenem liceju pa se bo danes končala konferenca profesorskega zbora in bodo popoldne verjetno že objavljeni izidi.

Od začetka šolskega leta nas loči še nekaj dni, saj se bo pouk začel prihodnji ponedeljek na vseh šolah. Medtem se je zaključilo vpisovanje v srednje šole, dijaki so se že vrnili s počitnic, starši pa imajo zdaj skrbi in stroške za nakup potrebščin in knjig.

Grenka kaplja za vse Slovence, ki živijo v Italiji, pa je pred začetkom letošnjega šolskega leta žalostna ugotovitev, da tudi letos, kljub obljubam in zagotovilom pristojnih oblasti, ne bomo še imeli na Tržaškem in na Goriškem novih strokovnih zavodov za mladino, ki dokonča srednjo šolo in se hoče strokovno usposobiti za svoje poklicno delo. To je žalostna ugotovitev, toda ne smemo ostati le pri takih ugotovitvah in moramo vsi vztrajati, in to še bolj krepko in složno, pri svojih upravičenih zahtevah, da dobimo strokovne zavode.

O vprašanju zaščite Krasa

Pismo Bazovcev zbornici arhitektov

Šestinpetdeset lestnikov zemljišč in kmetovalcev iz Bazovice je poslalo združenju tržaških arhitektov pismo v katerem postavljajo določene zahteve glede zaščite domačega prebivalstva v zvezi z «Okroglo mizo o obrambi kraške zemlje», ki bo drevi ob 19. uri na sedežu trgovinske zbornice.

V svojem pismu prizadeti lastniki in kemotavalci zahtevajo, naj se pri «Okrogli mizi» obravnava tudi težki položaj v katerem se nahajajo zaradi ovir, ki jih postavlja novi urbanistični načrt tržaške občine, glede klasifikacije okoliških zemljišč na razne «cone».

V pismu je rečeno nadalje, da podpisniki prosijo, naj se za «Okroglo mizo» obravnava tudi problem, ki ga ustvarja pravilnik za «zaščito kraških značilnosti», posebno v primeru popravil starih stanovanj.

Pošiljke petroleja za naftovod

Motorna tankerska ladja «Santa Valeria» je te dni pripeljala v Trst tovor 103.000 kub. metrov surovega petroleja za naftovod Trst-Ingolstadt. Gre za surovino, ki so jo vkrcali v Libiji, od koder bodo v prihodnjih dneh druge ladje pripeljale nadaljnje tovore nafte. Med tem časom pa pluje okoli Afrike ladja s tovorom 55.000 ton petroleja, ki ga je za tržaški naftovod vkrcala v Kuwaitu. Naftovod naj bi začel obratovati v letošnjem oktobru.

Šolske štipendije «American Field Service»

Ameriška ustanova «American Field Service» razpisuje tudi letos, kakor vsako leto od leta 1955 naprej, natečaj za šolske štipendije v korist dijakom višjih srednjih šol, in sicer za enoletno študijsko bivanje v ZDA. Omenjena ustanova se obrača na dijake, rojene od 1. septembra 1951 do 31. marca 1952, to je na take letnike, za katere ni podobnih kulturnih pobud. Dijaki, ki prejmejo štipendijo omenjene ustanove, ne preživijo eno leto v nekem šolskem zavodu v ZDA, pač pa v ameriških družinah, kjer imajo priliko, da globlje spoznajo način življenja in kulturo ZDA. Dijaki obiskujejo redne tečaje na ameriških višjih srednjih šolah in ob zaključku leta prejmejo diplomo.

Pred nekaj dnevi je iz Italije odšlo 116 dijakov, ki so prejeli take štipendije za novo šolsko leto 1967-1968.

Potovanje dijakov v Ameriko organizira omenjena ustanova, dijaki, ki si sami ne morejo plačati voznih stroškov, pa lahko vložijo prošnjo za delni ali celotni prispevek, vsi pa si morajo plačati vozne stroške od svojega doma do odhodnega pristanišča v Evropi in obratno od kraja bivanja v Ameriki do odhodnega pristanišča. Razen tega morajo plačati 175 dolarjev za osebne stroške. Takovsoto za osebne stroške kot za prevozne stroške lahko plačajo v obrokih.

Štipendije bodo veljale od avgusta 1968 do julija 1969. Interesenti morajo vložiti prošnjo do 15. novembra 1967 na naslov: AFSAI — Borse di studio internazionali, via di Sant'Alessio 24 - Roma. Med pogoji za dodelitev štipendije je tudi dobro znanje angleškega jezika, italijansko državljanstvo in dobre šolske ocene v zadnjih treh šolskih letih.

Šolske vesti

Ravnateljstvo državne srednje šole «Fran Levstik» na Proseku obvešča učence, da se bo začelo novo šolsko leto 2. oktobra. Učenci naj se zberejo v šoli ob 9. uri, nakar bodo šli v spremstvu profesorjev k začetni šolski maši, ki bo ob 10. uri v proseški cerkvi.

* * *

Začetna maša za dijake znanstvenega liceja bo v ponedeljek dne 2. oktobra 1967 ob 10.30 v cerkvi pri Sv. Ivanu. Naslednji dan se začne redni pouk.

Razna obvestila

Upravni odbor podpornega društva Dijaška matica bo imel sejo v četrtek, 28. t.m. ob 20. uri na sedežu v Ul. Geppa 9. Vabljeni.

Darovi in prispevki

Ob drugi obletnici smrti naše nepozabne mame Marije Martelanc daruje družina 2000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob pok. Franca Kjudra daruje družina Skrinjar 3000 lir za Dijaško matico.

Gledališča

VERDI

V petek pa bo prva predstava komedije «La strana coppia», v kateri nastopata Renato Rascel in Walter Chiari. Prodaja vstopnic za to prvo predstavo se začne danes pri gledališki blagajni.

Kino

Nazionale 16.00 «Quattro bassotti per un danese» Technicolor. Dean Jones, Charlie Rubles.
Excelsior 15.30 «Il ladro di Parigi» Technicolor Jean Paul Belmondo, režija Louis Malle. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 16.00 «La ragazza del generale» Technicolor. Virna Lisi, Rod Steiger. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Eden 16.00 «Edipo Re» Technicolor. Franco Citti, Alida Valli, Silvana Mangano. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16.00 «Bella di giorno» Technicolor. Jean Sorel, Catherine Daneuve. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 15.30 «El Dorado» Technicolor. John Wayne, Robert Mitchum.
Alabarda 16.30 «Il magnifico texano» Technicolor. Gelan Saxon, Barbara Loy.
Filodrammatico 16.30 Drugi teden z velikim uspehom «Come le foglie al vento» Technicolor. Rock Hudson, Dorothy Malone
Moderno 16.00 «L'incompreso» Technicolor. Anthony Qualle, Stefano Collagrande, Giorgia Moll. Zadnji dan.
Cristallo 16.30 «Un uomo una donna» Technicolor. Ainouk Aimee, Jean Trintingham. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Capitol 15.30 «Quelli della San Paulo» Technicolor. Steve Mc Queen, Claudice Bergen.
Garibaldi Danes počitek. Jutri ob 16.30 «Furore sulla città» Crnobeli film. William Holden.
Aurora 16.30 «L'immorale» Crnobeli film. Ugo Tognazzi Prepovedano mladini pod 14. letom. Film Pietra Germija.
Impero 16.30 «Tutti insieme appassionatamente» Technicolor. Julie Andrews.
Astoria 16.15 «Febbre sulla città» — Technicolor. Ann Margaret, Michael Parks.
Astra Danes počitek. Jutri «Tempo di guerra, tempo d'amore».
Vittorio Veneto 17.00 «24 ore per uccidere» Technicolor. Mickey Rooney Lex Barker.
Ideale 16.15 «Allarme dal cielo» Technicolor. Marcel Bozzuffi, Jean Dafte.
Abbazia 16.00 «La spietata Colt di Gringo» Technicolor. Jim Reed. — Western.

ZVEZA PARTIZANOV ANPI sporoča vsem bivšim borcem, ki še niso izpolnili vprašalnih pol, da to nemudoma store in jih oddajo na sedežu ANPI, Ul. Zonta 4/I. Urniki uradov: od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

Odbor

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

Dne 25. septembra se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 16 oseb.

UMRLI SO: 58-letni Carlo Pulgher, 60-letni Francesco Hervatin, 70-letni Giuseppe Ranieri, 82-letna Ida Foschi por. Venturini, 66-letni Josip Krizman, 87-letna Antonia Simonit vd. Cumin, 65-letni Ettore Dorati, 60-letna Ljudmila Kobec vd. Crotti, 82-Rosalia Ferfolja vd. Filippi, 83-letni Anton Kjuder, 43-letni Bruno Scamperle, 61-letni Paolo Quarantotto, 83-letna Anna Fornasari vd. Raffaelli, 66-letna Natalia Apollonio por. Faventto, 86-letna Amalia Antunovich, 97-letni Salvatore Silenzio.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Alla Basilica, Ul. sv. Justa 1; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Ravasini, Trg Libertà 6; Testa d'oro, Ul. Mazzini 43.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Al Lloyd, Ul. Orologio 6 in Ul. Diaz 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Picciola, Ul. Oriani 2; Vernari, Trg Valmaura 11.

Pogreb

Josipa Milkoviča

bo danes, 26. t. m. ob 16. uri iz cerkve v Gropadi.

ITF

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi

SREČKO ŠPANGER

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes na Općinah iz Ul. Monrupino št. 50.

Žalujoči žena, hči in zet

Općine, 26. septembra 1967

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi oče in stari oče

FRANC KJUDER

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 26. t. m. ob 16. uri iz kapele glavne bolnišnice v katinarsko cerkev in od tam na domače pokopališče.

Žalujoči: sinovi z družinami, hčerka z družino in drugi sorodniki

Lonjer, 26. septembra 1967

VELIKA SOLIDARNOSTNA IN HUMANA AKCIJA V KOPRU

Nad tisoč mladincev iz Italije darovalo kri za borce v Vietnamu

Kri so oddajali v mladinskem okrevališču na Debelem rtiču, kjer so v nedeljo delale štiri transfuzijske ekipe iz Ljubljane - Veliko zborovanje na koprskem nogometnem igrišču

V nedeljo se je končala v Kopru velika krvodajalska akcija mladih komunistov Italije. Vsega skupaj je prispelo v soboto in v nedeljo na koprsko obalo okrog 4 tisoč gostov iz vseh italijanskih pokrajin, največ pa jih je bilo iz severnih predelov ter iz Ancone, Ravenne, Vareseja in Bologne. V Kopru smo opazili na stotine osebnih avtomobilov in večje število avtobusov, saj je prispelo samo iz Vidma šest avtopulmanov. Številna vozila so bila okrašena ter opremljena z dvojezičnimi napisi: «Darujem svojo kri za Vietnam» in «Io dono il mio sangue per il Vietnam».

Krvodajalske akcije se je udeležilo blizu tisoč ljudi, toliko, kolikor je bilo predvideno. Ostali so bili spremljevalci krvodajalcev. Akcija za oddajanje krvi se je začela že v soboto ob 12. uri in je trajala do 21.30. V nedeljo pa se je začela ob 8 zjutraj in je trajala do 18. ure. V mladinskem okrevališču na Debelem rtiču je v soboto delala ena ekipa zavoda za transfuzijo krvi iz Ljubljane, v nedeljo pa so delale štiri ekipe. Vsa akcija je bila vzorno organizirana in številni krvodajalci, s katerimi smo se razgovarjali, so pohvalili zdravniške ekipe in drugo osebje.

Višek akcije je bilo veliko zborovanje na nogometnem igrišču v Kopru v nedeljo ob 10. uri dopoldne. Razen gostov iz Italije so prisostvovali zborovanju tudi številni domačini. Prireditev se je začela z borbeno pesmijo pevskega zbora «Srečko Kosovel» iz Ajdovščine, nato pa je govoril sekretar Zveze mladine Slovenije Franc Rogelj. V uvodu je pozdravil goste v imenu mladih ljudi Jugoslavije in poudaril, da ne gre le za običajno srečanje mladih ljudi dveh dežel, saj je vmes plemenita akcija mladih tovarišev iz Italije, ki so darovali svojo kri za borce v Vietnamu.

V nadaljevanju svojega govora je Rogelj poudaril, da mlade generacije živijo v obdobju ogromnih dosežkov znanosti in tehnike, katerih miroljubna uporaba lahko polepša in obogati življenje vsega človeštva, lahko postanejo rušilno orožje v vojni, ki ne bi uničila le ta ali oni družbeni sistem, temveč bi ogrozila obstoj človeštva in njegove civilizacije. Zato se mladina Jugoslavije, zavedajoč se teh nevarnosti, odločno bori proti vsem vojnim nevarnostim, za mir, za prijateljstvo in razumevanje, za aktivno koeksistenco med vsemi državami in narodi. Zato daje jugoslovanska mladina popolno podporo tistim narodom sveta, ki se borijo proti imperializmu, kolonializmu in neokolonializmu, za nacionalno osvoboditev in enakopravnost. Zato smo tudi za popolno pravico vietnamskega ljudstva, da brez prisotnosti in pritiska tujih sil sámo odloča o svoji usodi. Nam mladim je tuje sleherno nasilje, zlasti pa tisto nasilje, katerega žrtev je civilno prebivalstvo in mladina. Zato se jugoslovanska mladina skupaj z napredno mladino vsega sveta in z vsem naprednim človeštvom odločno prizadeva za takojšnjo in brezpogojno ustavitev bombardiranja Severnega Vietnama in za umik vseh tujih čet iz te dežele.

Rogelj je zatem povedal, da mladi ljudje Jugoslavije na vse načine pomagajo vietnamskemu ljudstvu, med drugim tudi z zbiranjem materialnih sredstev, s krvodajalskimi akcijami in podobno. Iz tega razloga je jugoslovanska mladina z velikim zadovoljstvom sprejela pobudo Zveze komunistične mladine Italije, da tudi oni darujejo svojo kri za borce svobodnega Vietnama in da tako skupaj z vso napredno mladino sveta sodelujemo v pravični borbi vietnamskega ljudstva. S tem dokazujemo svojo veliko internacionalno solidarnost in zavest, ki je značilna za vse mlade ljudi sveta.

Prepričani smo, je zaključil Rogelj, da to ni zadnja skupna akcija, saj taki dogodki, ob katerih pride do številnih stikov ter izmenjave mnenj in izkušenj, izhajajo iz skupnih splošnih interesov mladih ljudi obeh dežel in jih tudi vključujejo v skupna prizadevanja vsega naprednega človeštva.

V imenu mladih italijanskih komunistov je nato govoril sekretar tržaške federacije Komunistične mladine Italije Dario Supancich. Zahvalil se je mladini Jugoslavije, da jim je omogočila darovanje krvi za vietnamske partizane. Zahvalil se je tudi mladini iz mnogih predelov Italije za njeno humano dejanje. Napravili ste dolgo pot in zelo ste utrujeni — je rekel — toda vsi smo zadovoljni, da smo s tem dali svoj prispevek junaškim vietnamskim partizanom, ki se bore za svobodo.

Po govorih sta v kulturnem sporedu sodelovala pevski zbor «Srečko Kosovel» iz Ajdovščine in tržaški trio «Canzoniere triestino». Zbor «Srečko Kosovel» je zapel nekaj partizanskih in sorodnih pesmi, medtem ko so se Tržačani predstavili predvsem z ameriškimi protestnimi pesmimi.

Naj ob koncu omenimo veliko zadovoljstvo italijanskih gostov nad celotnim potekom krvodajalske akcije, pa tudi nad toplim sprejemom. Domačini so omogočili gostom ogled tovarne Tomos in Luke Koper, v nedeljo pa so jih pospremili k številnim izletniškim točkam na koprski obali ter v Postojnsko in Škocjansko jamo, v Lipico in k drugim primorskim znamenitostim.

Nesreča skuteristov

Na vogalu Ul. Crispi in Toro se je včeraj popoldne pripetila prometna nesreča, pri kateri sta se ranila lambretist in vespist. 37-letni delavec Carlo Grigio iz Ul. Commerciale 75 je navzgor po Ul. Crispi vozil motofurgon lambreta PD 65489, na omenjenem vogalu pa je prišlo do trčenja z vespo TS 34807, ki jo je v smeri proti Drev. XX. Septembra vozil 24-letni inštalater Ettore Coloni in Ul. Alfieri 13.

Zaradi trčenja sta se oba motociklista poškodovala. Z zasebnim avtom so ju odpeljali v bolnišnico in sprejeli na nevrokirurški oddelek. Grisio se je pobil po glavi in ranil po desnem sencu, medtem ko se je Coloni ranil po levem sencu, glavi in levem zapestju. Oba ponesrečenca se bosta morala zdraviti po 10 dni vsak.

Skozi okno je padel

Nenadna vrtoglavica bi bila sinoči lahko usodna za 37-letnega mehanika Claudia Pregarza iz Ul. Scarlatti 2. Okrog 19. ure je Pregarz slonel na oknu svojega stanovanja v prvem nadstropju, ko se mu je v trenutku zavrtelo v glavi. Omedlel je in padel skozi okno na spodnje dvorišče z višine približno štirih metrov.

Pregarz je nezavesten padel na tla in si povzročil hude rane po desni strani čela in obrvi ter si zlomil desno stegnico. Še dobro, da ni z glavo udaril v tla, ker bi se bilo lahko zgodilo, da bi se smrtno ponesrečil.

Ranjenca so z rešilnim avtom hitro odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedski oddelek. Če ne bodo nastopile komplikacije, se bo moral Pregarz zdraviti tri mesece.

* *Včeraj je tržaški župan* v sejni dvorani sprejel kadete vojaške akademije finančnih stražnikov, ki so na študijskem potovanju in jih spremlja podpolkovnik Nicola La Rocca.

V NOČI OD NEDELJE NA PONEDELJEK

Tržaška zakonca izgubila življenje pri trčenju na cesti Trst-Čedad

Poleg njiju je bil pri trčenju mrtev tudi financar, ki je vozil avto v nasprotni smeri - Dve osebi ranjeni

Pri hudi prometni nesreči, ki se je pripetila prejšnjo noč na cesti Čedad-Trst, so izgubile življenje tri osebe, tržaška zakonca Dario in Annamaria Saffi ter 24-letni financar Gerardo Di Lillo, dve osebi pa sta bili ranjeni.

Preiskovalni organi še niso mogli zanesljivo ugotoviti kako je prišlo do nesreče. 40-letni Dario Saffi se je skupno s svojo 37-letno ženo Annamario in tržaškima zakoncema Adamom in Vincenzo Balestrieri z avtom znamke «Opel» peljal po cesti Čedad-Trst, ko je na ovinku izgubil oblast nad vozilom in čelno trčil z avtom, ki ga je v nasprotni smeri vozil Gerardo Di Lillo iz Tipane (Videm). Pri trčenju je tržaški avto vrglo s ceste, in se je prevrnil. Lillo in zakonca Saffi so bili na mestu mrtvi, medtem ko sta bila druga dva zakonca, bratranca žrtev, prepeljana v bolnišnico v Čedad, kjer so jim ugotovili lažje poškodbe.

Na kraju nesreče je policija opravila vse potrebno za ugotovitev odgovornosti. Zdi se, da je do nesreče prišlo zaradi prehitevanja. Po prvih ugotovitvah, naj bi Saffi prehiteval nekega motorista, se pri tem pomaknil na levo stran in se naenkrat znašel pred Di Lillovim avtom, ki je iz tržaške smeri vozil proti Čedadu. Ko je prišlo do trčenja sta se zakonca Saffi, ki sta imela 20-letnega sina, vračala v Trst po izletu v nadiških dolinah skupno z zakoncema Balestrieri. Trupli zakoncev bodo danes prepeljali v Trst.

Tretja žrtev, financar Girardo De Lillo, po rodu iz Irsine (Matera), se je vračal v svojo vojašnico na meji z Jugoslavijo, potem ko je izkoristil nedeljski počitek. Starše financarja je takoj obvestilo o nesreči poveljstvo finančnih straž iz Čedada.

Adamo in Vicenza Balestrieri, ki se bosta morala zdraviti v bolnišnici petnajst oziroma deset dni, sta bila včeraj zaslišana, toda preiskovalci niso o njunih izjavah ničesar povedali.

Na avto cesti Milan—Bergamo

Tržačan zgorel v avtu

Na avto cesti Milano Bergamo je predvčerajšnjim prišlo do pretresljive nesreče, ki je terjala dve smrtni žrtvi. Po trčenju je v avtu v plamenih zgorel 43-letni kemik Carlo Trebiz iz Trsta, v drugem avtu pa se je smrtno ponesrečil 33-letni Fulvio Bugara iz Bergama, ki se je peljal z dvema prijateljem prav tako iz Bergama.

Zdi se, da je Trebiz blizu mosta pri Trezzu D'Adda zaradi slabosti izgubil oblast nad svojim fiatom 850, treščil v cementni steber, pri čemer se je avto vnel in zavozile na nasprotno cestišče, kjer je treščil v nasproti vozeči avtomobil, v katerem so se peljali trije prijatelji iz Bergama.

Trebiz je zgorel v avtu, ostale tri pa so izvlekili iz avta ter jih peljali v bližnje bolnišnice. Med prevozom je Bulgara izdihnil, za 26-letnega Carla Giacoma Piattija so si pridržali prognozo, medtem ko se je 30-letni Renato Rebussi le malo poškodoval.

Okužba s tetanusom?

Včeraj ponoči so na tretji medicinski oddelek bolnišnice sprejeli na zdravljenje 63-letnega cestarja Itala Bellotta iz Rocola 413, upravitelja cestarske hiše ANAS na trbiški cesti blizu Katinare. Bellotto ni mogel premikati glave in vratu zaradi verjetne okužbe s tetanusom. Če ne bodo nastopile komplikacije, se bo moral zdraviti 30 dni.

Bellotta je v bolnišnico spremljal njegov 32-letni sin Enrico. Ta je povedal, da se je oče pred osmimi ali desetimi dnevi vrnil domov in povedal, da se je dvakrat ranil, najprej po levi meči, nato pa po desnem stopalu, ko je opravljal oskrbovalna dela na trbiški cesti. Kasneje je Bellotta začel boleti vrat in glava, zaradi česar ga je sin pospremil v bolnišnico, ker se je zbal, da se je oče okužil.

Umrl v bolnišnici zaradi utopitve

Na tretjem medicinskem oddelku bolnišnice je včeraj zjutraj izdihnil 79-letni Erminio Prodan iz Rima, Naselje Garbatella, Ul. Funari 16, ki je v našem mestu bil brez stalnega bivališča.

Kot smo poročali v našem dnevniku, se je Prodan prejšnji torek odločil za usodni korak, zaužil uspavalne praške in se potem pri Lazaretu vrgel v morje. Dva policista, ki sta malo prej končala službo in se vračala v Milje mimo školjev blizu stavbe, ki je označena s številko 85 Lazaretske ceste, in približno 25 metrov od obale zagledala plavajoče moško telo brez življenja. Policista sta se vrgla v vodo in izvlekla Prodana na suho, kjer sta našla tudi njegovo obleko in pismo, v katerem je Prodan izrazil svoje namene.

Policista sta nesrečnika odpeljala najprej na miljsko reševalno postajo, od tam pa so ga hitro prepeljali v bolnišnico. Ob sprejemu na tretji medicinski oddelek so si zdravniki pridržali prognozo, ker je bil Prodan že v predsmrtni nezavesti, ker se je dolgo časa dušil v vodi. Njegovo truplo je v mrtvašnici na razpolago sodnim oblastem.

Tudi letos 4. razred zavoda trgovske smeri

Ministrstvo za javno vzgojo je odredilo, naj se tudi letos ustanovi 4. razred pri državnem profesionalnem zavodu trgovinske smeri. V omenjeni razred se lahko vpišejo vsi, ki so do konca šolskega leta 1965-66 uspešno opravili tečaj za tajnika v podjetju, za računovodjo, ali za dopisnika v tujih jezikih, ter slušatelji, ki so že obiskovali 4. razred, a ki niso izdelali. Vpišejo se lahko tudi tajniki in računovodje pri podjetjih odnosno tajniki in računovodje špediterskih in prevoznih organizacij, ki bodo poprej opravili integracijski izpit. Po uspešno upravljenem dveletju (4. in 5. razred) bo vsak slušatelj prejel diplomo podjetniškega izvedenca, in dopisnika v tujih jezikih.

Tajništvo državnega profesionalnega zavoda trgovinske smeri v Ul. Diaz štev. 20 (tel. 23-283) sprejema prijave vsak dan od 10.30 do 11.30 do vključno 28. t.m.

Prekop grobov

Tržaško županstvo sporoča, da bodo v kratkem prekopali del 12. polja na pokopališču pri Sv. Ani, in sicer od groba št. 769 do 1536, kjer so pokopani umrli od 16. januarja 1957

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

15 južnjakov pred sodniki zaradi nepoštenih poslov

Kam je izginjalo blago, ki so ga prevažali na jug? Tožilec zahteval za nekatere precej ostre kazni

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (predsednik Corsi, tožilec Tavella, zapisnikar Rubini) se je začela včeraj zjutraj kazenska obravnava proti 15 obtožencem, ki živijo vsi v južni Italiji.

Na zatožni klopi sedijo: 31-letni Pina Giacomo, 22-letni Pina Antonio, 25-letni Pina Cosimo, 32-letni Avventurieri Ubaldo, 34-letni Barbati Gaetano, 46-letni Ferrara Pasquale, 45-letni Castrignano Raffaele, 42-letni Micelli Silvestro, 37-letni Carrieri Cosimo, 32-letni Mondarino Giuseppe, 39-letni Soliperto Giovanni, 36-letni Soliperto Antonio,, 59-letni Montanara Ernesto, 30-letni Montanara Edoardo in še nekateri drugi obtoženci.

Prvo skupino obtožencev dolžijo, da so ukradli blago, ki so ga nekateri izmed obtožencev prevažali iz Trsta (pa tudi iz drugih krajev Italije) v južna področja države. Med drugim je šlo za prevoze kave. Vse te prekrške obravnavajo v Trstu, ker je bil zadnji prekršek zagrešen v našem mestu.

V bistvu je šlo za prevoznike, ki so dovažali sočivje in zelenjavo iz južnih delov Italije in ki so potem natovarjali razno blago, ki je bilo namenjeno na jug. Sem pa tja se je to blago izgubljalo in na kraju so posegli vmes policijski organi.

Obravnava je zelo zapletena. Včeraj so sodniki najprej poslušali poročilo o dogodkih in nato so zaslišali 9 prič (od katerih jih je precej iz južne Italije). Sledil je govor zastopnika zasebne stranke, ki je zagovarjal koristi podjetij, ki so bila oškodovana.

Potem je spregovoril javni tožilec, ki je zahteval zelo ostre kazni za obtožence. Te zahteve gredo za glavne obtožence tudi čez 4 leta zaporne kazni.

Na večernem zasedanju sodišča so govorili še razni zagovorniki obtožencev. Sodišče bo razglasilo obsodbo danes dopoldne.

NEDELJSKE PROMETNE NESREČE

Po padcu z lambrete na ovinku bi ga skoraj povozil še avto

Zaradi hudih udarcev po glavi se bo moral zdraviti dva tedna, lahko pa bi se končalo slabše

Dvaindvajsetletni mehanik Bruno Milazzi iz Ul. dello Scoglio 127 je predvčerajšnjim popoldne imel precejšnjo srečo. Ko se je na svoji lambreti TS 29950 peljal navzdol po Ul. Valerio v smeri proti središču, je na velikem ovinku pred univerzo iz nepojasnjenih razlogov izgubil oblast nad motorjem in se prevrnil. Pri padcu se je Milazzi zakotalil nekaj metrov naprej in z glavo udaril v zadnje levo kolo fiata 124 TS 86078, ki ga je nasproti privozil 36-letni Giambattista Gomba iz Ul. F. Severo 20. Slednji je le trenutek prej zavrl avtomobil in se ustavil, sicer bi lahko zavozil na Milazzija.

Ponesrečenega lambretista so odpeljali v bolnišnico in sprejeli na nevrološki oddelek, kjer se bo moral zdraviti dva tedna zaradi udarcev po glavi, tilniku in vratu.

Žrtev prometne nesreče je postala predvčerajšnjim tudi 66-letna Maria Carra por. Zotteri iz Ul. Galilei 9, ki se je po Miramarskem drevoredu peljala na zadnjem sedežu motorja «gilera» TS 26917, ki ga je proti Barkovljam vozil njen 44-letni sin. Blizu stavbe štev. 65 je prišlo do nesreče. Zotteri se je z motorjem zaletel v fiat 600 TS 52414, ki ga je vozila 45-letna Elda Erbotti iz Drev. XX. septembra 72. Erbottijeva je vozila pred Zotterijem in je nenadoma začela zavijati na levo, ker je hotela spremeniti smer, in je zato presenetila motociklista.

Pri nesreči se je pobila samo Carrajeva. Z rešilnim avtom so jo odpeljali v bolnišnico, kjer se bo morala na ortopedskem oddelku zdraviti 10 dni zaradi udarcev po kolenih.

V Miramarskem drevoredu pa je predvčerajšnjim popoldne prišlo še do trčenja dveh avtov. V avto Simca TS 52266, ki ga je navzdol po Saliti Contovello privozil 35-letni Tullio Danieli iz Ul. Verga 18, se je s fiatom 500 TS 13209 zaletel 28-letni uradnik Giorgio Belletti iz Ul. Ghirlandaio 5. Pri trčenju se je Belletti pobil in ranil po glavi in kolenih. Na nevrokirurškem oddelku bolnišnice se bo moral zdraviti teden dni.

Tržaški avtobus do smrti povozil ženski

Blizu Tolmeča je predvčerajšnjim 46-letni šofer Gino Zorzut, ki je vozil tržaški avtobus z izletniki iz Trsta, do smrti povozil dve prileti ženski: 80-letno Mario Deotto vd. Rossi iz Amara in 66-letno Margherito Scrocco iz Imponze. Deottova je bila na mestu mrtva, medtem ko je Scroccova izdihnila nekaj časa potem v bolnišnici v Tolmeču.

Scroccova bi se bila morala vrniti domov in je čakala na avtobus. Do postajališča jo je spremljala Deottova, ko pa sta ženski zagledali tržaški avtobus, sta mislili, da je tisti, na katerega je čakala Scroccova. Šli sta čez cesto in presenetili šoferja, ki je sicer zavrl, ni pa se mogel izogniti trčenju.

V neki gostilni v središču mesta je drzen in uren tatič predvčerajšnjim okradel 62-letnega pomorščaka Luigija Predonzanija iz Ul. San Mauro 10 na Opčinah. Prav nalahko mu je iz zadnjega hlačnega žepa potegnil listnico, v kateri je Predonzani hranil 18.000 lir. Tatvino je okradenec prijavil na letečem oddelku.

Na komisariatu na Trgu Dalmazia se je predvčerajšnjim zglasila naivna Jugoslovanka 57-letna Gertruda Toroš in povedala, da se ji je popoldne na obrežjih približal neznanec in ji ponudil dve zlati zapestnici za 50.000 dinarjev. Torošova je ponudbi nasedla in palačala, šele kasneje se je zavedla, da zapestnici nista zlati. Preiskava je v teku.

Dve smrti onstran meje

Prejšnji teden so v Novi Gorici spremili k zadnjemu počitku na tamkajšnjem pokopališču dva zaslužna upokojenca.

Goričanom je prav gotovo še dobro znan Peter Murovec, bivši trgovec z ogljem in drvmi, ki je imel svojo prodajo na Kornu. Umrl je po kratki bolezni v starosti 80 let. V času osvobodilne borbe je bil zelo delaven. Pri njem je bila javka, sodeloval je tudi v severnem kvartu mesta kot referent za gospodarstvo. Vsem, ki so ga poznali, bo njegova markantna osebnost prav gotovo ostala v lepem spominu.

Drugi pokojnik je Jožef Hlede, ki je dočakal lepo starost 87 let in v tem dolgem obdobju doživel marsikaj zanimivega. Dolgo let je služil kot kočijaž pri grofu Grimerju v Solkanu, pozneje pa je nekaj desetletij deloval kot odličen vrtnar v Solkanu in v Trstu. Na splošno je bil znan kot priden in vesten pri svojem delu in kot družaben človek.

Prijatelji in znanci izrekajo svojcem iskreno sožalje, pokojnikoma pa miren počitek v domači zemlji.

Pevovodja «Ignacij Ota» prejema diplomo in kolajno za uspeh v folklorni kategoriji

VČERAJ POPOLDNE V GORICI

Uradni pogovori delegacij PSI-PSDI ter SZDL Nova Gorica

Proučili sta skupna vprašanja s področja kulture, turizma in cestnih zvez

Na sedežu PSI-PSDI v Gorici so se včeraj popoldne ob 17. uri začeli uradni pogovori med krajevno sekcijo socialistične stranke v Gorici in predstavniki Socialistične zveze delovnega ljudstva v Novi Gorici. Delegacijo PSI-PSDI sta vodila tajnik sekcije Dellago in namestnik tajnika Dall'Orco, v njej pa sta poleg načelnika skupine občinskih svetovalcev PSU v občini Gorica Sanzina in pokrajinski odbornik za osebje Waltritsch bila še podpredsednik deželne skupščine Devetag ter poslanec Zucalli.

Delegacijo SZDL Nova Gorica so sestavljali njen predsednik Kovšca, tajnik Martelanc, član izvšnega odbora Nanut, strokovnjaki za krajevna vprašanja ter predsednik republiške skupščine dr. Joža Vilfan in zvezni poslanec Eržen.

Delegaciji sta se v uvodu dogovorili za razpored posameznih tem, ki so bile predmet temeljite diskusije, trajajoče do 20. ure. Proučili sta skupna kulturna in turistična vprašanja, predvsem pa sta se ustavili pri načrtih za avtomobilsko cesto, ki naj preko Gorice poveže italijansko cestno omrežje z jugoslovanskim. Poročilo o poteku sestanka in obravnavanih zadevah bosta delegaciji objavili danes.

Padla je po stopnicah in si zlomila rebra

Včeraj okrog 13. ure so pridržali v goriški civilni bolnišnici za 10 dni na zdravljenju 64-letno Veroniko Renner iz Gorice Ul. Ascoli 27, ki so ji ugotovili udarec na prsni koš z zlomom nekaj reber ter odrgnjenja na levem komolcu in kolenu. Žena je padla, ko se ji je spodrsnilo na stopnicah pred hišnim pragom.

Kino na Opčinah

predvaja danes, 26. t. m. ob 18. uri film:

Silvestro e Gonzales!

«mati e mattatori»

ČUDOVITE AVANTURE V SLIKANICAH

Zabavni film za otroke in odrasle!

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 26. t. m. ob 19.30 Technicolor film:

UNA MOGLIE AMERICANA

(AMERIŠKA ŽENA)

«CASANOVA» — Italijan, ki išče ženo Američanko

Igrajo: UGO TOGNAZZI, MARINA VLADY in drugi.

Mladini pod 16. letom vstop prepovedan!

Goriško-beneški dnevnik

Prazničen zaključek mednarodnega tekmovanja pevskih zborov «Seghizzi»

Akademski zbor «Tone Tomšič» iz Ljubljane zmagovalec pred češkim v folklorni skupini

Mladi ljubljanski pevci so s svojim izvajanjem še enkrat osvojili goriško občinstvo - «Vasilij Mirk» četrti med moškimi zbori, «Jakobus Gallus» pa četrti med mešanimi zbori v konkurenci osmih zborov - Govor župana M. Martine

Šesto mednarodno tekmovanje pevskih zborov «C.A. Seghizzi» v Gorici se je — kot je bilo pričakovati — tudi letos zaključilo s prepričljivim uspehom inozemskih zborov, zlasti pa mešanih zborov «Kühnův Smíšeny Sbor» iz Prage in «Tone Tomšič» iz Ljubljane, ki sta še enkrat potrdila visoko raven zborovskega petja in pevske šole slovanskih narodov. Oba zbora sta bila namreč v mešanem sestavu, češki pa tudi v ženskem, brez enakovrednih tekmecev, čeprav je tudi raven vseh ostalih nastopajočih zborov bila letos precej višja od lanske. To pa je obenem tudi najbolj zgovorno potrdilo kvalitetnega razvoja tega pomembnega tekmovanja, ki je od skromnega začetka pred šestimi leti doseglo zavidljivo raven in kateremu se že za prihodnje leto, z najavljenim sodelovanjem tudi madžarskih, bolgarskih in nizozemskih zborov, obeta še večji razmah.

Slavnostni zaključek tekmovanja je bil v nedeljo zvečer v napolnjeni veliki športni dvorani društva «Ginnastica Goriziana» potem, ko se je po dopoldanskem in popoldanskem nastopanju zaključil tekmovalni del prireditve. Slavnostnemu zaključku so prisostvovali številni predstavniki goriškega političnega, javnega in kulturnega življenja, med katerimi predsednik goriške pokrajine dr. Chientarolli, goriški župan dr. Martina, deželni odbornik za finance Tripani, predsednik goriške pokrajinske turistične ustanove Mario Del Ben, predsednik goriške Hranilnice Gilberto Barnaba, odbornik goriške občine za turizem in drugi, med častnimi gosti pa je bil tudi konzul SFRJ v Trstu Jože Gačnik.

Pred razglasitvijo zmagovalcev v kategoriji folklornih in narodnih pesmi in pred razdelitvijo spominskih listin in kolajn, je najprej nastopil moški zbor «C.A. Seghizzi» pod vodstvom dirigenta Valentinčiča, ki je zapel tri pesmi, nato pa je spregovoril predsednik društva «C. A. Seghizzi» dr. Cocianni, ki je v zbranih besedah izrekel zahvalo organizatorjev vsem sodelujočim zborom, žiriji za skrbno in vestno opravljeno delo, vsem, ki so sodelovali pri organizaciji in gmotno podprli to pobudo in nazadnje še občinstvu, ki je s tolikšnim navdušenjem prisostvovalo nastopom. Poudaril je kvalitetno raven tekmovanja, zlasti pa pomen, ki ga to tekmovanje ima za zbliževanje, spoznavanje in razumevanje med ljudmi različnih narodov, jezikov in kultur. Za njim je spregovoril tudi župan Martina, ki je izrazil v prvi vrsti svoje zadovoljstvo kot predstavnika mesta Gorice in nato tudi v imenu vseh Goričanov, da je tudi letošnje tekmovanje tako lepo uspelo.

Dejal je, da je Gorica sicer malo mesto, da pa si je svesto svojega poslanstva na tem evropskem križišču, ki je poslanstvo zbliževanja, spoznavanja in razumevanja med narodi v interesu civilnega sožitja in evropskega ter svetovnega miru. Posebej je Martina izrekel dobrodošlico češkoslovaškim pevcem, ki so prvič nastopili v Gorici, in pa jugoslovanskim kot že tradicionalnim in priljubljenim gostom. Želel je, da bi duh prijateljstva in bratstva, ki je vladal v teh dveh dneh, tudi vnaprej plemenitil mednarodne odnose v znamenju kulture in civilnega napredka.

Sledilo je podeljevanje nagrad, ki so jih izmenično izročali pevovodjem nagrajenih zborov vsi prisotni predstavniki mestnega življenja in skupno z njimi tudi jugoslovanski konzul Gačnik.

Sledil je koncertni program. Najprej sta nastopila zmagovita pevska zbora v folklorni kategoriji, moški zbor italijanske etnične skupine «Lino Mariani» iz Pulja pod vodstvom Nella Milottija, ki je osvojil prvo mesto med moškimi zbori, ter mešani akademski zbor «Tone Tomšič» iz Ljubljane pod vodstvom Marka Muniha, ki se je najbolj odlikoval med mešanimi zbori in se seveda uvrstil na prvo mesto. Zbor iz Pulja je zapel štiri splete istrskih italijanskih ljudskih pesmi, navdušeno pozdravljeni zbor «Tone Tomšič» pa najprej Karla Pahorja «Pa se sliš» v čudovitih planissimih in krasni glasovni ubranosti, Mirkovo «Dečva to mi povej» in Skalovskega «Makedonsko humoresko», ki je občinstvo naravnost dvignila na noge s svojim ritmom, nato pa kot posebno posvetilo vsem sodelujočim zborom še Antona Brucknerja «Ave Maria».

Preostali del sporeda sta izpolnila mešani zbor «Moša Pijade» iz Zagreba pod vodstvom Emila Cossetta, ki je ob spremljavi zbora tamburic zapel najprej tri hrvaške plese, Cossettovo priredbo «Zelenega Jurija» in na splošno željo in po navdušenem odobravanju še enkrat eno plesno pesem ob spremljavi tamburic. Koncert je zaključil mešani zbor «Kühnův Smíšeny Sbor» iz Prage pod vodstvom Pavla Kühna, ki je zapel najprej pudpuri sentimentalnih motivov Antonina Dvoraka, nato skladbo «Pomlad v ljubezni» s solistko-sopranistko in za zaključek Trojanovo češko kolo «Boday by vas, vy mladenci». Tudi češki pevci so želeli ob slovesu navdušen aplavz občinstva, kot izraz priznanja za velik umetniški užitek, ki so ga nudili goriškemu občinstvu.

Nedeljski dan je bil v ostalem posvečen tekmovalnim nastopom v folklorni kategoriji. Dopoldne so se zvrstili: moški zbor «Lino Mariani» iz Pulja, mešani zbor «S. Cecilia» iz Cadidavida pri Veroni, moški zbor «Mirko Filej» iz Gorice pod vodstvom Zdravka Klanjščka, mešani zbor «Giuseppe Schiff» iz Chiopriza pri Vidmu, mešani zbor «Moša Pijade» iz Zagreba, moški zbor «S. Cecilia» iz Cadidavida ter mešani zbor «Baldassare Donato» iz Feltre.

V tem delu se je najbolj odlikoval zagrebški zbor z zelo dinamično izvajano Žgančevo «Tri pjesme iz Medjimurja», s Slavenskega «Voda izvira» in Cossettovo «Došel je došel». Z dobrim ljudskim petjem se je predstavil zbor italijanske manjšine iz Pulja, pa tudi zbor «Donato» se je predstavil kot glasbeno in tehnično dobra skupina. Slovenski goriški zbor «Mirko Filej» je vse tri pesmi zapel ubrano in pokazal, da ima spričo dobrega glasovnega materiala možnost za nadaljnji razvoj.

V dopoldanskem delu pa so se zvrstili: moški zbor «Soldanella» iz Adrie pri Rovigu z značilnimi planinskimi pesmimi, mešani zbor «Volksliedshor» iz St. Veita (Avstrija), moški zbor «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela pod vodstvom Ignacija Ote, ki je ogrel občinstvo z dobro izvajanimi pesmimi Sončevo «Na srčku bolan» ter Mirkovima «Scherzo» in «Kolo», «Kühnův Smíšeny Sbor» iz Prage, goriški planinski zbor «Monte Sabotino», «Tone Tomšič» iz Ljubljane, ki je zapel Tomčevo «Kaj ti je deklica» z izredno zlitostjo in milino, Devovo «Spov ptičke pojo» ter Skalovskega ritmično zahtevno «Makedonska humoreska». Siedila sta še moški zbor «Doppelquintett Millstaettersee» iz Avstrije in mešani zbor «Jacobus Gallus» iz Trsta pod vodstvom Ubalda Vrabca, ki je zapel Matzove «Pjesme iz Turopolja», Lajovčevo «Lan» in pa v krstni izvedbi Vrabčevo koncertno priredbo «Polka je ukazana». Zlasti za to poslednjo ritmično in motivično zelo razgibano in zahtevno izvedbo, je zbor požel tople aplavze. Tekmovalni del je zaključil moški zbor «Ermes Grion» iz Tržiča s tremi lažjimi popularnimi pesmimi.

Uspeh slovenskih zborov je bil na tem letošnjem tekmovanju nadvse časten. Če naj kot zbor, ki deluje v posebno ugodnih pogojih in z možnostjo široke izbire glasovnega materiala, izvzamemo zbor «Tone Tomšič», katerega kvaliteta sega v najvišji zborovski razred in ki je danes gotovo najbolj reprezentativen slovenski mešani zbor, smo lahko tudi z uspehi naših zamejskih zborov povsem zadovoljni, zlasti še ob upoštevanju, da je bila konkurenca močnejša kot kdaj koli in da je bila tudi izenačenost zborov zelo velika. Drugo mesto zbora «Vasilij Mirk» v konkurenci moških zborov v polifoniji, še bolj pa četrto mesto v folklorni skupini, kjer je bila konkurenca zelo številna, je vsekakor spodbuden uspeh. Pri tem je treba še poudariti, da je v polifoniji izvajal naš zbor izredno hvaležno obvezno pesem po splošni sodbi najboljše in da je v folklorni skupini dejansko delil tretje in četrto mesto z avstrijskim zborom z enakim številom točk. Prav tako pomemben je uspeh zbora «Jacobus Gallus» v folklorni skupini, kjer so se pred njim uvrstili samo ljubljanski, praški in zagrebški zbor, torej zbori, ki po svoji sestavi in značaju niso več amaterski zbori v najbolj čistem pomenu tega pojma, in kjer je pustil za seboj vse italijanske in en avstrijski zbor. Manj vidna uvrstitev v polifonski skupini pa tudi ni povsem realna, saj je bila z izjemo prvih dveh uvrščenih, kvalitetna raven naslednjih treh ali štirih zborov tako izenačena, da bi tudi obratni vrstni red med temi štirimi ne delal nikomur krivice. Končno je treba pohvaliti tudi pevce zbora «Mirko Filej» iz Gorice, že zaradi nastopa samega, ki mu bo gotovo koristil pri nadaljnji rasti in izpopolnjevanju. In končno velja omeniti tudi presenetljiv napredek goriškega zbora «S. Ignazio», ki ga vodi slovenski duhovnik Stanislav Jericijo in v katerem nastopa tudi več Slovencev.

Skratka za slovensko zborovsko udejstvovanje lep in spodbuden uspeh.

j. k.

KONČNA UVRSTITEV V FOLKLORNI KATEGORIJI

MEŠANI ZBORI

1. «Tone Tomšič» - Ljubljana
2. «Kühnův Smíšeny Sbor» - Praga
3. «Moša Pijade» - Zagreb
4. «Jacobus Gallus» - Trst
5. «Baldassare Donato» - Feltre
6. «Volksliedchor St. Veit» - St. Veit (Avstrija)
7. «S. Cecilia» - Cadidavid (Verona)
8. «Giuseppe Schiff» - Chiopris-Viscone (Videm)

MOŠKI ZBORI

1. «Lino Mariani» - Pulj
2. «Ermes Grion» - Tržič
3. «Doppelquintett Millstaettersee (Avstrija)
4. «Vasilij Mirk» - Prosek-Kontovel
5. «Monte Sabotino» - Gorica
6. «Soldanella» - Adria (Rovigo)
7. «Mirko Filej» - Gorica
8. «S. Cecilia» - Cadidavid (Verona)

Zbor «Jacobus Gallus» na odru dvorane «Ginnastica Goriziana»

V NEDELJO DOPOLDNE NA TRGU

Lepa prireditev ob stoletnici ustanovitve solkanske čitalnice

Na pročelju poslopja, kjer je čitalnica delovala, so odkrili spominsko ploščo - Počastitev znamenitega Solkanca, znanstvenika Plenčiča

Stoto obletnico ustanovitve Solkanske čitalnice so proslavili z vrsto prireditev, ki so močno poudarile pomen tega nadvse važnega dogodka v preporodu slovenskega življa na pragu Gorice. V nedeljo dopoldne so na trgu v Solkanu odkrili spominsko ploščo na pročelju hiše, v kateri je bila čitalnica, na Plenčičevem trgu, ki je za kavarno Soča, pa so odkrili spominsko ploščo na hiši, kjer se je rodil Marko Anton Plenčič, doktor medicine ter profesor na dunajski univerzi, znanstvenik svetovnega slovesa v mikrologiji.

V imenu krajevne organizacije Socialistične zveze Nova Gorica je nedeljsko dopoldansko svečanost otvoril Ivan Marušič, ki je predal besedo članu čitalniškega odbora Josipu Štruklju. Leta je poudaril pomen čitalnic v slovenskem preporodnem gibanju ter vsej poznejši organizirani dejavnosti za narodno osveščanje Slovencev zlasti na Primorskem. Po zgodovinskih pričah se Solkan prvič imenuje v letu 1966. Tisoč in gotovo še več let živi tu naš narodi, tu ob Soči, kjer je moral braniti vsako ped svoje zemlje pred tujerodnim svetom. Po stoletni brezpravnosti se je z nastankom čitalnice pričelo narodnobuditeljsko poslanstvo. Po stoletjih tradicionalnega in nezavestnega vzpodbujanja in ohranjevanja slovenske narodnosti je prišla čitalnica z zelo jasnimi cilji in bogatim programom narodnovzgojnega delovanja. Šestdeset let je obstajala. Delovala je v času, ko se je kulturna in politična raven slovenskega naroda že postavljala ob stran večjih in zgodovinsko bolj bogatih evropskih narodov. S svojim dragocenim delom je čitalnica vzgojila takšne ljudi, da so znali kljubovati fašističnemu nasilju in se množično vključiti v narodno osvobodilno borbo, da bi se upirali sili, izpolnjevali pa tudi poslanstvo, ki ga je čas preporoda slovenskega naroda pred stotimi leti pričel in pognal v življenje.

«Ko danes odkrivamo spominsko ploščo solkanski čitalnici in ko je mene doletela ta posebna čast, da kot član čitalnice sodelujem pri njenem odkritju, izpolnjujemo pomemben dolg naši preteklosti, preteklosti našega kraja in zgodovini slovenske miselnosti v našem kraju. Naj bo zato ta kamen dragocen spomin na stare pionirske začetke kulturnega dela v našem kraju in obenem vzpodbuda za bodočnost.»

Ko je stari aktivni čitalničar Amijat Mozetič - Ate odkril ploščo, je mešani zbor iz Solkana zapel več pesmi ter zaigrala gasilska godba na pihala. Najmlajši solkanski zdravnik Bogdan Saksida je nato odkril ploščo Plenčiču, mikrobiolog Janez Batist pa je opisal Plenčičev lik in njegovo svetovno priznano pionirsko delo v odkrivanju kužnih bolezni.

Dekleta v originalnih narodnih nošah iz Solkana so občinstvu prodajala nadvse zanimivi brošuri; tekste in slike za brošuro o solkanski čitalnici je zbral in uredil Branko Marušič, spis o Marku Antonu Plenčiču, tem odličnem solkanskem rojaku (1705-1786), pa je skupno delo bratov Branka in Ivana Marušiča.

Prevoz otrok iz vasi v vrtec v Doberdobu

Kot smo pred časom že pisali, je občinska uprava v Doberdobu dobila odobreno podporo deželne uprave za prevoz otrok iz okoliških vasi v otroški vrtec v Doberdobu. Zato se je županstvo dogovorilo z avtobusnim podjetjem Ribi iz Gorice, ki bo opravljalo tak prevoz med šolskim letom, katero se bo, kot znano, tudi za vrtec začelo v ponedeljek 2. oktobra. Starše naproša, naj prijavijo še ta teden na županstvu svoje otroke, ki bi prišli v poštev za tak prevoz, ki bo brezplačen.

Avtobus bo prišel po otroke vsak delavnik zjutraj in bo vozil po naslednji poti: Sabeljče, Jamlje, Boneti, Mikoli, Paljkišče, Vižintini, Devetaki, Poljane v Doberdob. Po končanem pouku bo v obratnem redu pripeljal otroke zopet domov.

Ta služba bo omogočila staršem iz vasi, da bodo lahko vse svoje otroke v starosti od 3 do 6 let poslali v otroške vrtce v Doberdobu, kjer bodo pod dobrim nadzorstvom, njim samim pa bo omogočeno, da se bodo laže posvetili svojemu vsakodnevnemu delu. Zato priporočamo vsem, da pohitijo z vpisom svojih otrok v vrtec in v prevozni seznam. Pri vpisu bodo prizadeti dobili lahko vsa podrobnejša pojasnila.

Enourna stavka v ladjedelnici

V zvezi s smrtjo delavca Giovannija Visintina, ki se je v soboto ponesrečil, na delu v Italcantieri v Tržiču ter pozneje podlegel poškodbam, so tri sindikalne organizacije proglasile včeraj enourno protestno stavko od 16. do 17. ure. Udeležilo se je je 60 odstotkov delavcev. Stavka je veljala v znak solidarnosti s prizadeto družino ter kot protest zaradi nezadostnih zaščitnih ukrepov na delovnih mestih.

OKRAJNO SODIŠČE V GORICI

Z nepravilnim manevriranjem povzročil zmedo na križišču

S komaj kupljenim avtom se je vozil brez voznega dovoljenja

Okrajno sodišče v Gorici je imelo včeraj prve obravnave po presledku poletnih počitnic. Sodnik dr. Bassi je obravnaval dva primera prometnih prekrškov.

Pri prvem je bil obtožen 25-letni jugoslovanski državljan Silvan Reja iz Kozane v Brdih, da je dne 25. marca letos, ko je vozil svoj avto fiat 1100 po Korzu Italija v smeri proti Korzu Verdi na križišču pred gledališčem Verdi zavozil najprej na levi usmerjevalni pas in potem krenil na onega na desni ter s tem oviral promet drugih vozil na tem kraju. Sodišču ga je prijavil mestni stražnik, ki je bil takrat na križišču v službi. Sodnik je obtoženca na osnovi čl. 518 cestnega pravilnika obsodil na plačilo 4000 lir globe in sodnih stroškov. Branil ga je uradno dr. Sorrentino.

Kot drugi se je moral zagovarjati 24-letni Rafael Ferfolja, hidravlik iz Sovodenj pod obtožbo, da je vozil avto fiat 1600 brez voznega dovoljenja. Obtožnica se nanaša na dogodek z dne 19. julija letos, ko je izvidnica cestne policije ustavila Ferfoljo ob 15.10 uri ter ugotovila, da ni imel voznega dovoljenja za svoj avto, ki ga je kupil prejšnji teden v Milanu. Sodniku je obtoženec izjavil, da je že imel začasno vozno dovoljenje (foglio rosa), ki pa je že izteklo in ga je odvrgel ter ga tako ni mogel prinesti kot dokaz.

Sodnik ga je obsodil na dva meseca pripora in plačilo 10 tisoč lir globe ter na plačilo sodnih stroškov. Vendar pa je kazen pogojna in je ne bodo vpisali v kazenski list.

Državni tožilec dr. Ferlan; sodnik dr. Bassi.

MED GORICO IN NOVO GORICO

Priprave načrtov za izgradnjo novega mednarodnega prehoda

Včeraj v Gorici sestanek med Martino in Vižintinom - Novi prehod bo imel letno zmogljivost 2 milijona ton (Rdeča hiša 700.000 ton)

Goriški župan Martina, odbornik za javna dela Lupieri ter inženir Ugo Cutini iz Trsta so se včeraj dopoldne mudili v Novi Gorici, kjer so obiskali predsednika občinske skupščine Milana Vižintina ter se z njim in njegovimi sodelavci pogovarjali o izgradnji mednarodnega prehoda na avtomobilski cesti Villesse-Gorica-Ljubljana.

Župan Martina je seznanil predstavnike Nove Gorice, da so inž. Cutinu iz Trsta zaupali izgradnjo objektov na tej mejni postaji, predstavniki Nove Gorice pa so sogovornike seznanili, da so enako nalogo zaupali Zavodu za urbanizem pri stanovanjskem podjetju. Občinski odbor v Gorici je že sprejel sklep, da se za novi mednarodni prehod izdela idejni načrt. Na včerajšnjem sestanku so se dogovorili, da bodo čimbolj vzporejali izdelavo načrtov in da bodo izdelani po enotnih tehničnih zamislih.

Novi mednarodni mejni prehod bo zgrajen za propustnost 2 milijonov ton blagovnega prometa na leto, medtem ko gre sedaj čez prehod Rdeča hiša po 700.000 ton letno.

K temu naj dodamo še vest, da so združene italijanske hranilnice iz Gorice ter nekaterih beneških mest, ki so pooblaščene izdajati inozemske kredite, takoj pripravljene izplačati 20 milijard lir posojila za izgradnjo avtomobilske ceste med Gorico in Ljubljano. Predlog sedaj proučujejo osrednji vladni in strokovni organi Slovenije.

Slovesno ustoličenje nadškofa Cocolina

Zvonjenje vseh goriških cerkva je v nedeljo popoldne spremljalo — skupno z veliko množico vernikov in predstavnikov oblasti — novega goriškega nadškofa Pietra Cocolina na njegovi poti od nadškofijske palače v stolnico sv. Hilarija, kjer je bil slovesno ustoličen. Svečanost se je izvršila ob nadvse lepem jesenskem dnevu. Prebivalstvo se je že kmalu popoldne začelo zbirati na pločnikih cest, kjer je šel svečani sprevod, ter novega voditelja goriške cerkve na njegovi poti toplo pozdravljalo. V sprevodu, ki je ob 16.30 krenil s škofijskega sedeža, so šli poleg predsednika deželne skupščine de Rinaldinija tudi predsedniki vseh treh pokrajin, vladni komisar iz Trsta, predstavniki krajevnih oblasti, verskih organizacij, predstavniki vojske, finance, policijskih rodov itd.

V stolnici je msgr. Ristits prebral papeževo bulo, s katero ga je imenoval za novega nadškofa, msgr. Soranzo pa mu je izrekel dobrodošlico v imenu klera in prebivalstva.

Nadškof Pietro Cocolin se je v svojem govoru spomnil vseh svojih prednikov, ki so vodili goriško nadškofijo, hčerko Ogleja, med katerimi je prvega imenoval nadškofa Sedeja. Ravnal se bo po koncilskih načelih, pri svojem delu skrbel predvsem za delavce in mladino in ga opravljal pod geslom «In nomine Christi».

Posredovanje za Solvay pri ministru za industrijo

Danes zvečer bo odpotovala v Rim posebna delegacija, v kateri bosta župan iz Tržiča Romani, odbornik za splošne probleme Tossut in po vsej verjetnosti tudi predsednik pokrajinske uprave dr Chientaroli ter predsednik trgovinske zbornice Bressan.

Člani delegacije so zaprosili za sprejem pri ministru Andreottiju in za danes dopoldne pričakujejo iz Rima zadeven odgovor. Delegacija bo poleg ministrstva za industrijo obiskala tudi druge urade ter obravnavala problem Solvay z namenom, da bi preprečili zaporo tovarne ali kako drugače uničili vso zadevo. V Rimu se bodo zadržala nekaj dni ter bodo v okviru tega problema obravnavali s pristojnimi forumi celoten problem tržiškega gospodarstva.

Kino

Gorica

VERDI. 17.15: «Da uomo a uomo» Lee van Kief. Kinemaskopski italijanski produkcijski film v barvah.

CORSO. 15.30-18.45-22: «La Bibbia» M. Parks (Adam) in U. Bergr. (Eva).

MODERNISSIMO. 16.30-22: «Matchless», Ira Fuerstenberg in P. Cineal. Italijanski barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

CENTRALE. 17.30: «7 donne d'oro contro due 07», M. Fhargitay i V. Casshino, ital.-franc. kinemaskope barvni film.

VITTORIA. 17.30—21.30: «Il meraviglioso paese», R. Mitchum in Julie London. Ameriški barvni film.

Tržič

AZZURRO. Zaprto.

EXCELSIOR. 17.30—22: «Tre mori nella mela», R. Mc Colhoun i S. Coscina. Ameriški barvni film.

PRINCIPE. 17.30—22: «Cordura», G. Cooper in R. Hayworth. Barvni film.

Ronke

RIO. 20—22: «Orizzonti di gloria» Kirk Douglas.

EXCELSIOR. Zaprto.

DEŽURNE LEKARNE V GORICI

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna CRISTOFOLETTI na Travniku, tel. 29-72.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta v Tržiču lekarna «S. Nicolò» dr. Olivetti, Ul. 1. maja 94, tel. 73-32.

V RONKAH

Danes ves dan in ponoči je odprta v Ronkah lekarna «All'angelo» dr. S. Olivetti, Ul. Roma 23 — tel. 72393.

Izleti

Enodnevno turo na Mojstrovko organizira Slovensko planinsko društvo iz Gorice v nedeljo, 1. oktobra. Vsa podrobnejša pojasnila dobijo prizadeti na sedežu SPZ, Ascolijeva ulica 1/I.

Zakaj so nekateri dogodki včasih nerazumljivi

Izrael in črna Afrika

Na stotine izraelskih strokovnjakov deluje v afriških deželah - Lahko orožje iz Izraela se prodaja v Afriko

Izraelski kmetijski strokovnjaki v Tanzaniji in na Slonokoščeni obali poučujejo kmete, kako se obdeluje namakano zemljišče. V Liberiji, Ruandi in Malaviju izraelski medicinski strokovnjaki vodijo borbo proti trahomu in tropskim boleznim. V Keniji in na Slonokoščeni obali pa so izrelski strokovnjaki vadili ženske — vojake, da bi jih usposobili za inštruktorice za vadbo drugih žensk — vojakov. Hkrati pa so jim posredovali tudi osnovno znanje za nekatera poljska dela. Svoje izkušnje v ustanavljanju mladinskih borbenih organizacij Izraelci prenašajo tudi Ugandi, Keniji in Centralnoafriški republiki. Izraelski strokovnjaki postopoma vadijo tamkajšnjo mladino, da postanejo vojaki in kmetje, ali prej kmetje, nato še vojaki.

Danes je v deželah osrednje Afrike nad 600 izraelskih tehničnih strokovnjakov. Ti delujejo na najrazličnejših področjih. V Kamerunu, Gornji Volti, Dahomeju in v Togu uvajajo — loterijo, v nekaterih drugih državah, kot na primer v Maliju, gradijo centrale in vrtajo studence za napajanje živine. Začenjajo na primer s praktičnimi in za afriško področje, koder je suša zelo huda, pomembnimi deli kot je na primer vrtanje studencev. Drugod začenjajo s pobijanjem nalezljivih bolezni. Začnejo torej najprej z zelo praktičnimi nalogami, da dobijo stik z ljudstvom, da si pridobijo njegovo zaupanje, nato pa svoje sodelovanje razširijo na politično in ideološko delo...

Najbolj razvite odnose z Izraelom ima v Afriki Etiopija. Razlogi za to so malone zgodovinski in tudi ekonomske potrebe obeh držav. Bližina izraelskega pristanišča Eliat in etiopskih pristanišč Masaua in Asab glede tega veliko pomeni.

Izraelsko-etiopske odnose pa moremo obravnavati tudi v mnogo širšem in bolj zapletenem kontekstu. Zaradi notranje opozicije in zaradi nerešenih obmejnih problemov s Sudanom, Somalijo in Kenijo, problemov, ki se včasih spremenijo tudi v spore, je etiopski cesar zainteresiran, ohraniti status quo v vzhodni Afriki in tudi kar zadeva plovbo po Rdečem morju.

Tu so po vsej verjetnosti osnovne stične točke, ki povezujejo ti dve deželi in zaradi katerih Izrael zelo tesno sodeluje z Etiopijo tudi kar zadeva vojaško področje. Etiopski padalci se vadijo v Izraelu, skupino kakih 20 preizkušenih častnikov pa je Izrael poslal cesarju Etiopije, da vadijo tamkajšnje policijske sile, ki varujejo dvor in ki vršijo varnostno službo tudi na obmejnih podrocjih proti «infiltracijam», proti «vdorom» iz Kenije, Somalije in Sudana.

Bližina pristanišč obeh dežel ima pomembno vlogo v razvoju njihovih medsebojnih gospodarsko-trgovinskih odnosov. Izraelu se bolj izplača meso uvažati, kot pa živino rediti na zelo skopih domačih pašnikih. Etiopske planine, kjer je veliko pašnikov, so glede tega kot naročene. V Asmari je tudi tovarna konserv, kjer se izdelujejo mesne konserve izključno za Izrael. Gre namreč za mesne konserve, ki so posebej pripravljene po pravilih Mozesove vere.

Neka mešana izraelsko-etiopska družba preiskuje ribje bogastvo v etiopskih vodah in proučuje možnost eksploatacije teh vodnih bogastev. Izraelski zdravniki delujejo v Adis Abebi in po drugih etiopskih mestih. Več izraelskih strokovnjakov in profesorjev predava na vseučilišču v etiopski prestolnici.

Izrael pa ni v tako tesnih stikih samo z Etiopijo. Ustanovil je številna mešana podjetja tudi z drugimi deželami črne Afrike: v Liberiji, Gani, Sierri Leone in Nigeriji. Izraelska pomorska družba ZIM je začela poslovati v Gani že od prvih dni, ko je ta država postala neodvisna, in je pomagala tej deželi, da je ustvarila lastno pomorsko družbo. Pri tem je sodelovala s 45 odstotki osnovnega kapitala. Izraelci so se na zahtevo ganske vlade leta 1963 iz družbe umaknili, vendar še danes izraelska družba ZIM zastopa gansko pomorsko službo po svetu.

Čeprav smo našteli vrsto primerov sodelovanja z nekaterimi afriškimi državami, smemo reči, da trgovinski odnosi Izraela z deželami črne Afrike niso razviti tako, kot bi se na prvi pogled zdelo. To pa zaradi konkurence drugih trgovskih sil, posebno zaradi delovanja članic evropske gospodarske skupnosti tudi na afriški celini. Razen tega Izrael goji doma celo vrsto kultur, ki jih gojijo v raznih državah Afrike, kot na primer razne vrste južnega sadja, bombaž itd. Izrael pa kupuje les v Gabonu in v Kongu — Brazzavillu. Kavo kupuje Izrael v Keniji, na Slonokoščeni obali in v Ugandi, kakao v Gani itd.

Vse kaže, da je Izrael navezal zelo plodne stike z deželami črne Afrike. Toda že v samem začetku smo rekli, da v Liberiji, Etiopiji, Keniji in drugod pa črni Afriki izraelski vojaški strokovnjaki vadijo tamkajšnje mladeniče in celo dekleta v rokovanju z orožjem. Glede tega bi mogli reči, da je Izrael razvil po črni Afriki zelo močno vojaško sodelovanje. Vse predsedniške garde dežel zahodne Afrike so oskrbeli z lahkim orožjem Izraelci. Armade Gane, Nigerije in Ugande so oborožene z metalci min, ki so jih izdelali v Izraelu po finski licenci. Izraelski vojni strokovnjaki urijo vojsko in policijo v Kongu — Kinšasi, v Ugandi, v Malgaški republiki, Gani in Tanzaniji. Predsednik Konga — Kinšase Mobutu je sam leta 1963 končal padalsko šolo v Izraelu. Naslednje leto je skupina izraelskih vojaških strokovnjakov ustanovila v Kinšasi šolo za vojaške padalce.

Tako krepko razvejana dejavnost Izraela v črni Afriki je brez dvoma imela znaten vpliv tudi pri odločitvah teh dežel in vsega tega afriškega področja glede stališča do izraelsko-arabskega oboroženega spora. V tem lahko tudi najdemo pojasnilo za stališče, ki ga je etiopska delegacija zavzela v Združenih narodih, ko se je vzdržala glasovanja glede zahteve neuvrščenih, da naj se obsodi izraelski napad na sosedne arabske države in naj se izraelske enote umaknejo na stare meje Izraela. Sedaj, ko se v ZN ponovno obravnava ta zadeva, bo ta dejavnik brez dvoma imel določen vpliv tudi na stališča mnogih afriških držav.

D. J.

Stari del mesta Mostar je za turista izredno zanimiv. Od jadranske magistrale je do Mostarja le uro počasne turistične vožnje.

OB JUBILEJNEM KONGRESU ASTRONAVTIKE V BEOGRADU

Sovjetski strokovnjak Sedov o uspehih in bodočih načrtih

Kozmonavti bodo ponovno leteli - Potrebne so še večje ladje - Dve možnosti: velikanske rakete ali sestavljanje satelitov med poletom

BEOGRAD, 25. — V prostorih Zveze jugoslovanskih sindikatov se je danes začelo jubilejno zasedanje mednarodne astronavtske zveze. To zasedanje je jubilejno zato, ker bo 4. prihodnjega meseca, torej čez dober teden dni, deset let, odkar se je začelo konkretno osvajanje vesolja, odkar so sovjetski strokovnjaki pognali v vesolje svoj prvi umetni satelit. Vzporedno s to prireditvijo je v prostorih beograjskega velesejma razstava, ki nosi naslov «Kozmos miru». Tu se ne bomo spuščali v razglabljanja o tem, zakaj so ZDA, odnosno zakaj je ameriška ustanova za raziskovanje vesolja NASA v zadnjem trenutku skrčila svoje sodelovanje, zakaj je umaknila nekaj svojih eksponatov za razstavo, pa čeprav so ti bili že na Reki in zakaj je eden izmed ameriških strokovnjakov, in sicer prof. Pickering, ki je bil določen, da bo s sovjetskim strokovnjakom Sedovom imel uvodni referat, odpovedal sodelovanje. Ustavili se bomo raje pri nekaterih izjavah, ki jih je dal sovjetski strokovnjak Sedov jugoslovanskim novinarjem v zvezi s sovjetskimi vesoljskimi načrti.

«Kozmonavti bodo ponovno poleteli v vesolje. Za uresničenje nadaljnjih medplanetarnih poletov je treba izdelati še težje satelite in medplanetarne ladje. Nadaljevalo se bo proučevanje Lune in Venere. V vseh teh raziskavah se bodo izvedle mnoge stvari s pomočjo kozmičnih naprav, ki se bodo avtomatično vodile z Zemlje» — je rekel v svojem uvodu prof. Leonid Sedov dopisniku beograjske «Borbe». Ta ga je nato vprašal, kaj pa bo s poletom človeka?

«Brez dvoma se predvidevajo nadaljnji poleti človeka v vesolje. Brez tega si ne moremo niti zamisliti proučevanja vesolja.»

Rekli ste, da so za nadaljnje polete potrebni težki sateliti. Ali spada vesoljska ladja «Sojuz» med tovrstne vesoljske ladje?

«Ta ladja predstavlja poseben tip satelita. 'Sojuz' je le ena etapa na poti k bodočim težkim satelitom. Za nadaljnje medplanetarne polete bo moral človek izdelati aparate, ki bodo težki nad tisoč ton. Zato je potrebno rešiti vprašanje postavitve laboratorijev v kozmosu ter vprašanje vračanja človeka na Zemljo iz druge kozmične brzine. Teoretično so ta vprašanja že obdelana, vendar pa je do dokončnega uspeha potrebno rešiti še mnoge praktične naloge.»

Ali bi nam mogli povedati kaj bolj določenega o novih poletih sovjetskih kozmonavtov?

«Do teh poletov bo prišlo. Kdaj bo do tega prišlo, vam točno ne morem še odgovoriti. Takšni roki se nikoli ne objavljajo vnaprej. Polet človeka je povezan s številnimi prejšnjimi raziskovanji. Sovjetski kozmonavti pa so sicer povsem pripravljeni za polet. Morem vam tudi reči, da se bo takšen polet tudi uresničil.»

Napovedujejo, da se bo naslednji polet sovjetskega kozmonavta vršil v čast 50-letnice oktobrske revolucije?

«Datum je za sedaj še neznan, videli bomo, kdaj bo do poleta prišlo. Za jubilej revolucije in za deseto obletnico poleta umetnega satelita je sovjetska kozmonavtika dosegla velike uspehe. Vsi predvideni načrti so bili pravočasno izpeljani. Sovjetski narodi in sovjetski znanstveniki se morejo ponašati z dosedanjim obračunom. Vse, kar je bilo doslej storjenega, je velik dar jubileju Oktobra.»

Ali se bo prihodnji polet kozmonavtov vršil na vesoljski ladji vrste «Sojuz», s katero je poletel Komarov?

«S kakšno ladjo se bo izvedel ta polet, se za sedaj še ne ve. Vse je odvisno od nadaljnjih raziskovanj.»

Veliko se piše in govori, da se v vrsti satelitov «Kozmos», ki se tako pogosto izstreljujejo (doslej 178), še nadalje preizkušajo vesoljske ladje vrste «Sojuz».

«Da, kozmične ladje vrste 'Sojuz' se preizkušajo. Tovrstne vesoljske ladje so se uspešno preizkušale tudi pred poletom Komarova.»

Poudarja se, da se posebej proučuje sistem za pristajanje na Zemlji?

«Da, gotovo je, da se ta sistem posebej proučuje in preizkuša. Pred nesrečo, ki se je pripetila Komarovu, se je pri preizkušanju vesoljske ladje 'Sojuz' brez kozmonavtov vse uspešno izteklo. Do tragedije je prišlo, ko je bil izveden najtežji del operacije za vrnitev ladje na Zemljo. Kot je bilo že sporočeno, sistem padala za zaviranje ni deloval na ustrezen način.»

Kaj so pokazala dosedanja raziskovanja?

«Izkazalo se je, da ni bilo nobene napake, za katero bi mogli reči, da je načelna napaka. Sedaj, po nesreči, se bo sistem za pristajanje s pomočjo padala še bolj izpopolnil. Vedite, človek bo vedno letel z določeno dozo tveganja. Tudi kadar človek leti z letalom, celo kadar se vozi z avtomobilom, vedno v nekem smislu tvega. Tveganje pa je posebno razumljivo, ko govorimo o kozmičnih poletih, kjer se vrši šele prvič.»

Rekli ste, da bo treba za bodoče medplanetarne polete izdelati znatno težje satelite. To naj pomeni, da so potrebne tudi močnejše nosilne rakete?

«Možni sta dve rešitvi: gradnja močnejših raket za izstreljevanje težjih ladij, ali pa sestavljanje satelitov iz posameznih delov med samim poletom.»

Katera od teh dveh rešitev je tehnično bolj sprejemljiva?

«Rešitev se bo iskala v obeh možnostih. Znano vam je, da smo pri nas izstrelili zelo težek satelit 'Proton'.»

Kaj pa polet človeka na Luno?

«Tu se ne more dati nikakršen rok. Polet človeka na Luno se za sedaj ne postavlja v prvo vrsto. To je stvar bodočnosti, ko se bo prej našla rešitev za vrsto problemov, še posebno glede vprašanja vrnitve človeka na Zemljo iz druge kozmične brzine.»

Ko je nato prof. Leonid Sedov spregovoril o obračunu desetih let kozmonavtike in konkretno navedel sovjetske dosežke, so mu postavili naslednje vprašanje:

Kaj pa bodoči načrti?

«Široka fronta kozmičnih raziskovanj se bo še naprej razvijala. Sedaj se lotevajo osnovnih raziskovanj Sovjetska zveza in ZDA, toda mnoge druge dežele (Francija, Velika Britanija, Kanada, Japonska, Italija) beležijo vidne rezultate. Neizpodbitno je, da se bodo tudi v bodoče umetni sateliti v mnogo večji meri izkoriščali za medplanetarne in tudi druge daljinske zveze, za meteorološka raziskavanja in podobno.»

V svetovni javnosti se pogosto slišijo pripombe, da ni upravičeno trošiti tolikšna sredstva za kozmična raziskovanja, ko je pred človeštvom tako veliko problemov, ki zahtevajo čim hitrejšo rešitev.

«Pripombe in očitki — je zaključil prof. Leonid Sedov — niso upravičeni. O tem bi se dalo veliko govoriti. Vendar pa naj vam navedem naslednje: kozmična raziskovanja so neposredno služila naglemu razvoju tehnike in odprla nove neslutene možnosti za znanstvena raziskavanja, ki jih ne moremo sicer izvesti na Zemlji. Kozmična raziskavanja odpirajo nove možnosti za temeljna fizična raziskavanja. Rekel sem že, da se bodo mogli v bodoče umetni sateliti še znatno več izkoriščati za televizijske zveze in meteorološka raziskavanja. Odkrivajo se tajnosti strukture vesolja, kar je zelo pomembno za znanost. Sredstva, ki se dajejo za vesoljska raziskavanja, so minimalna glede na dosežene rezultate. Ta sredstva so celo neznatna v primerjavi s tem, kar se daje danes za oboroževanje.»

Slovenska književnost v obdobju 1945-1965

(Začetek članka je bil objavljen v nedeljo na 3. strani)

Tudi tu je protagonist življenjsko preizkušeni in narodno zaveden intelektualec, ki živi v domači, s tujim elementom močno prekvašeni sredini, in se bori za svoj narodnostno-človeški obstoj; o tem polemizira z nasprotnim intelektualcem, svoj svet primerja z onim, presoja prednosti in slabosti; v tem pa pesimistično zastaja ob dilemi, ali podleči, prilagoditi se — ali ostati osamljen, neprilagojen v sredini, kjer čuti stalen upor. Za protagonista se začne «senčni ples»...

V ten krizah se junak zateka na Kras, kjer še diha čisto slovenstvo; in tu spozna, da je treba vztrajati sredi danih možnosti. — Tudi pisatelj Rebula daje prednost narodnostnemu problemu pred eksistencialističnim filozofskim motivom, ki je bolj značilen za ostale pisce te skupine, na primer Kavčiča, Smoleta, Božiča ali mladega Kovača.

Vrsta mlajših piscev — Gradišnik, Lobnikova, Konjar, Svajčer in drugi — je izdala po eno ali dve deli, ki jih pisec razprave označuje po konceptu bolj realistične, vendar med njimi ni umetniško posebno močnega dela.

V sestavku Večerniška pripovedna proza pa srečamo že znana imena, kot so Janez Jalen, Jože Munih, Julija Bračič, Milan Lipovec, Stanko Vilhar in druga. Zakaj ni med njimi naveden tudi Alojz Remec, znan pisec še izpred I. svet. vojne, primorski rojak, ki je prvi obdelal tolminski upor iz l. 1713, oziroma prispeval tudi v povojno slovensko prozo sodobnosti? V Večernicah so sodelovali že od nekdaj tudi slovenski klasiki Finžgar, Prežih in drugi. Zato je Mohorjeva družba resnično popularna založba, ki je s svojo skrbjo za slovensko knjigo vedno budila v bralcih ne le vzgojnost, marveč tudi narodno zavest in ljubezen do slovenske besede. Čeprav ni večerniška knjiga v umetniško stilnem pogledu avantgardistična ,saj tudi ne more biti, ker je namenjena preprostemu bralcu in mladini, je za splošno kulturno stanje slovenskega ljudstva pomembna. Prav zato bi ji avtor lahko posvetil večjo skrb.

Manj značilna je za Slovence humorna pripovedna proza, kar so opazili že mnogi. In vendar je nekaj avtorjev, ki skušajo to pomanjkljivost izpopolniti: Dušan Mevlja, France Magajna, Osip Sest, Marjan Kozina, popularni France Milčinski-Ježek, Žarko Peta in Janez Kajzer; slednjega humoreske so izvirne, podane v kultiviranem izrazu, psihološko dognane.

Po vrsti sodelavcev je zelo pestra Partizanska spominska proza v tako poimenovanem sestavku. Nešteto je namreč borcev NOB, ki so želeli svoje doživetje iz trdih vojnih let ohraniti kot dokumentarično ali literarno pričevanje. Seveda je prijem različen: poročevalsko - reportažni, feljtonističen ali pa literarno fiktiven. Samo nekaj imen, in sicer bolj znanih piscev: Milan Guček, Metod Mikuž, Radko Polič, Ivan Jan, Vida Lasič, Vinko Hafner, Nada Kraigher, Manica Komanova, Matevž Hace (pisatelj-samouk), Ivan Renko, Janez Vipotnik, Vlado Habjan, Jože Kroflič, Mile Pavlin, Vasja Ocvirk, Karel Grabeljšek-Gaber, Ciril Zlobec, Boris Režek in Ivan Ribič.

Med povojnimi pisci bi bilo nujno omeniti tudi Jožeta Dularja, ki je zastavil pero že pred II. svet. vojno in pozneje res utihnil za več let, vendar se je pred leti spet pojavil med pripovedniki.

Iz pričujočega dela smo lahko spoznali, da se mlada slovenska književnost ujema glede na estetsko oblikovne težnje z novimi evropskimi tokovi, da pa pri vsem vendar spoznavamo individualne, tipično slovenske probleme in splošno človeške, kozmopolitske našega časa. Zemljepisni prostor in kulturna soseščina sta dala nekoč pečat slovenski književnosti in prav to je vidno še v današnjih dneh, saj je v delih najvidnejših pesnikov in pripovednikov «cela vrsta lastnosti, ki jo uvrščajo v območje srednjeevropske literarne kulture», kot je pravilno ugotovil B. Paternu.

Prof. V. G.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Delovni program pripravite temeljito. Doživeli boste ljubezensko pustolovščino.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Skušajte se s svojim tekmecem pobotati. Bodite bolj previdni.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Zvezde so bolj naklonjene daljnoročnim načrtom. Bodite bolj sproščeni v družbi.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Danes boste utrdili pridobljene pozicije. Rešili boste neko prijateljstvo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Naleteli boste na nevšečnosti birokratičnega značaja. V dobri meri se vam bo izboljšalo zdravje.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Svojemu programu sledite z največjo natančnostjo. V krogu prijateljev boste naleteli na nekoga, ki do vas ni iskren.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Obstoječi pogoji so najprimernejši za skupinsko delo. Pazite se pred napakami.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Prišlo bo do sprememb na delovnem mestu. Skušajte svoja stališča podpreti.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Ognite se vsem stroškom, zakaj finančno stanje tega ne prenese. Precej boste prizadeti spričo nezaupanja ljubljene osebe.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Srečen konec nekega potovanja. Ne zapletajte nekaterih vprašanj, ampak jih raje skušajte poenostaviti.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Primorani boste sprejeti precej odgovorno nalogo. Nadvse vam je potrebno družinsko vzdušje.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Katero si bodi ugodnejšo ponudbo sprejmite. Na čustvenem področju nobenih sprememb.

Ob petdeseti obletnici Carzana (september 1917)

Bosanci pod vodstvom Slovenca z Italijani proti Avstriji

V.

Akcijo pri Agnede so pa Italijani izgubili, imeli so celo 70 ujetih, ker so italijanski vojaki odpovedali, in to tako hudo, da so nekateri celo svojega mrtvega poveljnika, ki je padel avstrijskim vojakom v roke, sramotili (2. knjiga str. 92, 95, 101). Pivka je prizadelo in zaskrbelo, kaj bo s Carzanom, če so v italijanskih vrstah taki vojaki.

Avgusta 1917 je Pivko poskrbel, da so njegovi zarotniki, zlasti Čehi, izrabili dovoljenje za dopuste, da se nekako poslove od svojcev. In prav eden teh dopustov je postal skoraj usoden za načrt Carzano! In bil je prav Mlejnik, Pivkov glavni kurir, ki je vse zakrivil. O tem piše Pivko v svoji 3. knjigi (Vulkanska tla). Dogodilo se je tako, kot v starih grških dramah, kjer ob vrhuncu dogajanj pride do nekega preobrata. Kratko povedano; Mlejnik je v svojim tovarišem zarotnikom, ko se je vračal z dopusta v enoto, hotel pridobiti v Telbah za Carzanom za zaroto svojega znanca kuharja Urbana. S tem si je skoraj nadel vrv okrog vratu. Najprej sebi, a malo je manjkalo tudi Pivku. Urban, tipična oportunistična kreatura, ki je prej bil celo kuhar v Boroevićevem štabu v Postojni, je po kratkem oklevanju vse ovadil, kar mu je bil premalo konspirativni Mlejnik zaupal. In to naravnost na poveljstvo 11. armade. Pivko je imel srečo, da je bil Mlejnik pred kratkim odlikovan in povišan. Ko so ga aretirali in zaslišali, spremljal ga je sam Pivko, se je Mlejnik znašel in se po eni strani delal tako neumnega, da ni hotel vedeti, kaj je «opij», kje je Vicenza, po drugi pa tako uporabil svoj jezik, da je prikazal Urbana kot velikega oportunista, stremuha, bojazljivca, da je vojaški preiskovalni sodnik dal Urbana zapreti.

Nevihta je komaj šla mimo (Pivko je šele nato zvedel, da je bil izdan ukaz o aretaciji tudi zanj), ko je prišlo za Pivka pismo, da se za 13. september mora javiti na armadnem poveljstvu v Levicu. Vabilo je bilo nekam skrivnostno. Zanj so zvedeli, mimo Pivka, Bosanci-zarotniki po svojih tajnih zvezah (slug, telefonistov itd.) in so na lastno pest organizirali tajno spremstvo za svojega komandanta Pivka, ki je bilo pripravljeno tudi udariti, če bi bilo treba. Pa ni bilo potrebno, saj je Pivko bil le povabljen, da se «udeleži sprejema njegovega veličanstva cesarja Karla» v Calceramici 14. 9. Tudi to je šlo mimo. Kdor pa hoče zvedeti, kaj in kako se je Pivko razgovarjal s cesarjem, mora vzeti v roko njegovo knjigo iz kakšne knjižnice.

In še eno povelje je prišlo, ki pa ni razburilo Pivka preveč: Premeščen je bil k poveljstvu XI. armade. Povišan, počaščen, hkrati odstranjen z nevarnega položaja v V. bosanskem bataljonu. «Promoveatur, ut amoveatur» so poznali že stari Rimljani: povišati in odstraniti. Predajo poveljstva in sektorja je vzel Pivko kot važen posel in to znal dopovedati svojemu nasledniku. S tem pa je stvar zavlekel in naslednik je vse odobraval, dasi je povelje imelo besedo: «sofortige Übergabe», takojšnja predaja! Mimo tega je Pivko mirno delal na svojem načrtu Carzano. Takoj je poslal komaj rešenega Mlejnika, da sporoči Italijanom, naj se potrudijo, da lahko zajamejo samega cesarja Karla, ki je na terenu.

Sam Pivko je imel nato svoj zadnji sestanek v noči na 15. september. Tu je zvedel, zakaj so Italijani preložili akcijo od določenega 13. septembra na kasnejši dan. Vplivala je številka «13», ki nosi nesrečo. Na zadnjem sestanku je zaznal, da celo oficirji, Italijani na sektorju samem, niso prepričani v izvedljivost načrta. Od Finzija pa je le dosegel, da se akcija začne dan prej, že 17. 9. 1917. — Dobil je dnevno geslo za ta dan: Como-Cadorna. In steklenice opija, da uspava nezanesljive straže in vojake V. bosanskega bataljona pa še odsek ob Brenti, kjer so bili Nemci.

Najvažnejše, kar sta se Pivko in Finzi zadnji dan zmenila, je bilo to, da sta vsaki italijanski koloni določila vodiče — zarotnike (3. knjiga str. 103—110). — Tako so šli vsak na svoj način nasproti noči od 17. na 18. september.

Carzanska noč

Tak je naslov 4. knjige Pivkovih spominov. Prof. Pivko je v tej noči ob 9. uri zvečer bil na robu castellarske skale in čakal prihod 1. italijanske kolone. 14. kolono bi moral on sam spremljati v Roncegno in dalje... In še 10 kolon bi moralo nato slediti, ki bi ne potrebovale vodičev.

Pivko je vse ukrenil, kar je bilo predvideno po načrtu. Žične ovire so bile brez električnega toka; v centrali je nastala neka «okvara» — zarotniki so imeli zveze tudi tam. Telefon je bil prerezan, že pred dnevi je šla vsa odvečna municija za puške, mitraljeze in male topiče v strelskih jarkih v «skladišče», v carzansko cerkev. Bosanci, preveč zvesti Avstriji, so lepo spali, tudi pri nekaterih stražah. Kar veseli so bili, ko so dobili dodatno porcijo ruma, «rakije». Še oddelek «Jungschützov», mladih strelcev-prostovoljcev, ki je bil do železniške proge in reke Brente pri Castelnuovo, je dobil uspavalni napoj; na nekem mestu pravi Pivko, da so te mladce njegovi Bosanci imenovali «junčiče», ker niso razumeli nemške oznake.

Pot italijanskim kolonam je odprta, lahko bo razorožiti speče, na pol bedeče, ko vsako kolono vodi preizkušen vodič-zarotnik, ki je neštetokrat hodil tod v patrulji. Pivko čaka in misli na družino. «Žena ve, kaj nameravam» (tudi on je bil na dopustu). Bila je Čehinja, ki je še imela očeta in svojce v Pragi (4. knjiga str. 23). Pivko je čakal, čakal...

Vrag je hotel, da so se Italijani 15. 9. vrnili na redni čas in premaknili ure za uro nazaj od poletnega časa. Za to Pivko ni vedel in šla je ena dragocena ura. Uro so še mimo tega zamudili in tako je prva kolona prišla šele ob pol dvanajstih, vodil jo je Mlejnik in se jezil. Pogumni arditi so se po ukazu morali pod skalo preobuti v copate in šlo je zopet nekaj časa... (4. knjiga str. 25 dalje). Sledili so signali z električno lučjo, prav nepotrebni, v smeri italijanske črte in odgovori «raket» in «reflektorjev»...

Četrta kolona je prišla šele ob eni popolnoči; morale bi si pa slediti. Nato je prišla peta in šesta, bersaljerji pod poveljstvom majorja Ramorina. Pivko jih je spremljal. Zasedli so vas Carzano. Finzi, ki se je tu prikazal, je že tudi zgubljal glavo: zgubil se je in zašel, dasi mu je Pivko ob nekem tajnem sestanku vse razkazal in je zato mislil, da opravi sam brez vodiča. «Ljudje ne gredo, aparat ne funkcionira»... «Oh ta general Zincone...!» «Nesrečna roka, ki je tega človeka postavila v ospredje» (4. knjiga str. 48 dalje). Taki Finzijevi vzkliki in njegovo pripovedovanje so Pivku in nam povedali vse.

Pivko ima še vedno jasen pogled in predlaga nagle ukrepe: Vsaj 4000—5000 mož je treba naglo vreči do Borga. Se je čas. Pa višine severno in južno Carzana je treba zavzeti S. Pietro in Civason. Tam je avstrijska artiljerija, ki sedaj, ko nima zvez, molči, ali v jutro... bo zagrmelo.

IVO JUVANČIČ

(Nadaljevanje sledi)

Film o umoru predsednika Kennedyja

NEW YORK, 25. — *V Dallasu se je začelo snemanje filma o umoru predsednika Kennedyja. Film bo izdelala neka družba, ki so jo ustanovili prav v ta namen. Pri njej sodelujeta okrajni preiskovalni sodnik Henry Wade, ki je 22. novembra 1963 sporočil javnosti aretacijo domnevnega morilca predsednika Kennedyja Leeja Oswalda, in bivši načelnik policije v Dallasu Jesse Kurry.*

Vest o ustanovitvi omenjene družbe je javno potrdil filmski producent Robert Larsen, ki je hkrati povedal, da bo film «na dramatičen način oživil» tragedijo, ki se je pripetila v Dallasu, ter dogodke, ki so tragediji sledili. Iz istih virov se je zvedelo, da bo film dokončan v enem letu.

Družba, ki bo izdelala ta film, si je nadela ime «Flag-Star Incorporated». Njen predsednik je Marvin Thomas, načelnik nekega pravnega zavoda v Dallasu. Kot podpredsednik družbe pa bo okrajni preiskovalni sodnik Henry Wade.

Po načrtih, kot so bili izdelani doslej in ki jih je prikazal okrajni sodnik Wade, bi morali v tem filmu nastopiti v posameznih vlogah nekateri neposredno prizadeti ljudje, kot n.pr. sam bivši načelnik policije in bivši okrajni preiskovalni sodnik, ki bosta igrala dejansko sama sebe. Larsen je tudi izjavil da je skušal pridobiti za ta načrt tudi vdovo umorjenega domnevnega morilca Leeja Oswalda, vendar da ni doslej mogel z njo skleniti nobene pogodbe, ker se še nista pogodila za morebitni honorar. Dva znana filmska umetnika pa bosta igrala vlogi Leeja Oswalda in Jacka Rubyja.

Kakor je znano, je Henry Wade vodil preiskavo proti Rubyju, torej tistemu človeku, ki je bil pozneje razkrinkan kot agent ameriške obveščevalne službe CIA in ki je umoril Oswalda, da bi se, kot je rekel, maščeval nad njim zaradi umora Kennedyja, dejansko pa, kot trdi preiskovalni sodnik Garrison, zato, da bi prikril, da je pri vsem tem zločinu imela prste vmes sama CIA. Kakor je znano, je Ruby umrl v bolnišnici letos januarja zaradi raka.

Družba «Flag-Star», kakor je rekel Larsen, skuša zbrati sedaj pol milijona dolarjev, kolikor bi bilo potrebno za uresničenje filma o smrti predsednika Kennedyja. Samo ob sebi se razume, da se bo ta film držal podatkov, ki jih je zbrala preiskava, ki jo je vodil Warren. Sam predsednik družbe Larsen je rekel, da se ne bo spustil v polemiko s poročilom, pač pa da bo samo prikazal dogodke in prepustil občinstvu, da samo presoja o stvari.

RADIO TV ELEVIZIJA

TOREK, 26. SEPTEMBRA 1967

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Šopek slovenskih - 11.50 Motivi preteklih dni - 12.00 L. Rehar: «Trta je uobrodila» - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Orkester Casamassima - 17.20 Glasba za transistornik - 17.50 Ne vse, toda o vsem - 18.00 Skladbe K. Pahorja - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Pianist C. Gherbitz - 19.05 «Beli kit Moby Dick», povest - 19.50 Najnovejši uspehi - 20.00 Šport - 20.35 Smetana: «Prodana nevesta» - 23.00 Črni cvet.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tretja stran - 13.25 Veseli motivi - 13.30 Operna glasba - 14.05 Radijski oder.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.15 Poročila - 7.15 Jutranja glasba - 8.00 Popevke - 8.30 Melodije - 8.45 Pod senčnikom - 9.45 Ritmi - 10.45 Celentanov klan - 11.00 Otroški kotiček - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 13.00 Glasba po željah - 13.40 Operna panorama - 15.00 Program za razvedrilo - 15.45 Godalni orkester - 16.00 Program za mlade poslušalce - 16.30 Tretja stran - 17.40 Današnji pevci - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Ansambel - 22.15 Pianist Wilson.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 in 11.05 Dve uri glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 14.40 Ital. popevke - 16.00 Program za mladino - 17.20 Roman v nadaljevanjih - 18.15 Glasba za mladino - 20.20 Donizettijeva opera «Pia dei Tolomei» - 22.15 Plesna glasba.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Radijska priredba romana - 10.15 Jazz - 11.00 Filmske novosti - 11.45 Pesmi desetletja - 14.04 Juke box - 14.45 Glasbeni koktail - 15.15 Veliki dirigenti - 16.05 Neapeljske - 17.35 Glasbena fantazija - 18.35 Lahka glasba - 20.00 Vaš prijatelj Rascel - 21.00 Poljudna znanost - 21.10 Lahka glasba.

III. program

10.55 Prokofjev, sedma simfonija - 11.30 Regerjeva Sonata, opus 5 - 13.00 Violinist R. Lepauw - 13.40 Schoenbergove skladbe - 14.30 Operna glasba - 15.30 Nove plošče - 16.25 Scarlatti in Tartini - 18.30 Izredna lahka glasba - 18.45 Angleški sindikati - 19.15 Koncert - 20.30 Klasična kultura - 21.00 Glasba in romanticizem.

Slovenija

7.00, 8.00, 10.00, 14.00, 15.00, 19.30 Poročila - 7.05 Telesna vzgoja - 7.50 Oddaja za žene - 8.05 Glasbena matineja - 8.55 Izlet na grad Socerb - 9.25 Odlomki iz ital. oper - 10.15 Zabavna glasba - 11.00 Turistični napotki - 11.20 Slov. narodna glasba - 12.00 Na današnji dan - 12.10 Kaleidoskop - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalni orkestri - 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Melodije - 15.45 V torek na svidenje! - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Orkester RTV - 18.00 Aktualnosti - 18.15 Pred domačo hišo - 18.50 Na mednarodnih križpotjih - 19.05 Glasbene razglednice - 20.00 Lahko noč, otroci! - 20.10 Ansambel A. Sossa - 20.30 Radijska igra - 21.21 Ansambel Garrett - 21.35 Iz fonoteke radia Koper - 22.15 Jug. glasbena tribuna - 23.05 Jazz v noči.

Ital. televizija

18.15 Program za mladino - 19.45 Športni dnevnik in ital. kronike 20.30 Dnevnik - 21.00 Večer s Karlom Čapkom - 22.25 Čudovita priroda - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 Pošta 22.15 Nagradno tekmovanje: Kdo ti je dal vozniško dovoljenje?

Jug. televizija

9.40 in 14.50 TV šola - 10.35 in 15.45 Angleščina - 11.00 in 16.10 Osnove splošne izobrazbe - 18.35 Film za otroke - 18.50 Svet na zaslonu - 19.30 Obzornik - 20.10 Generalni inšpektor — filmska komedija - 21.40 B. Tomšič: Ravni pot, najboljši pot — TV igra 22.05 Poročila.

šport šport šport šport šport

KONEC ATLETSKEGA TEKMOVANJA 10. JUBILEJNIH SŠI

Ekipna zmaga za P. d. ŠKAMPERLE - 3 zlate kolajne za BREG

Lepo vreme in dobra organizacija botrovali uspehu tekmovanja - Zelo izenačene borbe - Marta Vodopivec (Zarja), Robert Kaus (Breg), Branko Grgič (Gaja), Ladi Budin (Kras) in ženska štafeta Brega novi rekorderji

Atletsko tekmovanje na dosedanjih slovenskih športnih dnevih, tednih in lanskoletnih igrah menda še nikoli ni doživelo takega uspeha kot na 10. jubilejnih SŠI. Prelepo vreme, lepo urejen stadion in posebno v drugem dnevu dobra organizacija in disciplina nastopajočih so pripomogli, da je v nedeljo tekmovanje teklo skoraj kot po olju. Na koncu smo zabeležili samo četrt ure zamude nad predvidenem urnikom, to pa se je zgodilo le zaradi dolgega trajanja nekaterih tekmovanj z velikim številom udeležencev, kar pa je vse prej kot negativen pojav.

V devetih panogah drugega dne je prišlo do prvih mest kar šest društev in z zadovoljstvom ugotavljamo, da je kar šest zlatih kolajn šlo med ekipe, ki niso smatrane za «velikane». Do prvega mesta je prišla tudi Gaja, zadnje ustanovljeno domače športno društvo.

Met krogle (ženske)

Prve so si kolajne priborile metalke krogle. Nastopilo jih je 22. Pavletičeva si je že s prvim poskusom priborila zlato. Dosegla je res dobro znamko 9,12 m, le malo od rekorda iger, ki ji z 9,30 pripada od leta 1964. Hiter uspeh predstavnice P.d. Škamperle je malo razočaral Nadjo Kriščak, ki je v prvem poskusu dosegla komaj 8,13, precej manj od njenih trenutnih možnosti. V prvih treh kvalifikacijskih metih se poleg tega ni zgodilo nič posebnega, v prvem finalnem poskusu pa se je Sonji Lukač posrečil met 8,92, ki je veljal drugo mesto v končni lestvici.

1. **PAVLETIČ OLGA (Škamperle) 9,12**
2. **Lukač Sonja (Breg) 8,92**
3. **Kriščak Nadja (Barkovlje) 8,13**
4. **Mijot Neda (Škamperle) 7,96**
5. **Slavec Divna (Breg) 7,71**
6. **Kodrič Vihra (Cankar) 7,42**

7. Prelc Rosana (Škamperle) 7,12, 8. Sedmak Darinka (Breg) 6,92, 9. Barut Vilma (Breg) 6,80, 10. Barej Sonja (Škamperle) 6,68, 11. Čuk Mira (Breg) 6,62, 12. Švab Nadja (Škamperle) 6,59, 13. Guštin Anica (Kras) 6,52, 14. Caharija Marina (Sokol) 6,42, 15. Rogelja Mara (Cankar) 5,98, 16. Kalc Stanka (Gaja 5,95, 17. Vrše Lilijana (Gaja) 5,61, 18. Marušič Anuška (Kras) 5,49, 19. Knez Savina (Sokol) 5,37, 20. Bezeljak Julka (Škamperle) 4,98, 21. Grgič Darka (Gaja) 4,75, 22. Barej Lučka (Škamperle) 4,60.

Skok v višino (moški)

Presenetljivo malo skakalcev v višino v moški konkurenci. Favoriti Spacal, Fabjan in Susič so začeli skakati pri višini 150 cm. Susič je imel težave že pri 155 cm in se je predal na naslednji višini 160 cm, Fabjan pa je komaj v tretjem poskusu premagal letvico na tej višini. Spacal je vse višine do 165 cm opravil v prvem poskusu, pri 168 cm pa se je moral tudi on predati.

1. **SPACAL BORUT (Barkovlje) 1,65**
2. **Fabjan Boris (Dom Rojan) 1,60**
3. **Susič Ivan (Občine) 1,55**
4. **Jurkič Učo (Škamperle) 1,50**
5. **Drasič Franko (Škamperle) 1,40**
   in Škrinjar Rudi (Cankar) 1,40
7. **Furlanič Ivan (Škamperle) 1,40**
   Babuder Marjan (Zarja) 0

Skok v daljino (ženske)

Skrajno zanimiva borba za vstop v finale. Prve štiri v samih 12 cm in ostali dve iz isto razdaljo 3,65 le malo pred ostalimi boljšimi. V finalnih skokih se borba razvname z vso silo. V prvih poskusih dosežejo: Pavletič 4,04 Lukač 4,02, Battigelli kar 4,21, Marta Vodopivec pa se še ne znajde. V drugi seriji skokov nekaj sprememb. Pavletičevi gre slabo, Sonja Lukač se s 4,17 močno približa Battigellijevi v vodstvu, Marta Vodopivec pa popravi svoj rezultat do 4,13. Zadnji skok je odločilen. Pavletičeva, ki skače prva, napne vse sile. Svoj rezultat popravi do 4,08 kar pa je premalo. Prvo mesto vabi tudi Sonjo Lukač, znamka 4,19 pa ji ne prinese vodstva. Lilijana Battigelli skuša utrditi svoj položaj, vendar ma smolo in napravi prestop. Marta Vodopivec je zadnja od boljših skuša skače. Spomni se smole iz prvega dne na 80 m, lepo se zaleti meter pokaže 4,34 m! Nov rekord iger in prvo mesto.

VODOPIVEC MARTA (Zarja) 4,34
Battigelli Liljana (Sokol) 4,21
Lukač Sonja (Breg) 4,19
Pavletič Olga (Škamperle) 4,08
Knez Savina (Sokol) 3,89
Filipič Nadja (Sokol) 3,65

7. Škerlavaj Anica (Cankar) 3,65, 8. Rogelja Mara (Cankar) 3,62, Bezeljak Julka (Škamperle) 3,62, 10. Caharija Tamara (Sokol) 3,56, 11. Pernarčič Sonja (Cankar) 3,55, 12. Švab Nadja (Škamperle) 3,53, 13. Mora Franka (Sokol), 3,49, 14. Čuk Mira (Breg) 3,41, 15. Maganja Nives (Sokol) 3,41, 16. Barut Vilma (Breg) 3,35, 17. Žužek Mirjam (Sokol) 3,34, 18. Kofol Marija (Breg) 3,32, 19. Barej Sonja (Škamperle) 3,25, 20. Pertot Ana (Sokol) 3,24, 21. Rauber Jasna (Cankar) 3,22, 22. Zidarič Neva (Sokol) 3,20, 23. Fonda Nadja (Škamperle) 3,16, 24. Kalc Stanka (Gaja) 3,10, 25. Slavec Divna (Breg) 3,06, 26. Rebula Magda (Kras) 3,05, 27. Barej Lučka 2,99, 28. Furlan Pierina (Kras) 2,99, 29. Bogatec Milena (Škamperle) 2,90, 30. Rapotec Nadja (Breg) 2,88, 31. Bandelj Nevja (Cankar) 2,37, 32. Peric Nadja (Kras) 2,23, 32. Coretti Ester (Breg) 2,12.

Met kopja (moški)

Majhna udeležba in slabi rezultati so značilnost tekmovanja v metu kopja, ki je bilo lani iz tehničnega vidika eno najboljših. Fučka je zmagal z lahkoto, vendar je njegov rezultat odločno slab. Razmeroma dobro je metal Udovič, ostali pa niso mogli čez 40 m.

1. **FUČKA RADOVAN (Barkovlje) 46,23**
2. **Udovič Duško (Škamperle) 42,63**
3. **Svetlič Darij (Sokol) 39,26**
4. **Fabjan Boris (Dom Rojan) 38,73**
5. **Komar Ladislav (Zarja) 38,09**
6. **Gregorič Sergij (Cankar) 35,86**

7. Križman Bruno (Občine) 33,00, 8. Grgič Drago (Gaja) 32,68, 9. Plesničar Edi (Škamperle) 31,50, 10. Mohorčič Jože (Škamperle) 30.00.

Tek na 1500 m (moški)

Zelo dobra kvaliteta in kar trije tekači pod starim rekordom 4'38"1. Tek pa ni potekal kot se je pričakovalo. Začetek je bil seveda hiter, dva od favoritov, Švab in Furlanič, pa nikakor nista mogla slediti Kausu in Pacchioniju. Razlika se je večala in že 400 m pred ciljem je bilo jasno, da Švab ne bo mogel izkoristi svojega hitrega finiša kot dan prej na 400 m. Približno 150 m pred ciljem je Kaus potegnil. Pacchioni je sprva vzdržal, ko pa je prišel odločilen trenutek, ni imel več moči in se je moral zadovoljiti z drugim mestom. Furlanič je dosegel tretje mesto, očitno preobremenjenega Švaba pa je prehitel tudi presenetljivi Boris Košuta, nekdaj sicer dober tekač, sedaj pa bolj znan kot namiznoteniški igralec.

1. **KAUS ROBERT (Breg) 4'29"1**
2. **Pacchioni Pavel (Sokol) 4'32"4**
3. **Furlanič Ivan (Škamperle) 4'37"7**
4. **Košuta Boris (Dom Rojan) 4'39"2**
5. **Švab Duško (Cankar) 4'41"**
6. **Pertot Vasja (Sokol) 4'55"7**

7. Marc Rudolf (Zarja) 5'09"4, 8. Grgič Renato (Gaja) 5'14"2, 9. Kalc Cesare (Zarja) 6'56"3, Franco Robert (Sokol) disvk., Spanger Rado (Kontovel) in Pertot Damjan (Sokol) odstopila.

Tek na 80 m (naraščajniki)

Najboljši časi so bili dosežení v drugi skupini (dva 10"1) in v tretji (10"2), konkurenca pa je bila izenačena in v finalu so startali skoraj vsi z enakimi možnosti za prvo mesto ali vsaj za kolajno. Veselo presenečenje: zmaga je šla k Gaji. Gladko je vse premagal Grgič Branko. Starc Edi se mu je najdlje upiral in je bil končno drugi, Križnič Andrej pa je le za nekaj centimetrov prehitel Jančarja v borbi za tretje mesto.

Kvalifikacije

1. skupina: 1. Starc Peter (Kontovel) 10"8, 2. Peterlin Jože (Občine) 10"8, 3. Grgič Peter (Gaja) 10"9, 4. Stopar Walter (Zarja) 11"2, 5. Krmec Marino (Breg) 12"2, Pečar Dušan (Gaja) diskv.

2. skupina: 1. Križnič Andrej (Občine) 10"1, 2. Starc Edi (Kontovel) 10"1, 3. Kocjančič Boris (Breg) 11"3, 4. Lovriha Vojko (Breg) 11"6, 5. Rismondo Boris (Gaja) 11"8.

3. skupina: 1. Grgič Branko (Gaja) 10"2, 2. Jančar Ljubo (Cankar) 10"3, 3. Kobal Walter (Kras) 10"7, 4. Starc Klavdij (Kontovel) 11"2, 5. Pertot Livij (Barkovlje) 11"6, 6. Svetina Franko (Breg) 11"7.

Finale

1. **GRGIČ BRANKO (Gaja) 10"1**
2. **Starc Edi (Kontovel) 10"2**
3. **Peterlin Jože (Občine) 10"5**
4. **Jančar Ljubo (Cankar) 10"4**
5. **Peterlin Joži (Občine) 10"5**
6. **Starc Peter (Kontovel) 10"7**

Tek na 50 m (dečki)

Res veliko zanimanja za to novo panogo, ki je popolnoma zadovoljivo prestala izpit. V štirih četrtinah finala smo videli lepe borbe najmlajših, ki so prve tri privedle v dva polfinala. Izenačenost v doseženih časih: dva 7"1 in trije 7"2, ki so pa malo pomenili v primerjavi z direktnim srečanjem med nasprotniki. V polfinalu je bil dosežen samo en 7"1, ostali časi pa so bili nekaj slabši. Po vtisih iz obeh polfinalov je bil favorit Marko Kobau, ki je premagal Ladija Budina, lepe možnosti pa je imel tudi Boris Guštin. V finalu se je pa zgodilo drugače. Zmagal je Ladi Budin, drugi je bil Kobau, Guštin pa komaj šesti.

Četrtfinale

1. skupina: 1. Milič Luciano (Kras) 7"2, 2. Podobnik Aleksander (Občine) 7"6, 3. Nanut Dario (Kras) 8", 4. Košuta Rudi (Dom Rojan) 9"1, Stranščak Robert (Gaja) in Nardin Fabio (Breg) diskv.

2. skupina: 1. Budin Ladi (Kras) 7"2, 2. Brecelj Aleš (Sokol) 7"3, 3. Kralj Martin (Občine) 8"1, 4. Zadnik Igor (Sokol) 8"5, Pertot Bruno (Kontovel) in Žerjal Walter (Breg) diskv.

3. skupina: 1. Ferluga Walter (Občine) 7"2, 2. Vršè Radivoj (Gaja) 7"4, 3. Milič Ljubo (Kras) 7"5, 4. Žužek Stojan (Sokol) 7"8, 5. Strnat Ivo (Breg) 8"1.

4. skupina: 1. Kobau Marko (Sokol) 7"1, 2. Guštin Boris (Občine) 7"1, 3. Vesnaver Jurij (Breg) 7"6, 4. Grgič Iztok (Gaja) 7"9, 5. Saražin Antek (Cankar) 8"1.

Polfinale

1. skupina: 1. Guštin Boris (Občine) 7"2, 2. Brecelj Aleš (Sokol) 7"4, 3. Milič Luciano (Kras) 7"5, 4. Vršè Radivoj (Gaja) 7"6, 5. Podobnik Aleksander (Občine) 7"8, 6. Nanut Dario (Kras) 8"

2. skupina: 1. Kobau Marko (Sokol) 7"1, 2. Budin Ladi (Kras) 7"2, 3. Ferluga Walter (Občine) 7"3, 4. Milič Ljubo (Kras) 7"6, 5. Kralj Martin (Občine) 8", Vesnaver Jurij (Breg) diskv.

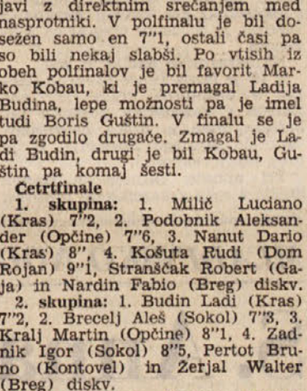

Finale

1. **BUDIN LADI (Kras) 7"1**
2. **Kobau Marko (Sokol) 7"1**
3. **Brecelj Aleš (Sokol) 7"2**
4. **Ferluga Walter (Občine) 7"3**
5. **Milič Luciano (Kras) 7"4**
6. **Guštin Boris (Občine) 7"5**

Tek na 100 m (moški)

Panoga, ki je razočarala po udeležbi in po rezultatih ne pa po agonizmu. V treh polfinalnih tekih je najboljši čas zabeležil Sancin Rado z 12"1, drugi najboljši Švab pa komaj 12"5. Vsi najboljši so se uvrstili v finale, ki je bil na sporedu kot zadnja panoga in je bil nestrpno pričakovan od gledalcev in atletov, ki so bili že gotovo s svojimi tekmovanji kot tudi od sodnikov, ki so bili pred težko nalogo določitve vrstnega reda v teku, ki je kazal, da bo zelo izenačen. Start je uspel že prvič. Sancin je bil najboljši, Košuti pa se menda vse ni najbolj posrečilo, ker je malo zaostal. V zadnjih metrih si je Košuta Aleksander krepko opomogel in celo ogrožal Sancina, Švab pa si je zagotovil tretje mesto pred tremi predstavniki Škamperla.

Polfinale

1. skupina: 1. Švab Duško (Cankar) 12"5, 2. Krmec Angel (Škamperle) 12"6, 3. Škabar Milan (Vel. Repen) 12"7, 4. Jurkič Učo (Škamperle) 12"7, 5. Grgič Karel (Gaja) 14"

2. skupina: 1. Sancin Rado (Breg) 12"1, 2. Drasič Franko (Škamperle) 12"7, 3. Pertot Damjan (Sokol) 13"1, 4. Grgič Rafko (Gaja) 13"3, 5. Hrovatin Boris (Občine) 14"

3. skupina: 1. Pilat Danilo (Škamperle) 12"6, 2. Kušuta Aleksander (Cankar) 12"8, 3. Spanger Rado (Kontovel) 13", 4. Glavina Miki (Breg) 14"1

Finale

1. **SANCIN RADO (Breg) 12"3**
2. **Košuta Aleksander (Cankar) 12"4**
3. **Švab Duško (Cankar) 12"6**
4. **Krmec Angel (Škamperle) 12"7**
5. **Drasič Franko (Škamperle) 13"**
6. **Pilat Danilo (Škamperle) 13"1**

Met krogle (naraščajniki)

To panogo, v kateri je premočno zmagal Veljak Klavdij, smo v nedeljski številki pozabili.

Objavljamo vrstni red:

1. **VELJAK KLAVDIJ (Cankar) 11,80**
2. **Milič Bruno (Kras) 11,21**
3. **Zupan Peter (Cankar) 10,35**
4. **Vodopivec Marino (Kontovel) 10,17**
5. **Žerjal Marij (Breg) 10,12**
6. **Starc Peter (Kotovel) 10,08**

7. Peterlin Joži (Občine) 9,95, 8. Sabadin Stelio (Breg) 9,82, 9. Ušaj Savo (Sokol) 9,77, 10. Starc Edi (Kontovel) 9,73, 11. Tence Vladimir (Vesna) 9,52, 12. Sancin Igor (Občine) 9.45, 13. Kobal Walter (Kras) 9,30, 14. Skrk Edi (Kras) 8,78, 15. Kocjančič David (Cankar) 8,78, 16. Grgič Janko (Gaja) 8,61, 17. Prašelj Andrej (Kontovel) 8,46, 18. Križnič Andrej (Občine) 8,37, 19. Jančar Ljubo (Cankar) 8,37, 20. Krmec Marino (Breg) 8,04, 21. Svetina Franko (Breg) 8,03, 22. Kante Darij (Kontovel) 8,02, 23. Grgič Dario (Zarja) 7,70, 24. Pertot Livij (Barkovlje) 7,27, 25. Stopar Walter (Zarja) 6,68.

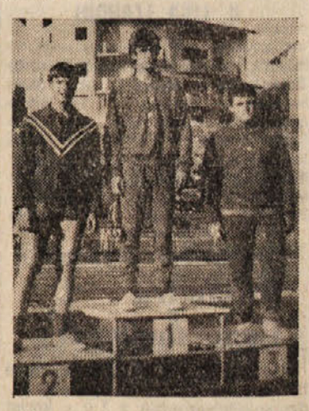

Štafeta 4x50 m (ženske)

Kar 12 ekip se je prijavilo za to precej komplicirano panogo. Očitno so bile predaje za veliko večino tekačic kot za Krištofa Kolumba Amerika in rezultati so to potrdili. Vsaj tri tekačice iz atletskega tekmovanja bi skoraj gotovo same pretekle celotno progo 200 m v boljšem času kot jih je dosegla zmagovita štafeta. Kvaliteten ta tek gotovo ni bil, borben pa. V drugi skupini, kjer so bile najboljše ekipe, so se prve tri postave znašle v samih 4 desetinkah sekunde. Breg je predstavil najbolj homogeno ekipo in z zmagovalko teka na 80 m Sonjo Lukač v zadnji predaji, z gotovostjo osvojil prvo mesto pred ekipo Škamperla in Sokola.

1. **BREG «A» (Zobec Nadja, Boneta Edvina, Turko Anamarija, Lukač Sonja) 30"3**
2. **Škamperle «A» (Fonda Nadja, Bezeljak Julka, Švab Nadja, Pavletič Olga) 30"5**
3. **Sokol «A» (Battigelli Lilijana, Filipčič Nadja, Knez Savina, Zidarič Neva) 30"7**
4. **Zarja (Križmančič Dora, Križmančič Sonja, Terčon Sonja, Vodopivec Marta) 31"**
5. **Breg «B» (Kofol Marija, Rapotec Nadja, Sedmak Darinka, Sancin Divna) 31"8**
6. **Cankar «A» (Rogelja Mara, Pernarčič Sonja, Švab Ivica, Škerlavaj Anica) 31"9**
7. **Sokol «B» (Pernarčič Lidija, Caharija Tamara, Žužek Mirjam, Mora Franka) 32"3**
8. **Sokol «C» (Colja Lidija, Pertot Ana, Maganja Nives, Faletič Lučka) 32"4**
9. **Cankar «B» (Rauber Jasna, Kodrič Vihra, Konič Laura, Bandelj Nevija) 32"4**
10. **Škamperle «B» (Kocjančič Marta, Mijot Neda, Bogatec Milena, Barej Sonja) 34"3**
11. **Občine (Kriščak Nadja, Pečar Lučka, Guštin Anamarija, Kalan Ingrid) 34"6**

Kras (Milič Eda, Marušič Anuška, Furlan Pierina, Peric Nadja) diskvalificirana.

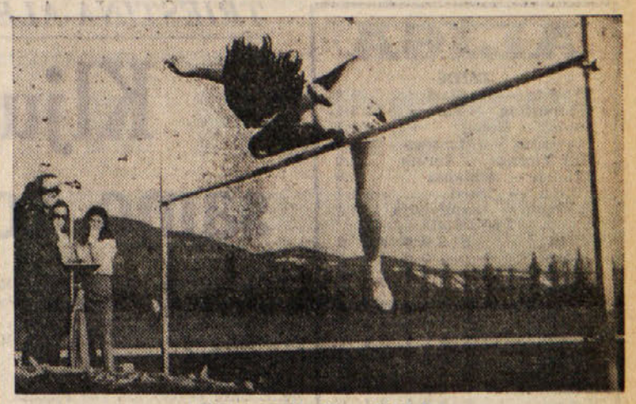

Lilijana Battigelli nad letvico

ZMAGOVALCI PRVEGA DNE

v teku na 110 zapreke

v skoku v višino

v metu krogle

v teku na 400 m

v skoku v višino (nar.)

v teku na 80 m

Končna ekipna lestvica

Na koncu še ekipna razvrstitev društev. Škamperle je tudi letos zmagal, vendar je njegov dobiček manjši. Na drugem mestu je še vedno Cankar, čisto od blizu pa mu sledi Sokol. Presenetljivo dobro so se odrezali tudi Brežani in Openci.

1.	SKAMPERLE	91,5 točke
2.	Cankar	65,5
3.	Sokol	63
4.	Breg	52
5.	Občine	40
6.	Barkovlje	22
7.	Kontovel	21
8.	Kras	20
9.	Dom Rojan	17
10.	Zarja	15
11.	Gaja	6
12.	Vesna	5

Najboljši v skoku v daljino

Prve tri ekipe v švedski štafeti

DEŽELNO PRVENSTVO V DESETEROBOJU

Izredna smola V. Cesarja

Novi prvak je Tassini Fulvio

Borovemu atletu Vojku Cesarju je ušla edinstvena prilika da se znebi naslova «večnega drugega» in da osvoji naslov deželnega prvaka v deseteroboju, cilj, ki bi predstavljal njegov največji uspeh in eden največjih uspehov domačega športa sploh. Po zelo uspešnem prvem dnevu je dosegel Cesar v drugem dnevu kar tri odlične rezultate in v teku na 110 m z zaprekami celo osebni rekord 17"1.

V drugi panogi, v metu diska, je metal blizu osebnega rekorda in dosegel 35.36, v kopju pa je dosegel 50.55, v metu, ki pa so mu ga razveljavili, ker je prestopil morda za centimeter ali dva, pa je presegel kar 54 m! Smolo je imel v skoku s palico. Začel je skakati pri 3.20, torej pri višini, ki jo z največjo lahkoto obvlada. V vseh treh poskusih je bil s telesom visoko nad letvico nato pa padel nanjo in jo podrl. Vzrok temu? Nepravilen zalet. Atlet je pri vsakem skoku prišel z odskočno nogo malo preblizu stojalom in moč se je razvila v smeri navpično navzgor, tako da je pri letu navzdol atlet padel na letvico. Skušamo si tolmačiti napako v zaletu. Cesar je bil v izredni formi. Njegovi koraki so bili močnejši in morda za malenkost daljši. Od tod morda usodna napaka. Res škoda, ker bi atlet lahko danes premagal vsaj 3.60, morda pa celo tudi več. V tej panogi je ostal Cesar brez točke in seveda izginil s prvih mest lestvice. Brez neuspeha med skokom s palico bi Cesar z gotovostjo prehitel Tassinija v končni lestvici in obenem dosegel rezultat okoli 5900 točk, kar pomeni znamko, ki postaja zelo zanimiva v državnem merilu.

V kratkem bo Vojko Cesar nastopil na državnem prvenstvu v Grossetu. Upajmo, da bo v taki formi kot je bil v soboto in nedeljo in izbrisal nesrečno izkušnjo iz letošnjega deželnega prvenstva.

10. SSI

ODBOJKA

Danes člani jutri članice

ČLANI

Danes, 26. t.m. v Trebčah

ob 20.30 **Škamperle B — Gaja** (sodnik Morpurgo)

ob 21. uri **Cankar C — Barkovlje B** (sodnik Morpurgo)

ob 21.30 **Dom Rojan — Cankar B** (sodnik Dougan)

ČLANICE

Jutri, 27. t. m. v Dolini

ob 20.30 **Primorec — Zarja** (sodnik Dougan)

ob 21. uri **Občine — Gaja** (sodnik Lovriha)

ob 21.30 **Sokol — Breg B** (sodnik Dougan)

KOŠARKA

V četrtek, 28. t. m. prvo kolo turnirja

V četrtek, 28. t.m., na igrišču v Bazovici

ob 16. uri

Kontovel - Občine

ob 20.15

Cankar A - Sokol

ob 21.30

Barkovlje B - Zarja

V petek, 29. t.m., na igrišču v Bazovici

ob 20.15

Cankar B - Cankar C

ob 21.30

Breg - Dom Rojan

Pravilnik za igro «Med dvema ognjema»

1. Tekmovanje bo v nedeljo, 8. oktobra v popoldanskih urah na stadionu «Prvi maj».
2. Tekmovanje je razpisano ločeno za mladinke in mladince, ki so rojeni leta 1953 ali kasneje.
3. Čas za vsako tekmo je odmerjen na 10 minut. Po preteku tega časa bo zmaga pripadla ekipi, ki bo imela na igrišču največje število igralcev. V primeru enakega števila igralcev bo zmagala ekipa, ki prva izloči enega nasprotnika.
4. Sistem tekmovanja je izločilen.
5. Ekipo sestavlja 5 do 7 tekmovalcev.
6. Dovoljena zamuda je 10 minut.
7. Organizator si pridržuje pravico določitve nosilcev skupin.
8. Organizator ne odgovarja za morebitne poškodbe, ki bi jih utrpeli igralci pred, med in po tekmovanju.
9. Organizator si pridržuje pravico, da gornja pravila spremeni po svoji uvidevnosti.
10. Za vsa ostala pravila velja splošni pravilnik SŠI.

V NEDELJO V NOVI GORICI

Brežani šele četrti na mednarodnem turnirju

V nedeljo zvečer se je na nogometnem igrišču v Novi Gorici zaključil dvodnevni mednarodni turnir, ki ga je ob priliki 20-letnice obstoja organiziral NK Nova Gorica. Na turnirju je zmaga pripadla novogoriškemu moštvu, ki je v finalu odpravilo uporni sežanski Tabor z 2-0 (1-0) V borbi za tretje mesto pa je po nezanimivi tekmi Torriana šele po streljanju enajstmetrovk odpravila Breg s 4-3. Ob koncu tekme je bil rezultat 1-1.

Najprej sta se za tretje oziroma četrto mesto spoprijeli ekipi Brega in Torriane iz Gradiške. Po zelo grobi tekmi, ki se je zaradi utrujenosti odvijala povečini na sredini igrišča, je Torriana prešla v 25' d.p. v vodstvo po lepem golu svojega srednjega napadalca. Za Breg pa je izenačil Zonta šele v zadnjih minutah igre z enajstmetrovko, ki jo je sodnik dosodil zaradi očitne roke v kazenskem prostoru Torriane. Za določitev zmagovalca se je bilo tako treba poslužiti enajstmetrovk in Torriani je uspelo trikrat pretresti mrežo Brežanov, medtem ko sta za Breg realizirala samo Kariš in Grahonja.

Brežani so nastopili s postavo Favento; Krasna, Maver; Petaros Z., Švara, Kariš; Zocchi (Valentič), Mikuš, Zonta, Grahonja, Ralca.

Finalna tekma je bila mnogo lepša, zlasti po zaslugi Nove Gorice, ki je predvajala res lepo skupno igro, s katero je popolnoma nadvladala uporne sežanske igralce, ki so se zelo potrudili, da bi bolj kvotiranim nasprotnikom prekrižali račune. Škoda, da se je v sredini prvega polčasa Taboru poškodoval vratar Uršič, ki so ga odnesli z igrišča, kar je takoj nekoliko vplivalo na igralce. Nova Gorica je pred koncem polčasa po lepi akciji svojega napada prešla v vodstvo (realiziral je Pribič z glavo), ter ob začetku drugega polčasa podvojila izkupiček, ki ga je nato mirno branil do konca tekme.

Totocalcio

Brescia — Cagliari	(2:1)	1
Fiorentina — Varese	(3:1)	1
Inter — Roma	(1:1)	X
Juventus — Mantova	(3:1)	1
Vicenza — Torino	(1:0)	1
Napoli — Atalanta	(1:0)	1
Sampdoria — Bologna	(1:2	2
Spal — Milan	(1:4)	2
Catania — Bari	5:1)	1
Foggia — Potenza	(2:1)	1
Lazio — Novara	(2:1)	1
Como — Udinese	(1:3)	2
Pesaro — Pistoiese	(1:0)	1

KVOTE
13 — 1.131.400 lir
12 — 37.600 »

TOTIP

1.	—	1. Cogne	2
		2. Gaal	2
2.	—	1. Sail	2
		2. Claire Fontaine	1
3.	—	1. Nev.	—
		2. Nev.	—
4.	—	1. Gioberti	2
		2. Quinterio	1
5.	—	1. Starlux	2
		2. Penna Rossa	2
6.	—	1. Creonte	2
		2. Bessico	1

KVOTE
10 — 1.332.467 lir
9 — 45.947 »

šport šport šport šport šport

ALIGA

IZIDI

*Brescia — Cagliari	2:1
*Fiorentina — Varese	3:1
*Inter — Roma	1:1
*Juventus — Mantova	3:1
*LR Vicenza — Torino	1:0
*Napoli — Atalanta	1:0
Milan — *Spal	4:1
Bologna — *Sampdoria	2:1

LESTVICA

Milan	1	1	0	0	4 1	2
Vicenza	1	1	0	0	1 0	2
Bologna	1	1	0	0	2 1	2
Napoli	1	1	0	0	1 0	2
Fiorentina	1	1	0	0	3 1	2
Juventus	1	1	0	0	3 1	2
Brescia	1	1	0	0	2 1	2
Roma	1	0	1	0	1 1	1
Inter	1	0	1	0	1 1	1
Atalanta	1	0	0	1	0 1	0
Torino	1	0	0	1	0 1	0
Cagliari	1	0	0	1	1 2	0
Mantova	1	0	0	1	1 3	0
Varese	1	0	0	1	1 3	0
Sampdoria	1	0	0	1	1 2	0
Spal	1	0	0	1	1 4	0

Prihodnje tekme (1.10)

Atalanta - Juventus, Bologna - Cagliari, Vicenza - Spal, Mantova - Inter, Milan - Fiorentina, Roma - Napoli, Torino - Brescia, Varese - Sampdoria.

BLIGA

IZIDI

*Catania — Bari	5:1
*Catanzaro — Genoa	2:1
*Foggia — Potenza	2:1
*Lazio — Novara	2:1
Pisa — *Lecco	1:0
*Livorno — Perugia	2:1
*Messina — Reggiana	2:1
*Modena — Monza	1:1
*Palermo — Padova	1:0
*Verona — Reggina	3:1

Odmor za Venezio

LESTVICA

Livorno	3	3	0	0	4 1	6
Pisa	3	2	1	0	7 1	5
Palermo	3	2	1	0	3 1	5
Verona	3	1	2	0	3 2	4
Lazio	3	1	2	0	4 3	4
Catania	3	1	1	1	7 5	3
Perugia	3	1	1	1	5 4	3
Monza	3	0	3	0	2 2	3
Foggia	3	1	1	1	4 4	3
Modena	3	1	1	1	3 4	3
Catanzaro	3	1	1	1	3 4	3
Venezia	2	1	0	1	2 1	2
Reggiana	2	1	0	1	3 2	2
Padova	2	1	0	1	1 2	2
Lecco	3	0	2	1	2 3	2
Novara	3	0	2	1	3 4	2
Reggina	3	1	0	2	4 5	2
Bari	3	1	0	2	4 7	2
Messina	3	1	0	2	1 7	2
Genoa	3	0	1	2	4 4	1
Potenza	3	0	1	2	2 4	1

Prihodnje tekme (1.10.)

Bari - Foggia, Catania - Catanzaro, Genoa - Lazio, Messina - Lecco, Monza - Perugia, Novara - Modena, Padova - Pisa, Palermo - Verona, Potenza - Venezia, Reggiana - Reggina. Odmor va Livorno.

A SKUPINA CLIGE

IZIDI

*Biellese - Bolzano	1:1
Udinese - *Como	3:1
*Legnano — Monfalcone	0:0
*Pavia — Mestrina	0:0
Verbania — *Rapallo	2:1
*Savona — Piacenza	3:0
*Solbiatese — Entella	2:0
*Trevigliese — Marzotto	1:0
*Treviso — Pro Patria	2:2
*Triestina — Alessandria	0:0

LESTVICA

Udinese	2	2	0	0	4 1	4
Bolzano	2	1	1	0	2 1	3
Legnano	2	1	1	0	2 0	3
Monfalcone	2	1	1	0	1 0	3
Pro Patria	2	1	1	0	4 2	3
Solbiatese	2	1	1	0	3 1	3
Verbania	2	1	1	0	3 2	3
Como	2	1	0	1	2 3	2
Rapallo	2	1	0	1	2 2	2
Savona	2	1	0	1	3 1	2
Triestina	2	0	2	0	1 1	2
Treviso	2	0	2	0	2 2	2
Trevigliese	2	1	0	1	1 2	2
Alessandria	2	0	1	1	0 1	1
Biellese	2	0	1	1	1 2	1
Marzotto	2	0	1	1	1 2	1
Piacenza	2	0	1	1	0 3	1
Mestrina	2	0	1	1	0 2	1
Pavia	2	0	1	1	0 1	1
Entella	2	0	0	2	0 3	0

Prihodnje tekme (1.10)

Verbania - Triestina, Alessandria - Trevigliese, Biellese - Legnano, Bolzano - Piacenza, Entella - Rapallo, Marzotto - Treviso, Mestrina - Como, Monfalcone - Pavia, Pro Patria - Savona, Udinese - Solbiatese.

TRIESTINA-ALESSANDRIA 0:0

Kljub zadovoljivi igri samo točka za Triestino

TRIESTINA: Colovatti, Da Rold, Martinelli, D'Eri, Capitanio, Del Piccolo, Ridolfi, Brusadelli, Pedroni, Pestrin, Filipaz.

ALESSANDRIA: Storto, Rossi, Bonfanti, Chinellato, Legnaro, Griffi, Berta, Di Giovanni, Eco Gori, Recagni.

SODNIK: Lazzaroni (Milano).

Približno 5000 gledalcev. Kotov je bilo 7:4 (1:2) v korist Triestine. Sodnik je opomnil Del Piccola, Rossija in Chinellata. V 18' se je poškodoval Del Piccolo, ki je drugem polčasu nastopil na desnem krilu, skoraj neuporaben, v 49' pa Gori, ki pa se je kmalu opomogel.

Neodločen izid med Triestino in Alessandrio je v večji meri poplačal goste, ki so se predvsem v drugem polčasu le s težavo upirali vztrajnim napadom Triestine. Kljub delnemu neuspehu ne moremo negativno oceniti nastopa rdečih, ki so pokazali, da bodo z večjo vigranostjo lahko zaigrali dobro in uspešno prvenstvo. Moštvo je za sedaj še tu pa tam negotovo, predvsem zaradi pomanjkanja igralcev, kar je prisililo Radia, da je uporabljal marsikaterega v vlogi, ki mu ni ustrezala. To velja predvsem za Pestrina, ki v vlogi leve zveze ne more izraziti vseh svojih vrlin, kar je močno škodovalo predvsem igri na sredini igrišča, kjer so gostje po zaslugi Di Giovannija in Gorija ves čas gospodarili. Razočaral je Brusadelli, ki je premalo vezal napadalce z obrambo, dobro pa se je odrezal Del Piccolo, ki je v prvem delu igre povsem zadovoljil. Žal se je prav ta igralec ponesrečil, kar je škodovalo celemu moštvu. Radio je bil prisiljen, da pomakne na sredino igrišča Ridolfija, in s tem izgubil edino dobro krilo. Na drugi strani je namreč Filipaz zaigral zelo požrtvovalno, toda nezrelo. Razumljivo torej, da so se napadi domačinov zgostili pred vrati dobrega Storta, kar je koristilo le obrambi gostov. Pedroni je v svojem prvem nastopu na tržaškem igrišču zadovoljil. Pokazal je precej prisebnosti, nekaj dobrih potez, manjka pa mu partner, ki bi mu pripravljal priložnosti, v katerih bi se popolnoma uveljavil. Ridolfi je imel najtežji posel, saj ga je direktni tekmec večkrat zaustavljal z grobimi posegi. Obramba je že na mestu. Capitanio je zaigral zelo razumno, D'Eri se je izkazal tudi kot stopper, beka Da Rold in Martinelli, katerima ne manjka hudobije, pa se nista dala prevarati od sicer dinamičnih nasprotnikov.

Alessandria ima približno iste vrline in iste napake kot Triestina. Dobro se je odrezala na sredini igrišča, obramba pa je uspešno odbijala napade nasprotnikov in praktično prenesla vso težo tekme.

Sodnik je zelo negotov in je v splošnem oškodoval bolj Triestino kot nasprotnike.

Začetek je bil v korist Alessandrie, toda Triestina je kmalu uredila svoje vrste in prešla v napad: v 7' je Ridolfi lepo podal Brusadelliju, katerega je Storto prehitel z drznim posegom. V 12' je Ridolfi poskusil srečo z nenadnim udarcem, toda vratar gostov je bil tudi tokrat na mestu. V 20' je prišlo do najlepšega prodora tekme: trije novinci Pedroni, Pestrin in Brusadelli so preigrali vso obrambo, toda strel desne zveze je znova postal plen odličnega Storta. V 25' je Pedroni prehitel vratarja in podal pred vrata, kjer je Filipaz na neverjeten način zapravil priložnost. 5' kasneje se je isti igralec oprostil z lepim prodorom in naknadnim krosom, katerega je Ridolfi skušal prestreči z glavo, a je bil za las prepozen.

V drugem delu je bilo pričakovati, da bo Triestina le prebila nasprotno obrambo. Žal pa se je Del Piccolo, ki je bil do takrat med najboljšimi, pojavil na desnem krilu, skoraj neuporaben. Zaradi številnih taktičnih sprememb, ki so temu sledile, je Alessandria nekaj časa prevladovala na polju, poslužujoč se prednosti enega igralca. Najprej Eco, nato Recagni in končno s prostega strela Gori so prisilili k delu Colovattija. Triestina se je nato le znašla in začela lep finiš, ki pa zaradi pomanjkanja kril ni prinesel nobenih sadov. V 30' je Pedroni lepo podal pred vrata, toda Ridolfi in Filipaz sta si bila na poti drug drugemu. Lep prodor Pedroni-Brudelli-Ridolfi v 36' strel netočen. V 40' zadnji razburljivi prizor: Recagni je ukanil Capitania in se znašel pred Colovattija, toda njegov strel je švignil nad prečko.

uk

VESNA-LIBERTAS PROSEK 2:1 (1:0)

«Šentjernejski pokal» Križanom ki so edini neporaženci turnirja

V zadnji tekmi težko delo s proseškimi tekmeci

STRELCI: v 13' Basezzi (V), v 20' d.p. Bolcich (LP), v 23' Boris Tence (V).

VESNA: Gardini; Danilo Sulčič, Raimondo; Finotto, Zoch, Renner, Zmago Košuta, Silvano Sulčič (k), Basezzi, De Michele, B. Tence.

LIBERTAS PROSECCO: Stocca; Anteo Hervatic, Strosovich; Cerut, Zudini, Kocjan; Košuta, Manzutto (k), Bolcich, Stagni (Kozlevac), Mario Hervatic.

Sodnik: Marengo (Milje). Kotje 4:3 za Libertas.

OPOMBE: Lepo sončno vreme, igrišče v dobrem stanju, približno 300 gledalcev. Sodnik je pismeno opomnil Basezzija (V), Manzutta (LP) in Borisa Tenceja (V).

Kriška Vesna je zasluženo osvojila Šentjernejski pokal. Na letošnjem turnirju namreč ni imela tekmecev, saj je v treh tekmah žela celotni izkupiček 6 točk. Neoporečna osvojitev torej, ki je nedvomno lepa moralna opora za moštvo, ki se bo letos prvič potegovalo v II. kategoriji.

V zadnji tekmi — v nedeljo — pa so Križani naleteli na nepričakovano žilavega nasprotnika, ki nikakor ni hotel kloniti, malo po lastni zaslugi, nekoliko pa tudi po krivdi samih igralcev Vesne, ki so bili tu pa tam precej pomanjkljivi. Nedvomno je na povprečen nastop Vesne vplivala odsotnost najboljšega režiserja moštva, Michelinija, ki je moral v nedeljo zaradi zaposlenosti dati forfait. Z Michelinijevo odsotnostjo je zmanjkala tudi organizacija na sredini igrišča — zlasti predel kriškega moštva. De Michele, nedvomno v nedeljo najboljši v vrstah Vesne, je ta preosamljen, da bi lahko učinkovito spletel akcije na sredini igrišča, katere bi lahko napadalci spremenili v gol. De Michelejeva naloga je bila težka, še posebno, ker je v prvi vrsti Vesne v nedeljo nastopil novi igralec, in sicer Guido Basezzi, bivši igralec tržaške CRDA. Basezzi je sicer dosegel svoj gol, ni pa navdušil. Je sicer enostavno izreden v preigravanju, je pa prepočasen, da bi lahko pokrival mesto srednjega napadalca. To je še najmanj, najslabše je, da igralec nima mentalitete kriškega moštva, kjer vsakdo pusti dušo na igrišču. Vsekakor pa bomo lahko ocenili Basezzija po nadaljnjih nastopih.

Kaj pa nastop moštva? Michelinijeva odsotnost je precej spremenila celotno igro ekipe, ki je sicer v določenih trenutkih navdušila z inteligentnimi akcijami, marsikdaj pa je igra zaspala in pobudo so seveda prejeli nasprotniki, in dobro, da je obramba že v zadovoljivi formi ter je tako lahko preprečila nekaj zares kočljivih položajev.

V obrambi vse po starem. Danilo Sulčič preživlja svojo drugo mladost, Raimondo požrtvovalen, Finotto trd kot skala, Zoch gotov, nekoliko pa prepočasen, Gardini je rešil dva gotova gola, nosi pa precej krivde pri prejetem zadetku. Z obema krilома vse v redu. Boris Tence je dosegel tudi v nedeljo svoj gol in je s štirimi zadetki, tudi najboljši strelec turnirja.

Skratka, kot se je odvijala tekma (roka v kazenskem prostoru Danila Sulčiča, Michelinijeva odsotnost, netočnost nasprotnikov itd.), je Vesna lahko zadovoljna z nedeljskim rezultatom in z zaupanjem pričakuje prvenstvo II. kategorije... in seveda Michelinijevo vrnitev.

Libertas s Proseka nikakor ni razočaral in je enakovredno konkuriral s Križani, moštvu pa manjka izkušenost in zato značaja. Vsekakor pa so se uveljavili nekateri posamezniki kot srednji napadalec Bolcich, ki so delali preglavice Križanom.

Najnevarnejše akcije in goli:

V 10' je Boris Tence nevarno streljal v nasprotna vrata. 13': gol. Zmeda v kazenskem prostoru Libertasa, žoga je prišla nepričakovano do prostega Basezzija, ki je brez težav realiziral.

Tri minute kasneje je Danilo Sulčič z roko v kazenskem prostoru ubranil nasprotnikov kros. Enajstmetrovka? Nič. Nadaljevalo se je. V 26' je Renner si silovitim strelom zadel prečko.

Drugi polčas. V 7' je Silvano Sulčič realiziral, sodnik je razveljavil zaradi offsideja. V 20' pa je srednji napadalec Bolcich ukanil celotno kriško obrambo in s težkega položaja streljal v Gardinijeva vrata. Gardini je prepozno prišel na žogo — 1:1.

3' kasneje Tencejev gol. Kriški strelec je v obratu poslal usnje v «levo sedmico». Res krasen gol.

Najboljši posamezniki. Med Križani: Danilo Sulčič, De Michele in Boris Tence; v vrstah Libertasa pa Bolcich nad vsemi. Povsem pa je zadovoljil tudi Edi Košuta, bivši igralec Vesne.

—edson—

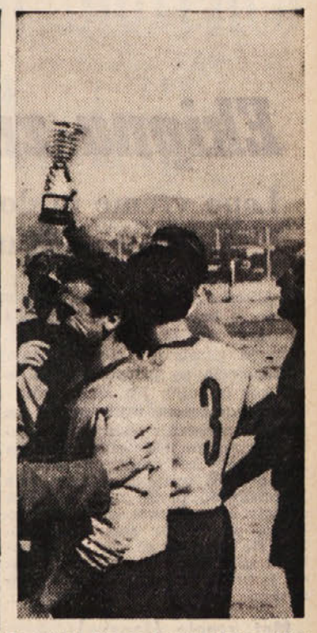

Po zmagi Vesne je zavladalo veliko navdušenje, ki je doseglo višek, ko so kapetanu izročili pokal

LIB. BARCOLANA - PRIMORJE 2:1 (1:0)

Zopet poraz Prosečanov tokrat s pomlajeno postavo

Častni gol za Primorje je dosegel Verginella

PRIMORJE: Štoka, Bukavec, Babudri, Živec, Paoletti, Pertot, Depase (Ukmar), Danev B., Verginella, Germani, Danev M. (Rustia).

LIBERTAS BARCOLANA: Mattei G., Chersi, Donda (Vascotto), Lupatelli, Luglio, Ramani, Jelovšček, Mattei E., Zaint, Cussoli, Lasič.

Kotje 5:2 za Lib. Barcolana; sodnik Riccobon.

Zadnja tekma turnirja za šentjernejski pokal med Primorjem in Libertas Barcolana, se je zaključila z zmago Barkovljanov z 2:1. Primorje je popolnoma spremenilo postavo, v katero je vneslo mlade sile, tako da je bila povprečna starost enajsterice 20 let. Prav zaradi tega nedeljski poraz ne smemo pripisati nesposobnosti rdeče-rumenih, temveč bolj neizkušenosti moštva. Igralci sami niso razočarali, čeprav so nekateri veterani igrali na kaj nenavadnih mestih. Živec je solidno opravil nalogo stopperja, Verginella pa je le deloma zadovoljil kot srednji napadalec. Danev M. je po letu dni prisiljenega odmora (zaradi poškodbe noge) zopet oblekel dres Primorja: prvi izpit je pozitivno opravil, čeprav je igral le v prvem polčasu. Bukavec pa je spet nadoknadil hitrost s tehniko. Mladi so se dobro izkazali, pokazali so dobro tehniko in kondicijo, tu pa tam tudi lepo kombinirano igro. Nimajo sicer še izkušenj, vendar bi s pomočjo starejših kot so Trampuš, Metelko in Zužič Primorje praktično rešilo vse probleme. Prosečani bi imeli standardno postavo, ki morda ne bi žela takoj svojih sadov, a bi se sčasoma prav gotovo uveljavila. Primorje ima zrel naraščaj kar pomeni, da lahko popolnoma obnovi enajsterico, ki na turnirju za šentjernejski pokal ni prišla do zaželenih rezultatov.

Kronika. — Začetni udarec je imelo Primorje, ki je bilo v 2' tik pred ciljem. Žal je B. Danev z glavo odbil čez prečko lep predložek Germanija. Libertas je šla v protinapad in Mattei je prisilil Štoko na poseg. V 18' je Verginella izvedel prodor po levi strani, katerega je zaključil s predložkom prostemu Depaseju, ki pa je za las zgrešil cilj. Pet minut kasneje so Barkovljani prišli v vodstvo. Zaint je v kazenskem prostoru preigral branilca ter podal Matteiu, ki je s strelom v voleju neubranljivo premagal Štoko. V 35' je imelo Primorje priložnost, ko je Germani predložil s kota Danevu B., ki pa je bil še enkrat netočen.

V drugem polčasu sta Rustja in Ukmar zamenjala Depaseja in Daneva M. Prosečani so neusmiljeno pritiskali in iskali izenačenje, vendar so bili Barkovljani bolj nevarni in bi kmalu s kombinacijo Lasič-Jelovšček prišli v 16' do začetka. Dve minuti kasneje je do tega res prišlo, ko je Zaint iz razdalje presenetil Štoko, ki ni posegel, prepričan, da bo šla žoga mimo. V 35' končno častni gol za Primorje, katerega je s prostim strelom dosegel Verginella. V vrstah Primorja so se najbolj izkazali Germani, Živec in Paoletti, pri Barkovljanih pa Lasič, Mattei E. in Luglio.

B. R.

JUGOSLOVANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Prvi gol Olimpije doma in samo neodločen izid

Visoka zmaga Dinama nad Mariborčani

Ljubljanska Olimpija je v nedeljo dosegla v šestem kolu prvi gol na domačih tleh, vendar zmage vseeno ni mogla praznovati. Igrala je z željezničarjem. Lahko rečemo, da so bili Ljubljančani vredni obeh točk, osvojili so eno, vendar je malo manjkalo, da niso izgubili tudi te. Med drugim je treba omeniti, da je Olimpija zastreljala celo 11-metrovko.

V Zagrebu pa je Dinamo gladko odpravil Mariborčane, ki so se sicer zagrizeno borili.

V drugi nogometni ligi pa so nogometaši Aluminija iz Kidričevega vendar le osvojili celotni izkupiček, zaradi česar so se pomaknili nekoliko višje v lestvici.

Včeraj je bila v republiškem nogometnem tekmovanju prosta nedelja in številne primorske enajsterice so se odločile za prijateljska srečanja. V Kopru je v soboto gostovala ekipa Malamocca iz Benetk. S tem moštvom ima Koper odlične športne stike in medsebojna srečanja so postala tradicionalna. Zadnje gostovanje v Benetkah so Koprčani izgubili z 2:4, v nedeljo pa so se krepko oddolžili in zmagali s 7:0. Koper je prikazal izredno igro. Vodstvo kluba je resno opozorilo Malkoča in Backoviča na sebično igro v preteklih tekmah, zaradi katere so tudi izgubili točko v prvenstveni tekmi s Kladivarjem. Tokrat je moštvo igralo spet povezano in uspeh ni izostal. Po trikrat sta bila uspešna Malkoč in Pinterič, enkrat pa Salihovic. Gostje so se na vso moč trudili, da bi dosegli častni zadetek, vendar je bila koprska obramba zmeraj na mestu. Kljub visokemu porazu je Malamocca pustila pri občinstvu dober vtis zaradi borbene in fair igre. Proti tako razpoloženemu Kopru bi najbrž tudi mnogo boljše moštvo moralo položiti orožje.

Z nogometaši so prispeli tudi nekateri funkcionarji beneških amaterskih športnih organizacij. Sprejel jih je predsednik občinske skupščine Miro Kocjan. Med prisrčnim razgovorom so poudarili zadovoljstvo obeh strani nad ugodnim razvojem športnih stikov ter se domenili o razširitvi sodelovanja.

V predtekmi srečanja Koper-Malamocca so se pomerili slovenski in koroški novinarji. Gostje so zmagali s 6:1. Slovenska reprezentanca je bila očitno kondicijsko slabo pripravljena.

Koprski nogometaši so v nedeljo odigrali še eno prijateljsko tekmo. Gostovali so v Trstu in premagali San Giovanni s 4:2. Najboljši igralec gostov je bil spet Malkoč, ki je dosegel tri zadetke. Koprčani se bodo v prihodnjih dneh pomerili s Triestino v Trstu. Za srečanje je veliko zanimanje, saj gre za srečanje teh dveh obmejnih klubov.

V prijateljskem srečanju sta se pomerila v nedeljo Izola in Piran. Izolčani so se oddolžili za nedavni poraz in zmagali s 3:2. V Postojni pa je domače moštvo premagalo Ilirijo iz Ilirske Bistrice s 5:0.

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

IZIDI

Dinamo — Maribor	4:1	(2:1)
Sarajevo — Beograd	2:1	(1:0)
Radnički — Partizan	3:1	(3:0)
Rijeka — Zagreb	2:2	(0:1)
Vojvodina — Proleter	3:0	(3:0)
C. zvezda — Vardar	1:1	(0:0)
Hajduk — Velež	4:1	(1:0)
Olimpija — Željezničar	2:2	(1:0)

II. LIGA (ZAHOD)

IZIDI

Šibenik — Lokomotiva	2:0	(0:0)
Trešnjevka — Borac	0:1	(0:0)
Sloboda — Borovo	2:0	(0:0)
Aluminij — Rudar (K)	3:0	(2:0)
Čelik — Split	3:1	(1:0)
Varteks — Leotar	1:1	(0:1)
Rudar (L) — BSK	2:0	(2:0)
Belišće — Famos	1:2	
Bratstvo — Osijek	1:3	(1:1)

PRIJATELJSKI NOGOMET

Rosandra 1
Campanelle 0

Nedeljska prijateljska tekma med Rosandro Zerial in Campanelle Fides se je zaključila z 1:0 v korist prvih. Gol je v 44' drugega polčasa dosegel Denich.

V PRVI TEKMI PRVENSTVA B LIGE

Ponziana z 1:0 klonila Roveretu

Tokrat je odpovedal tržaški napad

ROVERETO: Biagi, Milini, Bistaffa, Piccoli, Beluatti, Gazzini, Taddei, Abate, Dal Balcon, Miorandi, Cattani.

PONZIANA: D'Ambrosi, Norbedo, Verzignassi, Marzari, Siuga, Baudaz, Ravalico, Fonda, Verdacci, Furlani, Kirchmayer.

Približno 1500 gledalcev; kotov je bilo 4:4 (1:1).

Prvi nastop Ponziane se je končal z neuspehom. Tržačani niso znali ponoviti na igrišču Rovereta tiste lepe in požrtvovalne igre, ki so jo prikazali proti Pordenonu in so zasluženo podlegli boljšim nasprotnikom, ki bi lahko zmagali tudi z večjo razliko. Rovereto je pokazal že zavidljivo, čeprav ne izredno kondicijo in je po začetnem oklevanju zagospodaril na igrišču.

Ponziana je sicer začela dobro in kazalo je, da bodo domačini imeli zelo težak posel. Najprej je Ravalico prisilil k delu vratarja domačih, kmalu nato pa je Furlani lepo prodri in ogrožal Bigijeva vrata. Ko so se domačini polagoma znašli, so Tržačani popustili. Obramba je morala prenašati najtežje delo, medtem ko so napadalci, med katerimi še manjka povezave, le redkokdaj prišli do nasprotnih vrat. Odločilni gol je padel v 1' drugega polčasa. Domačini so izvedli kot, Abate je prestregel kros in streljal, D'Ambrosi je le odbil in Dal Balcon je brez pomislekov spravil v mrežo. Tržačani so reagirali bolj medlo in le proti koncu je napadalcem uspelo ogrožati Bigijeva vrata.

Najbolje se je torej izkazala obramba, ki je imela svoja stebra v bekih in v «prostem» Marzariju.

Drugo nedeljo bo Ponziana nastopila na stadionu Grezar pred Audacejem: dobra priložnost, da se oddolži za ta mogoče nepričakovani spodrsljaj.

uk

MLADINSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

S. Anna-Breg 4:1 (2:0)

S. ANNA: Burra; Marino, Moretti; Casalini, Mihalievich, Harej; Saccà, Razza, Bartoli, Pussini, Auber.

BREG: Žerjal; Kuret, Gerli; Lovriha, Bandi, Opara; Krmec, Čuk, Rodella, Zahar, Štranj (Maar).

Po uspehu v prvi prvenstveni tekmi je mladinska enajsterica Brega v drugem kolu že zabeležila prvi spodrsljaj. Ekipa S. Anne je premočno zmagala. Goli niso padli zaradi boljše igre S. Anne, temveč samo zaradi napak obrambe Brega, ki je po lepi tekmi proti Ederi popolnoma pozabila na osnovne pojme nogometa. Tudi napad ni bil na višini in edini gol za barve slovenske ekipe je dosegel Krmec v 8' d.p. na kros Rodelle. Pripomniti je še treba, da je Čuk pri stanju 3-1 zastreljal enajstmetrovko. Brežani so predvsem puščali preveč svobode nasprotnim igralcem, svoje igre pa nikakor niso znali povezati. V prihodnjem kolu bo na sporedu tekma z ekipo CRDA v Boljuncu, ki je ena izmed favoritov prvenstva. Brežani se bodo morali seveda krepko potruditi, če bodo hoteli popraviti slab vtis iz nedeljske tekme.

S. L.

ILJA ERENBURG

SREČANJA S SODOBNIKI

(Odlomki iz knjige «Ljudje, leta, življenje»)

Ernest Hemingway

Poleg vrat je stal moj tovariš fotograf Capa (padel je med vojno v Indokini). Odgovoril sem: «Ne vem. Začelo se je dobro... toda pravijo, da fašisti dovažajo rezerve. «Prebudil sem se popolnoma in prestrašen pogledal Hemingwaya — bil je oblečen v poletno obleko. «Mar si znorel — tam je hudičev mraz!» Hemingway se je zasmejal: «Vedno nosim s seboj sredstvo za ogrevanje» in začel je iz različnih žepov vleči čutarice z whyskijem. Bil je dobro razpoložen in nasmejan: «Težko je, seveda... Pa vendar jih bodo razbili.» Dal sem mu imena španskih poveljnikov in rekel, naj poišče Grigorovića: «Pomagal ti bo.» Poslovila sva se po špansko — potrepljala sva drug drugega po ramenih Hemingway je ohranil fotografijo: jaz ležim v postelji, on pa stoji. Omenjeni posnetek je bil objavljen v neki ameriški knjigi o njegovem življenju.

Ko sem se meseca junija 1938. leta vrnil v Španijo, Hemingwaya tam že ni bilo več. V spominu mi je ostal mlad in suh. In nisem ga prepoznal, ko sem čez deset let ugledal debelega dedka z veliko, belo brado.

S Hemingwayem sem se znova srečal ob koncu julija 1941. leta. V Moskvi so bili takrat sleherno noč letalski alarmi in gnali so nas v zaklonišče. Rad bi se naspal, pa sva zato z B. M. Lapinom sklenila, da bova preživela noč v Peredalkinu, v zapuščeni vili Višnjevskega. Prinesli so mi rokopis Hemingwayevega romana «Komu zvoni». In tako se nisva naspala — jaz in Boris Matvejevič sva brala vso noč in si podajala prebrane liste. Naslednjega dne je Lapin moral odpotovati v Kijev, odkoder se ni več vrnil. Protiletalski topovi so grmeli, midva pa sva brala in brala. Roman je govoril o Španiji in vojni. Ko pa sva končala — sva se molče nasmehnila.

To je zelo žalostna knjiga, toda v njej živijo vera v človeka, tragična in vzvišena ljubezen, junaštvo partizanske skupine v sovražnikovem zaledju, s katero se skupaj bori ameriški prostovoljec Robert Jordan. Zadnje strani knjige so apologija življenja, poguma in podviga. Robert Jordan leži z zlomljeno nogo na cesti — pospremil je svoje tovariše. Sam je. V rokah ima puškomitraljez. Lahko bi se ubil, toda pred smrtjo hoče pobiti še nekaj fašistov. Navajam kratek odlomek:

«... Šlo nam je strašansko dobro, preden nas je to zadelo, je mislil. Toda sreča je samo, da ni prišlo, ko sem bil pod mostom. ...Toda pozneje bomo imeli take reči veliko bolje organizirane. Imeti bi morali prenosne kratkovalovne oddajne postaje. Da, veliko reči bi še morali imeti. Jaz bi moral imeti tudi nadomestno nogo... Poslušaj, mogoče bom moral narediti tako, kajti če se onesvestim ali kaj takega, ne bom za nobeno rabo, in če me spravijo k zavesti, mi bodo zastavili kup vprašanj in počenjali vse mogoče z menoj, to pa ni dobro... Pri tem nisi ravno najboljši, Jordan, je rekel. Nisi ravno najboljši. Toda kdo pa je pri tem posebno dober? Ne vem in zdaj mi je tudi zares vseeno. Toda ti nisi. To drži. Ti nisi prav nič. Oh, sploh ne, sploh ne. Mislim, da bi bilo čisto prav, ko bi storil to zdaj. Ali ne?... Ne, ni prav. Zato, ker nekaj lahko še storiš. Dokler se zavedaš, kaj je to, moraš to storiti. Dokler se spominjaš, kaj je to, moraš čakati na to. Pridite. Naj pridejo. Naj pridejo. Naj pridejo!... Misli nanje, ki so odšli, je rekel. Misli, kako gredo zdaj skozi gozd. Misli, kako bredejo čez potok. Misli, kako jahajo skozi vresje. Misli, kako jahajo v breg. Misli, kako bodo zvečer na varnem... Zdaj ne morem več čakati, je rekel. Če bom še čakal, bom omedlel... In če počakaš in jih zadržiš vsaj za kratek čas ali samo položiš častnika, utegne biti vse drugače. Ena, dobro opravljena reč lahko naredi...» Mononolog se končuje: «Robertu Jordanu je bila sreča zelo zvesta, kajti ravno tedaj je opazil konjenike, ki so prijahali iz gozda in prekoračili cesto...»

Hemingway je vzel naslov romana iz verzov angleškega pesnika sedemnajstega stoletja Johna Donna. Motto se glasi: «Noben človek ni *Otok*, povsem sam zase; vsak človek je kos *Celine*, del kopne *zemlje; če Morje* odplavi grudo prsti, je *Evrope* manj, prav tako kakor da je bil *Rtič;* prav tako kakor da je bilo *Posestvo* tvojih *prijateljev ali tvoje lastno; ob smrti* vsakega človeka je *mene* manj, kajti vključen sem v *Človeštvo:* In zato nikdar ne pošiljaj vpraševat, komu *zvon* zvoni: zvoni *tebi.*» Ti verzi bi lahko bili motto vsem knjigam, ki jih je bil napisal Hemingway. Časi so se spremenili, spremenil se je tudi sam, toda v njem je ostalo večno tisto občutje vezi človeka s svetom, ki ga književno pogosto označujemo z besedo «humanizem».

Po Hemingwayevi smrti sem prebral neki članek v nekem ameriškem listu. Kritik je prepričeval bralce, da je bila španska državljanska vojna slučajna epizoda v pisateljevem življenju — med bikoborbami in lovom na nosoroge. Toda to ni res. Hemingway ni slučajno ostal v obkoljenem Madridu. Niti ni slučajno med drugo svetovno vojno, ko je služil kot vojni dopisnik, namesto, da bi sedel po štabih, pristopil k francoskim partizanom — Hemingway ni slučajno pozdravil zmage pristašev Fidela Castro. Imel je svojo življenjsko črto.

Avgusta 1942. leta sem v zelo težkem vzdušju napisal: «Rad bi srečal Hemingwaya po veliki, splošno evropski Guadalajari fašizma. Mi smo dolžni braniti življenje — v tem je življenjski poklic našega nesrečnega naraščaja. Če mi ne bo usojeno, bodo številni izmed nas na lastne oči videli zmago življenja in vsi se bodo spominjali v poslednjem trenutku Američana z zlomljeno nogo na kastilski cesti, njegovega majhnega puškomitraljeza in velikega srca.»

Številni so napadali roman «Komu zvoni». Eno je «Starec in morje», drugo pa sta mladost in vojna za človeško dostojanstvo. Roman so napadali različni ljudje in na različne načine: nekatere je spravlja' v bes to, da je Hemingway opravičeval vojno in da je, navdušen od začasnega zanosa, pozabil na umetnost. Drugim niso bili všeč opisi posameznih epizod, tretjim pa strani, posvečene André Martyju. (Dovolj je, da pisatelj nekaj reče, vseeno, če to petdeset let ali samo en dan prej postane splošno znana resnica — njega bodo zaradi tega vsi napadli. Če pa bi pisatelji skrbno prepisovali samo aksiome, potem bi bili resnični troti.)

Ko sem bil spomladi 1946. v Združenih državah Amerike, sem prejel od Hemingwaya dolgo pismo, v katerem me je vabil, naj pridem k njemu na obisk na Kubo. Z nežnostjo se je spominjal Španije. Ni se mi posrečilo odpotovati na Kubo. Tik pred svojo smrtjo mi je Hemingway poslal pozdrav, v katerem je izrazil upanje, da se bova kmalu srečala. Tudi sam sem prav tako upal...

In naenkrat — kratka vest v časnikih. Kolikokrat so že sporočili, da je Hemingway umrl — tako 1944. leta, pa deset let kasneje, ko se je nad Ugando zrušilo letalo, v katerem je letel Potem so sledili demantiji. Zdaj pa demantija ni bilo... Kaj se je zgodilo, ne vem. Hemingway mi ni nikoli pripovedoval, da je bil njegov oče, po poklicu zdravnik, storil samomor. O tem sem zvedel od najinih skupnih prijateljev. Junak romana «Komu zvoni» misli v zadnjem trenutku: «Ne bi hotel narediti tega, kar je storil moj oče. Storil bom, če bo treba, toda veliko ljubše bi mi bilo, ko bi ne bilo treba. Proti temu sem. Ne razmišljaj o tem.» Ali je Hemingway drugače rešil vprašanje kot Robert Jordan, ali pa se je pripetila ena izmed tistih nesmiselnosti, ki jih je pogosto opisoval, tega ne vem, toda smrt je nekako nenadoma vst